



รายงานการวิจัย

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบ
การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

สำราญ ศรีคำมูล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



รายงานการวิจัย

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบ
การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
 ENHANCING ENGLISH LANGUAGE SKILLS DURING THE CORONARY
 VIRUS CRISIS 2019 USING ONLINE-BASED LEARNING FOR
 STUDENTS OF PROGRAM IN TEACHING ENGLISH
 AT MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
 MAHAVAJIRALONGKORN RAJAVIDYALAYA CAMPUS

สำราญ ศรีคำมูล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2) เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 3) เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ นักศึกษา จำนวน 16 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับตอบปัญหาวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 13 รูป/คน เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน มีอายุตั้งแต่ 18 - 21 ปี และศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1-3 สำหรับแนวทางและวิธีการเรียนการสอนออนไลน์ในปัจจุบัน ประเภทของสื่อออนไลน์นั้นได้มีการเลือกใช้แพลตฟอร์มหลากหลายมากทั้งในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น Zoom Cloud Meetings, Google Meet, Google Hangouts Meet, Webinar, Microsoft Teams, Facebook Live และ Line เป็นต้น

2. ความก้าวหน้าในด้านความรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่จะชอบสื่อออนไลน์ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เริ่มจากการฟัง YouTube, Tik Tok ทักษะการฟังนักศึกษาก็จะชอบดูคลิปข่าวสั้นๆ วิดีโอที่เกี่ยวกับสารคดี เป็นต้น ส่วนทักษะการพูด ส่วนมากจะเน้นสื่อรูปภาพของดาราหรือนักฟุตบอล จากนั้นก็จะวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ และทักษะการอ่าน นักศึกษาส่วนมากจะชอบอ่านนิทานหรือเรื่องสั้น และข่าวซุบซิบของดารา เป็นต้น ส่วนทักษะการเขียน จะเน้นไปที่การเขียนการทำงานในชีวิตประจำวัน การเขียนตามภาพ เป็นต้น โดยการสังเกตและทดสอบการพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อชาวต่างชาติ มีการสนทนาที่หลากหลายขึ้น และในประโยคและคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้นการฝึกหัดการพูด การฟังจากประโยคสั้นๆ การฟังเพลง การดูคลิปสั้น ทำให้ทราบและเดาความหมายของการนำเสนอ

งานนั้นๆได้ อีกทั้งอาจารย์มีการบรรยายเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชาทำให้มีการค้นคว้าเพิ่มเติมในรายวิชาที่ต้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สามารถถาม ตอบอาจารย์เป็นภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอหรือผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต รวมทั้งผู้สอนไม่สามารถจัดการสอนออนไลน์แบบถ่ายทอดสดได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2. วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 3. การสอนแบบออนไลน์

ABSTRACT

The research was aimed to 1). To study about the guidelines of Enhancing English language skills during the coronary virus crisis 2019 using online-based learning of students studying in Teaching English Program at Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, 2). To analyze the advancement of English language skill enhancing during the coronary virus crisis 2019 using online-based learning of students studying in Teaching English Program at Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, 3). To be noticed about the obstacles and the suggestions on Enhancing English skills during the coronary virus crisis 2019 using online-based learning of students studying in Teaching English Program at Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus. Interview forms were used with purposive sampling method by the researcher for 10 students. The data from interview were then analyzed to answer the research questions and research objectives as well as to present the analysis result.

The research result revealed that :

1. The majority of students who answered the questionnaire were 13 male and 3 female students aged between 18-21 years old and studied in year 1-3 Teaching English Program for the guidelines and teaching methods, different kind of online platforms were used to communicate with learners such as Zoom Cloud Meetings, Google Meet, Google Hangouts Meet, Webinar, Microsoft Teams, Facebook Live and Lind, etc.

2. The progress in English proficiency in all 4 areas has increased. Most of them preferred online media platform which were easy to understand with some media such as pictures, videos, clips, speech sounds, and background music to stimulate their interest. Starting from listening to YouTube, Tik Tok, etc. Students preferred to watch short news clips. Documentary-related videos, etc. To practice their listening skills, while meet of the students on using media pictures of. Celebrities or football players, then cruised what they liked or didn't like to practice their speaking skill. For reading skills most students preferred read fairy tales or short stories and celebrity gossip news, etc. For practicing their, they focused daily writing picture describing, etc. By observing and practicing speaking in English with foreigner. There are various kind of conversation

and in sentences. More vocabulary words were added to their vocabulary list when they practiced speaking, listening to some short music, short clips for them to know and guess the meaning of the particular presentation. In addition, the lecturers also lecture in English in some subjects, so that more research in the subjects needed to be done to be able to ask and answer in English more.

3. Problems, obstacles and suggestions on enhancing English skills during the Coronavirus 2019 crisis through online teaching and learning systems. Most of them are caused by unstable internet network. Student were unable to access the learning content due to the insufficient electronic devices or the learner had limitations on the additional expenses from using the internet. Moreover, lecturers could not manage live online teaching which was a problem that needed to be solved urgently.

Keywords : 1. Enhancing English Language Skills 2. The coronary Virus Crisis 2019
3. Online-Based Learning

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก พระเดชพระคุณพระกิตติสารสุธี รองอธิการบดี และคณะผู้บริหาร รวมทั้งคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาศาสตร์ทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย พระครูวิรัชธรรม วิจิตร พระมหาสายัณห์ เปมสีโล,ดร. และ ผศ.ดร.จำรูญ พริกบุญจันทร์ ซึ่งเป็นอาจารย์ด้านวิชาชีพ ครุ และด้านหลักสูตรและการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหามฆวินทร์ ปุริสุตตโม,ผศ.ดร. และท่านอาจารย์ ดร.สุพจน์ เขียวรุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้อนุเคราะห์ในการอ่านและตรวจงานวิจัย รวมทั้งแนะนำในเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อผู้วิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ตลอดจนบูรพาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้วยจิตน้อมคารวะยิ่ง

ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล

หัวหน้าโครงการวิจัย

25 กรกฎาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 สมมติฐานวิจัย	3
1.4 ความสำคัญของการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
1.8 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19)	7
2.2 บทเรียนออนไลน์	14
2.3 แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้โดยระบบอีเลิร์นนิ่ง	19
2.4 บริบทมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชราชวิทยาลัย	39
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
2.6 สรุปกรอบแนวความคิด	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
3.2 เทคนิค และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	50
3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย มี 2 ประเภท	51
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัย	51
3.5 การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย	52

สารบัญ (ต่อ)

3.6	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	52
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	53
3.8	ระยะเวลาในการทำวิจัย	53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์	54
	ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ	60
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
	5.1 สรุปผลการวิจัย	62
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	67
	5.3 ข้อเสนอแนะ	72
	บรรณานุกรม	73
	ภาคผนวก	77
	ภาคผนวก ก ไปรับรองจริยธรรมการวิจัย	78
	ภาคผนวก ข แบบตอบรับผู้เชี่ยวชาญ	81
	ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	85
	ประวัตินักวิจัย	90

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่แน่ชัดแล้วว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 กำลังส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลกเป็นวงกว้าง เริ่มต้นจากการมีผู้ติดเชื้อที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และแพร่กระจายไปทั่วโลก อันส่งผลให้เกิดผู้เจ็บป่วยและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นเจ้าไวรัสตัวนี้เองยังกระทบไปถึงการชะงักงันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระบบการเรียนการสอนด้วย การยกเลิกเที่ยวบิน การยกเลิกการจองโรงแรม การยกเลิกกิจกรรมต่าง ๆ การเลื่อนการเปิดการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ลามไปถึงการชะลอการผลิตในภาคอุตสาหกรรมทั่วโลกที่อยู่ภายใต้ระบบห่วงโซ่คุณค่าโลก (Global Value Chain) อันส่งผลต่อเนื่องไปสู่ผลกระทบด้านการค้าและการลงทุนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังรวมถึง การที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการป้องกันการติดเชื้อ (เช่น ต้องซื้อหน้ากากหรือเจลล้างมือ) รวมไปถึง การที่คนจะต้องมีการกักตัวอยู่กับบ้านจนทำให้ขาดรายได้ จนลามมาถึงการเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา นอกจากนี้ ในภาคการเงินเองการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ก็ส่งผลต่อการตกลงในตลาดหุ้นทั่วโลก รวมถึงการที่อีกหลายประเทศเลือกที่จะทำการ “ปิดประเทศ” อันทำให้เกิดการถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า เศรษฐกิจโลกของเรากำลังเข้าสู่วิกฤตเศรษฐกิจ (Global Economic Crisis) ซึ่งมีที่มาจากวิกฤตสุขภาพ (Global Health Crisis) เป็นสำคัญ

ในแง่ของการศึกษา เมื่อโลกกำลังหม่นฆ่าลงด้วยวิกฤตจากโรคโควิด-19 วันนี้ การปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในภาคการศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ หลังจากที่ยังคงการรณรงค์โรคระบาดให้โรคโควิด-19 เป็นโรคระบาดร้ายแรง เนื่องจากการแพร่ระบาดที่กระจายไปในหลายประเทศทั่วโลกแล้วนั้น หนึ่งในวิธีการรับมือกับการระบาดคือ Social distance หรือการเพิ่มระยะห่างระหว่างกันในสังคม เพื่อป้องกันการระบาดจากคนสู่คน ซึ่งมาตรการ Social distance นี้ได้ส่งผลอย่างมหาศาลกับทุกวงการทุกภาคส่วน ในวงการการศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ มีการนำระบบการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามาปรับใช้ เพื่อดำเนินการเรียนการสอนต่อไปภายใต้วิกฤตโรครระบาดนี้ ทั้งการสอนสดที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้ทันที คือเห็นหน้าเห็นตาได้ตอบสอบถามคุยกันได้ และการสอนแบบวิดีโอที่ผู้สอนสามารถอัดล่วงหน้าและผู้เรียนสามารถติดตามภายหลัง สำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดเรื่องการเรียนการสอนออนไลน์แบบสด ระบบการเก็บคะแนนและตัดเกรดจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ลดสัดส่วนของคะแนนจากงานกลุ่มที่มีความจำเป็นจะต้องทำงานร่วมกันหรือทำร่วมกันได้ผ่านทางออนไลน์ด้วยเครื่องมือทันสมัยต่างๆ อาทิ ภูเก็ต ไดรฟ์

เป็นต้น มหาวิทยาลัยหลายแห่งเริ่มพิจารณาถึงการเลื่อนการสอบหรือเปลี่ยนการสอบเป็นระบบออนไลน์เพื่อลดความเสี่ยงในการชุมนุมกันของนักศึกษาในวันสอบ ทั้งนี้รวมไปถึงการเลื่อนรับปริญญาด้วย

ในขณะเดียวกันช่วงวิกฤติจากโรคโควิด-19 นี้ อาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ควรเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส โดยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้าน ให้แก่นักศึกษา โดยผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มีลักษณะที่เป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และนักศึกษาดูด้วยกัน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่มาช่วยในการเรียนการสอน ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะด้าน ICT เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ จัดการทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้กับผู้เรียนในรูปแบบดิจิทัลด้วย คือ ทักษะการฟัง(Listening) ทักษะการคาดเดานั้นเป็นทักษะที่สำคัญในการฟัง วิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการฟังคือให้พยายามทำความเข้าใจคำพูดของคนที่มีที่มาหลากหลาย ทักษะการพูด(Speaking)ทักษะนี้สามารถพัฒนาได้โดยการทำความเข้าใจลักษณะของปริภาษา (para-linguistic attribute) เช่น คุณภาพของเสียง ระดับความดังของเสียง น้ำเสียง การปรับเสียง การออกสำเนียง การออกเสียง ทักษะการอ่าน(Reading)พัฒนาภาษาอังกฤษในทุกๆ ด้าน กล่าวคือ คำศัพท์ การสะกด ไวยากรณ์และการเขียน สามารถช่วยให้ผู้เรียนจับเนื้อหาและข้อสรุปได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ศัพท์เทคนิคเฉพาะและคำศัพท์ใหม่ๆ ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ บทความ หนังสือและนิตยสาร และทักษะการเขียน(Writing)ทักษะนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้าง และส่วนเติมเต็มมากยิ่งขึ้น สามารถวัดความพัฒนาของตนเองได้อีกด้วย

จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤติไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อศึกษาว่าในช่วงวิกฤติไวรัสโคโรนา 2019 นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้าน ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างไร พร้อมวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤติไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.2.3 เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วง วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษา มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการ เรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย **มาก น้อยเพียงใด**

1.4 ความสำคัญของการวิจัย

1.4.1 ทำให้ทราบถึงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่าน ระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยหรือไม่

1.4.2 ทำให้ทราบความก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.4.3 ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ที่สำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤต ไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ “การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ คือ การเรียนการสอนแบบออนไลน์

-ระบบ วัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนออนไลน์

- แบบทดสอบก่อนหลังเรียน

- สื่อและบทเรียนออนไลน์
- แบบฝึกหัดออนไลน์
- การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ทักษะการฟัง (Listening) คือทักษะการคาดเดาที่สำคัญในการฟัง ซึ่งสถานการณ์ผู้พูดและเบาะแสล้วนช่วยให้ตีความสารที่ถูกพูดออกมา การเน้นให้ผู้เรียนฟังเสียงของภาษานั้น โดยเฉพาะสามารถเพิ่มทักษะการฟังได้ วิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการฟังคือให้พยายามทำความเข้าใจคำพูดของคนที่มีที่มาหลากหลาย การฟังที่เข้มข้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจสำเนียงที่ใช้และการออกเสียงที่ถูกต้องได้ดีกว่า

2. ทักษะการพูด (Speaking) คือภาษานั้นเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร เราสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อแสดงความคิดและเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นเช่นเดียวกัน วิธีการพูดและการท่องจำภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมหลักๆ แล้วจะเน้นอยู่ที่เสียง เสียงสัมผัสและวรรณยุกต์ ทักษะนี้สามารถพัฒนาได้โดยการทำความเข้าใจลักษณะของปริภาษา (para-linguistic attribute) เช่น คุณภาพของเสียง ระดับความดังของเสียง น้ำเสียง การปรับเสียง การออกสำเนียง การออกเสียง เป็นต้น ทักษะนี้สามารถพัฒนามากขึ้นได้จากตัวช่วยของการอภิปรายและการสนทนา

3. ทักษะการอ่าน(Reading) คือการอ่านนั้นช่วยให้พัฒนาภาษาอังกฤษในทุกๆ ด้าน กล่าวคือ คำศัพท์ การสะกด ไวยากรณ์และการเขียน สิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาไหวพริบในการสร้างโครงสร้างภาษาที่ถูกต้องได้ จากนั้นสมองจะคุ้นชินกับมันและสร้างประโยคที่คล้ายๆ กันออกมาใช้ การใช้เทคนิคการอ่านแบบskimมิ่ง (Skimming) และ การอ่านแบบสแกนนิ่ง (Scanning) นั้นเป็นการอ่านอย่างรวดเร็วซึ่งมีประโยชน์อย่างมาก ในขณะที่อ่านอยู่การขีดเส้นใต้เน้นคำไปด้วยก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ทักษะการอ่านนั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนจับเนื้อหาและข้อสรุปได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ศัพท์เทคนิคเฉพาะและคำศัพท์ใหม่ๆ ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ บทความ หนังสือและนิตยสาร เป็นต้น

4. ทักษะการเขียน (Writing) คือการเขียนทำให้ผู้เรียนได้เห็นหลักฐานของความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและพวกเขายังสามารถวัดความพัฒนาของพวกเขาได้อีกด้วย ทักษะนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้างและส่วนเติมเต็มมากยิ่งขึ้น การที่เขียนที่ไรที่ติดนั้น ผู้เรียนต้องมีทักษะการเขียนที่ดีและวิธีการเขียนที่หลากหลาย การเขียนที่สร้างสรรค์และมีองค์ประกอบนั้นถือว่ามีค่ามาก สิ่งที่ผู้เรียนควรเน้นเมื่อจะเริ่มเขียนคือความสอดคล้องและความต่อเนื่องกัน

ด้วยการมี 4 ทักษะภาษาอังกฤษที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนักเรียนสามารถมั่นใจได้เลยว่าจะมีทักษะการสื่อสารที่ดีขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในโลกแห่งแข่งขันนี้

1.5.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.5.3 ขอบเขตด้านสถานที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้เวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่ กรกฎาคม 2562 - กันยายน 2563

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้าในทิศทางที่ดีขึ้น ความชำนาญในทักษะภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมาย ทักษะภาษาอังกฤษมี 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน

1. ทักษะการฟัง (Listening Skill) หมายถึง การที่ผู้รับสารเข้าใจความหมายว่าผู้พูดพูดอะไรมีความหมายอย่างไร โดยใช้ประสบการณ์เดิมมีความสามารถในการแยกแยะ มีความเข้าใจการออกเสียงไวยากรณ์ คำศัพท์ของผู้พูดพร้อมจับใจความ

2. ทักษะการพูด (Speaking Skill) หมายถึง ความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ผู้พูดต้องมีความรู้เรื่องการออกเสียงไวยากรณ์ การใช้คำเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรม

3. ทักษะการอ่าน (Reading Skill) หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เมื่ออ่านแล้วมีการรับรู้และความเข้าใจเป็นความสามารถตามผู้เขียน ถ้าเปล่งเสียงออกเรียกว่า การอ่านออกเสียง ถ้าไม่เปล่งเสียงเรียกว่าการอ่านในใจ

4. ทักษะการเขียน (Writing Skill) หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเห็นของผู้เขียน เป็นคำ เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ไวรัสโคโรนา 2019 หมายถึง ไวรัสที่ถูพบครั้งแรกในปี 1960 แต่ยังไม่ทราบแหล่งที่มาอย่างชัดเจนว่ามาจากที่ใด แต่เป็นไวรัสที่สามารถติดเชื้อได้ทั้งในมนุษย์และสัตว์ ปัจจุบันมีการค้นพบไวรัสสายพันธุ์นี้แล้วทั้งหมด 6 สายพันธุ์ ส่วนสายพันธุ์ที่กำลังแพร่ระบาดหนักทั่วโลกตอนนี้เป็นสายพันธุ์ที่ยังไม่เคยพบมาก่อน คือ สายพันธุ์ที่ 7 จึงถูกเรียกว่าเป็น “ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่” และในภายหลังถูกตั้งชื่ออย่างเป็นทางการว่า “โควิด-19” (COVID-19) นั่นเอง ดังนั้น ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ และไวรัสโควิด-19 จึงหมายถึงไวรัสชนิดเดียวกัน

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ หมายถึง นวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่น อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต

ดาวเทียม ดังนั้นจึงหมายถึงรวมถึงการเรียนทางไกล การเรียนผ่านเว็บ ห้องเรียนเสมือนจริง ซึ่งมีจุดเชื่อมโยงคือ เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้

บทเรียนออนไลน์ หมายถึง บทเรียนที่ได้ออกแบบและสร้างโดยใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์และส่งผ่านองค์ความรู้ไปยังผู้เรียนที่อยู่ในสถานที่แตกต่างกันได้

นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง บุคคลที่เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1. จะได้มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.7.2. จะนำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่ในสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ พร้อมนี้เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของรัฐบาลหรือผู้ที่สนใจเพื่อนำไปแก้ไขปัญหอย่างถูกวิธี

1.7.3. เป็นข้อมูลพื้นฐานของการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือเป็นแนวทางในการวิจัยที่คล้ายกันต่อไป

1.7.4 ช่วยสร้างนักวิจัยใหม่ขึ้นเพื่อผลิตงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อไป

1.8 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

1.8.1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และวิทยาเขต

1.8.2 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และวิทยาเขต

1.8.3 หน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสนใจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-Learning System) ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ตามประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19)
- 2.2 บทเรียนออนไลน์
- 2.3 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบออนไลน์ (online Learning)
- 2.4 สภาพของพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

ซึ่งในแต่ละหัวข้อมียรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่

2.1.1 ความรู้เกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19)

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19) เป็น การระบาดใหญ่หรือ Pandemic หลังจากที่เชื้อโรคได้ลุกลามไปอย่างรวดเร็ว ในทุกภูมิภาคของโลกข้อมูลจากมหาวิทยาลัยจอห์นส์ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ของ สหรัฐอเมริกา(วันที่ 5 เมษายน 2563) ระบุว่า ปัจจุบันไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดไปแล้วใน 181 ประเทศและดินแดนทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อกว่า 1,134,418 คน ทั้งได้คร่าชีวิตผู้คนไปแล้วกว่า 60,115 คนโลกได้ รับรู้เรื่องโรคติดต่อปริศนานี้ หลังจากทางการเงินไต้หวันยืนยันเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2019 ว่าเกิดการระบาดของ เชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น (Uhan) ซึ่งมีประชากรกว่า 11 ล้านคนโดยหลังจากเก็บตัวอย่างไวรัส (Virus) จากคนไข้นำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ในเวลาต่อมาจีนและองค์การอนามัยโลกระบุว่าไวรัสชนิดนี้คือ “เชื้อไวรัสโคโรนา” ก่อนหน้านั้น พบไวรัสโคโรนา (Coronavirus) มาแล้ว 6 สายพันธุ์ ที่เคยเกิดการระบาด ในมนุษย์ สำหรับไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่กำลังระบาดเป็นสายพันธุ์ที่ 7 คนไทยรู้จักไวรัส(Virus) ในตระกูลนี้ มาแล้วจากโรคระบบ

ทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรงหรือโรคซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome - SARS) ซึ่งมีสาเหตุจากเชื้อไวรัสโคโรนาเช่นกัน โดยพบการระบาดครั้งแรกปลายปี 2002 เริ่มจากพื้นที่มณฑลกว่างตุงของจีน ก่อนที่จะแพร่กระจายไปในหลายประเทศ จนมีผู้ติดเชื้อกว่า 8,000 คน และคร่าชีวิตผู้คนไปเกือบ 800 คนทั่วโลก ในขณะที่คณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยอนุกรมวิธานวิทยาของไวรัส (International Committee on Taxonomy of Viruses) ได้กำหนดให้ใช้ชื่อไวรัสที่ทำให้เกิดโรค Covid-19 ว่า SARS-CoV-2 หรือไวรัสโคโรนาโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงชนิดที่สอง (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2) เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับพันธุกรรมอย่างใกล้ชิดกับเชื้อไวรัส โรคซาร์ส (ไวรัสโคโรนา, 2563)

สถานการณ์ในปี 2563 ประเทศไทยได้เผชิญกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ที่กำลังแพร่กระจายทั่วโลก กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศเกี่ยวกับโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) ระบุว่า “โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรงจะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต” (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข, 2563) เมื่อหากเราย้อนกลับไปดูการระบาดของโรคร้ายแรงในประวัติศาสตร์สยาม มีเหตุการณ์น่าสนใจที่เกิดขึ้นและจารึกไว้หลายเหตุการณ์ ดังนี้

กรุงศรีอยุธยาเผชิญกับความตายสีดำ หรือ “Black Death” เมื่อประมาณ ค.ศ. 1350 หรือราว พ.ศ. 1893 อันเป็นช่วงเวลาของการสถาปนากรุงศรีอยุธยา นับว่าเป็นช่วงของเวลาไล่เลี่ยกับที่เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์และเป็นที่ยอมรับทราบกัน อย่างทั่วไปว่าการแพร่ระบาดของโรคครั้งนี้มีสัตว์คือหมัดหนู (Rat Flea) เป็นตัวแพร่เชื้อ โดยหมัดหนูดูดกับตัว หนูที่อยู่ใต้ท้องเรือสำเภา (Barque) ซึ่งเดินทางไปติดต่อค้าขายในดินแดนต่างๆ ในสมัยนั้น ผู้ป่วยกาฬโรค (Plague) จะมีอาการตามชื่อที่ถูกเรียกกันว่า “ความตายสีดำ” กล่าวคือ ตามร่างกายของผู้ป่วยจะมีสีดำคล้ำ อันเนื่องมาจากเซลล์ (Cells) ผิวหนังที่ตายไป ส่วนอาการของผู้รับเชื้อกาฬโรคจะมีแผลขนาดเท่าไข่มุกหรือผล ส้มตรงต่อมน้ำเหลืองต่างๆ จากนั้นจะมีไข้สูง ปวดตามแขนและขา เมื่ออาการหนักจะเจ็บปวดทุกข์ทรมาน จนกระทั่งเสียชีวิต กรุงศรีอยุธยาและบ้านเมืองแถบอุษาคเนย์ (Southeast) เกิดกาฬโรคระบาดเหตุเพราะการติดต่อ ค้าขายทางเรือสำเภากับชาวจีน เนื่องจากมีหลักฐานประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นว่ามีกาฬโรคระบาดในจีนเมื่อ ประมาณ พ.ศ.1876 จากนั้นก็แพร่สู่อุษาคเนย์ โดยมีหมัดหนู(Rat Flea) เกาะติดตัวหนูอยู่ใต้ท้องเรือสำเภา เมื่อเรือสำเภาเทียบท่าจอดขนถ่ายสินค้าที่แห่งใด หนูใต้ท้องสำเภาก็เอาหมัดหนูออกไปแพร่เชื้อในบ้านเมือง แห่งนั้นตลอดเส้นทางเช่นเดียวกับประเทศไทยในเวลานั้น มีผู้คนล้มตายจำนวนมากด้วยกาฬโรคระบาดดัง ปรากฏในตำนานและพงศาวดารเรื่องพระเจ้าอู่ทองหนีโรคทำ แล้วสถาปนากรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ. 1893(Black Death โรคทำ กาฬโรค ยุคพระเจ้าอู่ทอง, เอกสารการเสวนา “แบ่งปันความรู้ เชิดชูศาสนา พัฒนา

แหล่งน้ำลำคลอง”,2553) ซึ่งวิธีการควบคุมโรคในสมัยนั้นคือ จะปล่อยทิ้งคนป่วยไว้และที่เหลือจะพากันหนีไปกันหมด จนกลายเป็นบ้านร้างเมืองร้าง และเมื่อเวลาผ่านไปประมาณ 6 ปี ค่อยกลับมาอาศัยใหม่ “การทิ้งบ้านทิ้งเมืองเมื่อเกิดโรคระบาดร้ายแรงขึ้นเป็นเรื่องสุวิสัย เนื่องจากสมัยนั้นยังไม่มีวิธีป้องกันและควบคุม โรค การย้ายออกจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งตามทฤษฎีสมัยใหม่ระบุว่าโรคระบาดจริงๆ ไม่ต้องทำอะไรก็ได้ เพราะในที่สุดการแพร่ระบาดจะหมดไปเป็น เป็นไปตามวงจรของเชื้อ อีกทั้งจะมีร่างกายและสภาพแวดล้อมจะมีการสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมา การย้ายบ้านหรือย้ายเมืองจึงเป็นวิธีที่ดีในขณะนั้น” (สุจิตต์ วงษ์เทศ,2552)

1.2 อหิวาตกโรคระบาดครั้งใหญ่ในสยาม เมื่อกล่าวถึงการระบาดของ “อหิวาตกโรค” ในปีพ.ศ.2363 สมัยนั้นบ้างเรียก “โรคป่วง” บ้างเรียก “โรคลงราก” บ้างที่ทั้งรุนแรงและลูกหลานจนคร่าชีวิตผู้คนอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เหตุการณ์ครั้งนั้นมี ผู้เสียชีวิตทั้งในสยามประเทศและหัวเมืองใกล้เคียงมากถึงราว 30,000 คน ต่อมาพ.ศ.2392 ช่วงปลายรัชกาลที่ 3 อหิวาตกโรคระบาดขึ้นที่บางกอก เป็นช่วงเวลาราวหนึ่งเดือน หนังสือพิมพ์ข่าวภาษาอังกฤษได้รายงานว่าการนำผู้เสียชีวิตไปที่วัดสระเกษ จำนวน 2,765 ศพ ที่วัดดินเลน (วัดบพิตรพิมุขในปัจจุบัน) จำนวน 1,481 ศพ และวัดบางลำพู (วัดสังเวช) จำนวน 1,213 ศพ รวมแล้วมีผู้เสียชีวิตกว่า 5,000 คน จนกระทั่งปี พ.ศ.2416 ช่วงต้นของรัชกาลที่ 5 อหิวาตกโรคได้กลับมาระบาดอีกครั้ง (ขวัญชาย ดำรงขวัญ, 2559) 130 วารสารพุทธมณฑล ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563) ในการจัดการโรคระบาดนั้น ทางราชสำนักเองไม่รู้จะทำอย่างไร จึงมีการทำพระราชพิธีอาพาธพินาศ ด้วยการนำพระมาแห่รอบเมือง พร้อมทั้งสวดมนต์ทั้งยังยิงปืนใหญ่เพื่อเป็นการขับไล่เสนียดจัญไร นอกจากนี้ ยังขอให้ชาวบ้านช่วยกันถือศีล ปล่อยนก ปล่อยปลา แต่ก็ไม่ได้ช่วยอะไรให้ดีขึ้น และต่อมาในสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่เพียงแต่มีการนำสูตรยาวิเศษยาใหญ่และยาน้ำการะบูรหยอด รักษาผู้ป่วย ทำให้การแพร่ระบาดลดลง เป็นช่วงขณะเดียวกันที่นายโรเบิร์ตโนกซ์(Mr. Robert Knox) ได้ค้นพบสาเหตุการเกิดอหิวาตกโรคว่ามาจากสัตว์ตัวเล็กๆ ที่อยู่ในน้ำที่เป็นต้นต่อของอาการป่วย เป็นจุดเริ่มต้น ของทฤษฎีเชื้อโรค ทำให้มีการระมัดระวังดูแลความสะอาดของน้ำกินน้ำใช้กันมากขึ้น เป็นจุดเริ่มของการ จัดการด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม ทั้งเรื่องการจัดระบบน้ำ การจัดสุขาภิบาล ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ได้เกิดมีโรคครั้งร้ายแรงขึ้นอีก โดยครั้งนี้เป็นการระบาดของโรคไข้หวัด ใหญ่สายพันธุ์สเปนซฟูล (Spanish Flu) มีผู้เสียชีวิตทั่วโลก 20 - 40 ล้านคน ซึ่งประเทศไทยก็มีผู้เสียชีวิตเช่นกัน แต่เนื่องจากระบบการเก็บข้อมูลทางระบาดยังไม่มีในขณะนั้น (นภานาท อนุพงศ์พัฒน์, 2563)

1.3 โรคซาร์ (SARS) โรคซาร์ส หรือ SARS ซึ่งย่อมาจากคำว่า Severe Acute Respiratory Syndrome หรือภาษาไทยถ้า จะแปลกันตรงตัวก็น่าจะแปลว่า “กลุ่มอาการโรคระบบหายใจเฉียบพลันอย่างรุนแรง” เป็นคำที่เพิ่งมีการบัญญัติขึ้นมาใหม่ คำนี้ไม่เคยปรากฏมาก่อนจากการที่มีรายงานผู้ป่วยรายแรกที่ป่วยด้วยโรคนี้เมื่อเดือนมีนาคม 2546 เป็นรายแรกจากกรุงฮานอย ประเทศ

เวียดนาม เป็นนักธุรกิจชายชื่อ นายจอห์นนี่ เชน (Mr Johnny Chern) ซึ่งเดินทางมาจากสหรัฐอเมริกา มาทำธุรกิจที่วางตั้งและเดินทางต่อไปฮานอยโดยผ่านฮ่องกง แวะพัก ที่โรงแรมเมโทรโพล (Metropole Hotel) แล้วจึงเดินทางไปดำเนินธุรกิจที่เวียดนามต่อไป จอห์นนี่เริ่มมีอาการป่วยคล้ายไข้หวัดใหญ่ เมื่อไปถึงฮานอยจึงไปขอรับการรักษาที่โรงพยาบาลฮานอยเฟรนด์ ฮอสปิเทล ในกรุงฮานอยที่ชาวตะวันตกไว้วางใจนิยมไปขอรับการรักษา ช่วงเวลาข้ามวันอาการของจอห์นนี่ทรุดหนักลง หายใจ ติดขัด ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ สุดท้ายได้รับการส่งตัวไปรักษาที่ฮ่องกงและจบชีวิตที่นั่น ชื่อโรคกำเนิดที่จุดนี้เอง ก่อนไปสิ้นชีวิตที่ฮ่องกง จอห์นนี่ ได้แจกจ่ายเชื้อโรคซาร์สไว้ที่โรงพยาบาลฮานอย เฟรนด์ ฮอสปิเทล จำนวนหนึ่ง ทำให้เจ้าหน้าที่ที่นั่นเสียชีวิตด้วยโรคซาร์ส 22 คนเป็นอย่างน้อย ก่อนที่ทั้ง 22 รายจะสิ้นใจ ก็แพร่โรคไปในชุมชนฮานอยอีกอย่างกว้างขวาง เชื้อจุลชีพก่อโรคที่เป็นสาเหตุของไข้หวัดมรณะคือ เชื้อ Corona Virus สามารถแยกเชื้อจากเนื้อเยื่อของ ผู้ป่วยหลายคน และยังสามารถเพาะเชื้อได้จากมูลและคอก และเมื่อทดสอบระบบภูมิคุ้มกันก็พบหลักฐาน ยืนยันว่าการตรวจทางอณูชีววิทยาก็พบว่ามีลักษณะเหมือน Corona Virus สายพันธุ์ดั้งเดิม แต่เป็นสายพันธุ์ใหม่อีกต่างหาก จึงเรียกว่า SARS Coronavirus หรือ Scorona Virus โรคซาร์ส มีระยะฟักตัวของโรคตั้งแต่ ได้รับเชื้อโรคจนกระทั่งเกิดอาการของโรคโดยประมาณใช้เวลา 2-7 วัน แต่มีบางรายงานพบว่าอาจจะใช้เวลา 10 วัน สำหรับประเทศไทย สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุขให้ระยะเวลา 14 วัน ในการสังเกตอาการ ว่าจะเป็นโรคหรือไม่ โดยเริ่มเกิดอาการไขก่อน มีอาการคล้ายเป็นไข้หวัด ไข้ มักจะเกิดเฉียบพลัน ไข้สูงมาก อาจสูงกว่า 38 องศา ปวดศีรษะ รู้สึกไม่สบาย อ่อนเพลีย ปวดเนื้อปวดตัว อาจมีอาการปวดท้อง ท้องเสีย หลังจากมีอาการ 2-7 วัน ประมาณร้อยละ 10-20 จะมีอาการท้องเดิน ผู้ป่วยจะมีอาการไอแห้งๆ เจ็บหน้าอก หายใจถี่ขึ้น หรือหายใจหอบ หายใจติดขัด ซึ่งเป็นอาการที่บ่งบอกว่าโรคได้ดำเนินในทางที่หนักลง มีผู้ป่วย ประมาณร้อยละ 10-20 ที่อาการเป็นมากจนต้องใส่เครื่องช่วยหายใจ มีอัตราการตายร้อยละ 6-15 และมักลงเอยด้วยปอดบวมแล้วเสียชีวิต อาจจะมีอาการน้อยเมื่อเริ่มเป็นโรคแต่จะเห็นได้ว่าอาการที่ปรากฏไม่แตกต่างจากไข้หวัด

สรุปได้ว่า โรคไวรัสโคโรนา 19 (Corona Virus) เป็นโรคในกลุ่มอาการโรคทางเดินหายใจ แต่เป็นชนิดเฉียบพลันรุนแรง ซึ่งอาจรุนแรงจนถึงขั้นเสียชีวิตได้ สามารถติดต่อได้ง่าย พบในคนทุกวัย และมักมีความรุนแรงในผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 40 ปี หรือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันโรคต่ำ(ประเสริฐทองเจริญ, 2552) จากที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการเกิดโรคระบาด ทำให้เห็นว่าการป้องกันและควบคุมโรคในอดีต สิ่ง สำคัญคือภาวะผู้นำของชนชั้นผู้นำในระดับปกครองหรือผู้มีอำนาจบริหารประเทศ ในการยอมรับความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลงและกำหนดนโยบาย หรือวางมาตรการสำคัญในการป้องกันและควบคุมโรค ต่อมาหลังปี 2500 ได้มีการเปลี่ยนแปลงทำนโยบายสาธารณสุขมูลฐาน เนื่องจากสถานพยาบาลมีน้อย โรงพยาบาลใหญ่ๆ มีแต่เฉพาะในกรุงเทพเท่านั้น ส่งผลต่อเข้าถึงการรักษา จึงต้องเน้นให้ชาวบ้านดูแลสุขภาพ และสุขอนามัยขั้นพื้นฐานของตนเองเพื่อป้องกัน

โรค แม้ว่าภายหลังจากการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมูลฐานเริ่ม ลดลงเช่นกัน เนื่องจากการพัฒนาเมืองที่มีการจัดระบบประปา ระบบสุขาภิบาล ทำให้โรคที่เคยระบาดในอดีต ลดลง แต่สาธารณสุขมูลฐานยังถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน โรค แม้จะเป็นโรคติดต่อไม่เรื้อรัง อย่างเช่น โรคหัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ที่มีสาเหตุจากพฤติกรรม การบริโภค จะช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคได้

2.1.2 ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19) ต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) จัด "การเรียนออนไลน์" ให้นักเรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาล 1 ไปจนถึงอาชีวศึกษา รวมถึงการศึกษานอกระบบ (กศน.) อันเนื่องมาจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19) ที่ทำให้โรงเรียนต้องเลื่อนการเปิดภาคการศึกษาออกไป แต่มาตรการที่ ศธ. มุ่งมั่นว่าจะช่วยลดผลกระทบของโควิด-19 กลับสร้างผลกระทบให้เด็กฯ เสียเองโดยเฉพาะสำหรับเด็กและผู้ปกครองที่ไม่พร้อมสำหรับการเรียนออนไลน์ ปัญหาที่พบ คือ เว็บไซต์ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไม่ได้ ขณะที่การลงพื้นที่สำรวจโรงเรียนและเยี่ยมบ้านนักเรียนของปีซีไทย พบปัญหาไม่แตกต่างจากที่มีการรายงานในโซเชียลมีเดีย โครงการนี้มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า "การจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เป็นความร่วมมือระหว่าง ศธ. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายเสียง การโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ "เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และทำให้การแพร่ระบาดกลับมาอีกครั้ง แม้ว่าการเรียนรู้ที่โรงเรียนยังคงเป็นแนวทางที่ดีที่สุด แต่ถ้าหากไม่สามารถทำได้ สื่อการเรียนการสอนทางไกล (On Air) ผ่านฟรีทีวีทั้ง 17 ช่อง จะเป็นสื่อหลักในการจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการใช้สื่อออนไลน์ (Online) ทั้งในส่วนของแพลตฟอร์มที่ ศธ. ได้พัฒนาขึ้น และการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนจำลอง (Virtual Classroom)"

หลังจากที่ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กำหนดให้เริ่มออกอากาศและการเรียนออนไลน์วันแรก ความกังวลและคำถามก็เริ่มเกิดขึ้น บางคนตั้งคำถามแทนนักเรียนที่ฐานะยากจนว่าจะเรียนออนไลน์ได้อย่างไรหากไม่มีทีวี โทรศัพท์มือถือและสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ถ้าพ่อแม่ต้องไปทำงานไม่สามารถอยู่คอยให้คำแนะนำหรือดูแลการเรียนที่บ้านได้จะทำอย่างไร ไปจนถึงปัญหาน่าคิดอย่างเช่น ถ้าที่บ้านมีพี่น้องเรียนคนละชั้น แต่มีทีวีอยู่เครื่องเดียวจะแบ่งกันเรียนยังไง เป็นต้น

ขณะที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ยืนยันว่าครูหลายโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมและทำการบ้านอย่างเข้มข้น และยอมรับว่ามีเด็กบางส่วนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ เช่น ตัวเชื่อมต่อทีวี หรือในกลุ่มเด็กโตะ อาจต้องการช่องทางเสริมในการเรียนออนไลน์ สำหรับเด็กต่างจังหวัด ปีซีไทย สำรวจการเรียนทางไกลผ่านการถ่ายทอดสัญญาณสำหรับการเรียนออนไลน์ผ่าน

ช่องทีวีดิจิทัล ทีวีดาวเทียม และแอปพลิเคชัน DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า นักเรียนต้องเจอปัญหาไม่ต่างจากที่มีหลายคนโพสต์ทางโซเชียล ผู้ปกครองได้เริ่มหาช่องสัญญาณ DLTV บนทีวีดาวเทียม แต่ไม่สามารถดูได้ และเมื่อลองเข้าแอปฯ DLTV สำหรับเรียนออนไลน์ ก็ไม่สามารถเข้าถึงได้เช่นกัน ก่อนได้รับข้อมูลในภายหลังว่ากล่องที่ใช้ดูทีวีผ่านดาวเทียมต้องเป็นกล่องแบบเอชดีเท่านั้น

ในระดับอุดมศึกษาเช่นเดียวกัน มีการนำระบบการเรียนการสอนออนไลน์เข้ามาปรับใช้ เพื่อดำเนินการเรียนการสอนต่อไปภายใต้วิกฤติโรคระบาดนี้ สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์นั้น อาจารย์แต่ละคนต่างเลือกใช้แพลตฟอร์มหลากหลายมาก ทั้ง Zoom, Blackboard Collaboration, Line, Webinar หรือ Google Meet ขึ้นอยู่กับลักษณะการเรียนการสอนของแต่ละวิชา แต่ควรคำนึงถึงความสะดวกของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งการสอนสดที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้ทันที คือเห็นหน้าเห็นตาได้ตอบสนองถามคุ้ยกันได้ และการสอนแบบวิดีโอที่ผู้สอนสามารถอัดล่วงหน้าและผู้เรียนสามารถมาติดตามภายหลังสำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดเรื่องการเรียนการสอนออนไลน์แบบสด ระบบการเก็บคะแนนและตัดเกรดจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเองเมื่อต้องปรับเปลี่ยนสู่ระบบออนไลน์ทั้งหมดนั้น ทางอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ จำเป็นต้องปรับสื่อการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ด้วย เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความสนุกสนาน และด้านนักศึกษานั้นเมื่อต้องปรับตัวสู่การเรียนรูปแบบออนไลน์แล้วสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพได้ คือความตั้งใจและการมีสมาธิในการเรียนอย่างเต็มที่ แม้ว่าสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกับการเรียนในห้องเรียนก็ตาม ซึ่งมีข้อแนะนำสำหรับนักศึกษาเพื่อให้การเรียนออนไลน์ช่วงโควิด-19 เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6 ข้อ ดังนี้

- 1.เข้าห้องเรียนก่อนเวลาอย่างน้อย 10 นาที เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน การเช็คสัญญาณอินเทอร์เน็ต การกะระยะมุมกล้องที่เหมาะสม มีแสงสว่างที่พอเพียงเหมาะสมกับการเรียนออนไลน์
- 2.นักศึกษาทุกคนควรนั่งให้เรียบร้อย และควรเปิดกล้องให้ผู้สอนเห็นหน้าผู้เรียนได้ชัดเจน เพื่อให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3.ก่อนถึงเวลาเรียน นักศึกษาควรทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อยก่อน เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนผู้อื่นในการเรียนและเป็นการให้เกียรติกับอาจารย์ผู้สอน
- 4.ไม่ควรลุกออกจากหน้าจอโดยไม่จำเป็น เพื่อที่จะได้ไม่พลาดสาระสำคัญระหว่างที่มีการเรียนการสอน
- 5.เมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ หรือมีคำถาม ขอให้ส่งคำถามผ่านแชท หรือกดปุ่มยกมือ

6. สิ่งสำคัญคือการให้ความร่วมมือในการเรียนทุกครั้ง เพื่อให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสนุกสนานและไม่น่าเบื่อจนเกินไป

ในขณะที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) มีมาตรการเบื้องต้นให้ใช้การระบบการเรียนออนไลน์ไปจนถึงสิ้นภาคการศึกษา มีนักศึกษาบางคนเล่าว่าในการเรียนออนไลน์ในช่วงแรกมีติดขัดบ้าง เพราะทั้งอาจารย์และนักเรียนต่างต้องปรับตัวกับโปรแกรมที่ใช้ โดยสำหรับเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนนั้นจะมีการส่งมาในรูปแบบไฟล์ให้ไปดาวน์โหลด สิ่งหนึ่งที่เหมือนกันในทุกวิชาคือ อาจารย์พยายามให้นักเรียนถามตอบให้มากที่สุดซึ่งก็เป็นเรื่องดี แต่ประสิทธิภาพทางการเรียนที่จะได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าใครจะตั้งใจกับการเรียนมากน้อยแค่ไหน เพราะทุกคนมีอิสระมากกว่าการอยู่ในห้องเรียน สามารถที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ไปพร้อมกันได้ "ปัญหามาน่าจะอยู่ที่อุปกรณ์ เพื่อนเราบางคนไม่มีคอมพิวเตอร์ มีแต่แท็บเล็ต ก็ต้องไปหามาเพื่อนเพื่อจะนั่งดูจอร์รวมกันจะได้ใช้แท็บเล็ตจาดได้ "

ส่วนตัวแทนนักศึกษาปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอีกคนหนึ่งที่ต้องปรับตัวใช้ระบบการเรียนออนไลน์แทน มองว่าการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยปรับตัวได้ดีทีเดียว อีกทั้งยังลดการเสียเวลาเรื่องการเดินทางได้มาก กล่าววว่า "ยากนะที่ต้องโฟกัสอยู่น่าจอ แต่ด้วยความที่เรียนกลุ่มเล็กอาจารย์ก็ยังถามจ้ได้ทีละคน ใครจะพูดก็เปิดไมค์ถามได้ตอบได้ ไม่ค่อยอวยเหมือนอยู่ในห้องด้วย เรียนผ่านมาสักพักแอบติดใจนะ ไม่เสียเวลาเดินทางไปมหาวิทยาลัย" อุปสรรคของการเรียนออนไลน์คือความไม่ชำนาญในการใช้งานโปรแกรม ยกตัวอย่างวิชาที่อาจารย์วาดกราฟแสดงตัวอย่าง เมื่อใช้เครื่องมือไม่คล่อง ภาพที่ออกมาก็อาจจะไม่ถูกต้องเหมือนกับการที่อาจารย์วาดให้เห็นและอธิบายให้ฟังในห้องเรียน ปัญหาอีกประเด็นหนึ่งคือตอนนี้เริ่มได้ยินเสียงนักศึกษาบ่นแล้วว่า พอทุกวิชาปรับเป็นออนไลน์ เขาต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้นเท่าตัวเลย เพราะอาจารย์ทุกวิชาสั่งงานให้ค้นคว้าหมด ขณะที่บางคนมีไม่พร้อม เช่น บางคนกลับบ้านต่างจังหวัดก็ไม่มีห้องสมุดให้ค้นคว้า เขาก็ค้นได้เฉพาะออนไลน์ ถ้าไม่ได้มีช่องทางเข้าฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้ ก็กลายเป็นข้อจำกัดไป" อุปสรรคและเวลาที่ต้องใช้เพิ่มมากขึ้นในการเรียนอาจเป็นปัญหาหนักพิเศษสำหรับนักศึกษาที่ต้องทำงานพิเศษส่งตัวเองเรียนไปด้วย

ในส่วนของอาจารย์บางท่านยอมรับว่าไม่ใช่ทุกวิชาหรือทุกคณะจะเปลี่ยนมาสอนออนไลน์ได้ทั้งหมด เพราะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอน ที่สำคัญที่สุดคือห้องเรียนออนไลน์ยังทดแทน "ห้องเรียนออฟไลน์" หรือห้องเรียนจริง ๆ ไม่ได้ คือ "ปฏิสัมพันธ์" ซึ่งเป็นหัวใจของการเรียน การเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียนออนไลน์นั้นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนถึงเวลาเรียน อาจารย์จะต้องเตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการสื่อสารออนไลน์ ต้องมั่นใจว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย และเหมาะสมกับโปรแกรมที่เลือกใช้ ในส่วนของนักศึกษา บางครั้งอาจต้อง "ส่งกรบ้าน" ล่วงหน้ามาให้อาจารย์ เช่น ถ่ายวิดีโอผลงานมาให้อาจารย์ดูก่อนที่จะอภิปรายในชั้นเรียนออนไลน์ เพื่อประหยัดเวลาและลดความวุ่นวายขณะที่ทุกคนออนไลน์เข้ามา

เนื่องจากแต่ละชั้นเรียนอาจมีผู้เรียนมากถึง 60 คน ท่านยังกล่าวอีกว่า "ตอนนี้ทุกคนสนุกกับเครื่องมือทั้งหมด แต่อย่าลืมว่าเรื่องที่ยากมากคือการประเมินผล ซึ่งไม่ใช่แค่การสอบ แต่คือการติดตามว่าเด็กเข้าใจหรือเปล่า เพราะเราเห็นแค่เขานั่งที่เปิดหน้าจอที่บ้าน เราต้องสังเกตการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนให้ได้" ปัญหาเรื่องการวัดความรู้ความเข้าใจและการประเมินผลการเรียนจะยิ่งยากขึ้นหากสถานการณ์ยังไม่คลี่คลายและสถาบันการศึกษาต้องพึ่งพาการเรียนออนไลน์ต่อไปเรื่อยๆเช่นนี้

สรุปได้ว่า ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Novel Coronavirus COVID-19) ต่อรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ คือ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนสู่ระบบออนไลน์ ครูหรืออาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ จำเป็นต้องปรับตัว ปรับสื่อการสอน และกิจกรรมให้เหมาะสมกับรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ด้วย เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนให้มีความสุขสนุกสนาน และวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ คือ ทีวี โทรศัพท์มือถือและสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่จะเชื่อมต่อระบบ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความชำนาญในการใช้งานโปรแกรมด้วย

2.2 บทเรียนออนไลน์

ปัจจุบันเรามักจะใช้คำว่า e-Learning กับการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีทางเว็บ(Web based technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา และใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย(Multimedia technology) และเทคโนโลยีการโต้ตอบ(Interactive technology) ในการนำเสนอ ซึ่งทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน ทั้งยังสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ผ่านเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น e-mail, web-board, chat จึงเรียกว่า e-learning เป็นการเรียนสำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all: anyone, anywhere and anytime)

2.2.1 ความหมายของบทเรียนออนไลน์

ไพฑูริย์ ศรีฟ้า และคมสัน เพชรคอน(2552,น.144) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นเทคโนโลยีที่สนับสนุนการศึกษารูปแบบใหม่ โดยกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนในลักษณะนี้ต้องใช้ทั้ง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ โปรแกรม ระบบเครือข่าย และคอมพิวเตอร์ เป็นตัวกลางสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบัน หากจะกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบ e-Learning แล้วมุ่งไปที่การจัดการเรียนรู้ในวงกว้างผ่านทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ยังครอบคลุมไปถึงการจัดองค์ความรู้ผ่านทางสื่อ CD,DVD,สื่อมัลติมีเดีย ทั้งภายในองค์กร (Local area network) และอินเทอร์เน็ต (Internet)

สรารุช สุธีรวงศ์(2554,น.19) สรุปไว้ว่า คือการเรียนที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง World Wide Web ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมายที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขต ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรม แบบทดสอบ การติดต่อสื่อสาร การถาม-ตอบ หรือแบบฝึกปฏิบัติต่างๆแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกอยู่ใน WWW เป็นการเรียนการสอนออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เพราะไม่มีขีดจำกัดในเรื่องระยะทาง เวลา และสถานที่ พร้อมทั้งสามารถทำการวัดประเมินผลได้ทันที อีกทั้งยังตอบสนองต่อศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์(2550) ได้ให้คำจำกัดของ e-Learning ว่าเป็นการเรียนรู้อย่างแบบออนไลน์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรืออินเทอร์เน็ต เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่นๆจะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคน สามารถติดต่อ ปฏิภาณ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกันกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย (e-mail, web board, chat) จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all: anyone, anywhere and anytime)

จากการศึกษาความหมายของบทเรียนออนไลน์ ผู้วิจัยสรุปว่า บทเรียนออนไลน์ หรือ e-Learning คือรูปแบบการเรียนการสอนที่ถ่ายทอดเนื้อหาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อเทคโนโลยี ซึ่งเน้นไปที่การเชื่อมต่อข้อมูล ความยืดหยุ่นทางการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมถึงผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered) และการเรียนในลักษณะตลอดชีวิต (Life-long learning)

2.2.2 วัตถุประสงค์ของบทเรียนออนไลน์

ถนอมพร เลหาจรัสแสง(2545,น.16-17) กล่าวถึงการนำบทเรียนออนไลน์ไปใช้ประกอบการเรียนการสอน สามารถทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1.สื่อเสริม(Supplementary) หมายถึง การนำเอาบทเรียนออนไลน์ไปใช้ในลักษณะสื่อเสริม กล่าวคือ นอกเหนือจากเนื้อหาในลักษณะอื่นๆ เช่น เนื้อหาจากเอกสารประกอบการสอนจากวิดิทัศน์ ฯลฯ ยังสามารถเรียนรู้ได้จากบทเรียนออนไลน์ โดยมีเนื้อหาในลักษณะเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นอีกทางหนึ่งสำหรับผู้เรียนในการเข้าถึงเนื้อหา

2.สื่อเติม(Complementary) หมายถึง การนำเอาบทเรียนออนไลน์ไปใช้ในลักษณะเพิ่มเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่นๆ เช่น การบรรยายภายในห้องเรียน ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนออนไลน์

3.สื่อหลัก (Comprehensive replacement) หมายถึง การนำบทเรียนออนไลน์ไปใช้ในลักษณะแทนที่การบรรยายในห้องเรียน ผู้เรียนต้องเรียนรู้เนื้อหาทั้งหมดผ่านทางบทเรียนออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสื่อหลักแทนผู้สอน สำหรับโรงเรียนที่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน ด้วยแนวคิดที่ว่า มัลติมีเดียที่นำเสนอผ่านทางบทเรียนออนไลน์ สามารถช่วยถ่ายทอดเนื้อหาได้ใกล้เคียงกับการสอนจริง

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ของบทเรียนออนไลน์ ผู้วิจัยเลือกใช้บทเรียนออนไลน์เป็นสื่อเติมร่วมกับการสอนปกติภายในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนออนไลน์ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ ช่วยให้การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถเข้ามาปรึกษา ถามข้อสงสัย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองได้อีกด้วย

2.2.3 ลักษณะการเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ หรือ e-Learning เป็นการเรียนการสอนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยยึดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (ถนอมพร เลหาจรัสแสง,2545 ,น. 21-22) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของบทเรียนออนไลน์ที่ดี ควรจะประกอบไปด้วยลักษณะสำคัญ ดังนี้

1.ทุกเวลาทุกสถานที่ (Anywhere, anytime) หมายถึง บทเรียนออนไลน์ควรช่วยขยายโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการที่ผู้เรียนสามารถเรียกดูเนื้อหาตามความสนใจของผู้เรียน

2.มัลติมีเดีย (Multimedia) หมายถึง บทเรียนออนไลน์ต้องมีการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้ประโยชน์จากสื่อประสม เพื่อช่วยในการประมวลสารสนเทศของผู้เรียนให้เกิดความคงทนในการจดจำและการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

3.การเชื่อมโยง (Non-linear) หมายถึง บทเรียนออนไลน์มีการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะที่ไม่เป็นเชิงเส้นตรง กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาตามความต้องการ มีการเชื่อมโยงที่ยืดหยุ่นแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังหมายถึง การออกแบบให้ผู้เรียนสามารถเรียน ได้ตามจังหวะ (Pace) การเรียนของตนเองด้วย เช่น ผู้เรียนที่เรียนช้าสามารถเลือกเนื้อหาที่ต้องการเรียนช้าได้บ่อยครั้ง ส่วนผู้เรียนที่เรียนดีสามารถเลือกที่จะข้ามไปเรียนในเนื้อหาที่ต้องการได้โดยสะดวกตามความต้องการ เป็นต้น

4.การโต้ตอบ (Interaction) หมายถึง บทเรียนออนไลน์ต้องมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบและมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหา หรือกับผู้อื่น กล่าวคือ

4.1 บทเรียนออนไลน์ควรต้องมีการออกแบบกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหา(Interactive activities) รวมทั้งมีการจัดเตรียมแบบฝึกหัดและแบบทดสอบให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเองได้

4.2 บทเรียนออนไลน์ควรต้องมีการจัดหาเครื่องมือในการให้ช่องทางแก่ผู้เรียนในการติดต่อสื่อสาร(Collaboration tools) เพื่อการปรึกษา อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็นกับผู้สอนหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนกับคนอื่นๆโดยในส่วนของ การโต้ตอบนี้ จะคำนึงถึงการให้ผลป้อนกลับที่ทันต่อเหตุการณ์ (Immediate response) ซึ่งอาจหมายถึง การที่ผู้สอนต้องเข้ามาตอบคำถามหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและทันเหตุการณ์ รวมถึงการที่บทเรียนออนไลน์ควรต้องมีการออกแบบให้มีการทดสอบ การวัดผลและการประเมินผล ซึ่งสามารถให้ผลป้อนกลับโดยทันทีแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะของแบบทดสอบก่อนเรียน(Prestest) หรือแบบทดสอบหลังเรียน(Posttest) ก็ตาม

จากการศึกษาลักษณะการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้วิจัยสรุปว่า ลักษณะการเรียนการสอนออนไลน์ที่ดี ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ส่วน คือ 1)ต้องสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ 2) มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย 3) การเชื่อมโยงที่มีลักษณะความยืดหยุ่น ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาตามที่ตนสนใจ 4) มีรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถโต้ตอบกับเนื้อหารวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน หรือระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะการเรียนรู้ทั้ง 4 ส่วนนี้ช่วยให้การเรียนรู้แบบออนไลน์มีความน่าสนใจและเข้าถึงได้ง่าย โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.2.4 องค์ประกอบของบทเรียนออนไลน์

บทเรียนออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ดรุณรัตน์ พึ่งตน 2545,น.41-43) กล่าวว่า การออกแบบการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1.เนื้อหาของบทเรียน (Content) ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยเนื้อหาของบทเรียนผู้สอนจะเป็นผู้จัดทำมาให้ ผู้เรียนมีหน้าที่ศึกษาเนื้อหาตนเอง เพื่อทำการปรับเปลี่ยนเนื้อหาที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้สร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเอง โดยผ่านการคิดค้น วิเคราะห์อย่างมีหลักการและเหตุผลด้วยตัวของผู้เรียนเอง เนื้อหาของบทเรียนออนไลน์ สามารถแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 ระดับเน้นข้อความออนไลน์ (Text online) เนื้อหาจะอยู่ในรูปของข้อความเป็นหลัก ข้อดี คือ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตเนื้อหาและการบริหารจัดการรายวิชา โดยผู้สอนสามารถผลิตได้ด้วยตนเอง

1.2 ระดับรายวิชาออนไลน์เชิงโต้ตอบ(Low cost interactive online course) เนื้อหาจะอยู่ในรูปตัวอักษร ภาพ เสียง และวีดิทัศน์ ที่ผลิตขึ้นมาอย่างง่าย ๆ โดยมีระบบการ

จัดการเรียนรู้(Learning management : LMS) ที่ดี เพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถสร้างและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยได้ด้วยตนเอง

1.3 ระดับรายวิชาออนไลน์คุณภาพสูง (High quality online course) เนื้อหาจะอยู่ในรูปแบบของมัลติมีเดีย การผลิตต้องใช้ทีมงานที่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา (Content experts) ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบการสอน(Instructional designers) และผู้เชี่ยวชาญการผลิตมัลติมีเดีย(Multimedia experts) เนื้อหาในระดับนี้ ต้องมีการใช้เครื่องมือหรือโปรแกรมเฉพาะสำหรับการผลิตและเรียกดู เช่น Macromedia flash หรือ Flash player เป็นต้น

2.ระบบบริหารการเรียน (Management) เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์ หรือ e-Learning นั้น เป็นการเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ระบบบริหารการเรียนเปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลาง ทำหน้าที่กำหนดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาในบทเรียน นำส่งบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังผู้เรียน ประเมินผลความสำเร็จของบทเรียน ควบคุม และสนับสนุนการให้บริการทั้งหมดแก่ผู้เรียนจนกระทั่งจบหลักสูตร

3. การติดต่อสื่อสารการเรียนทางไกล(Distance learning) โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะเรียนจากสื่อการเรียนการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่ออื่นๆ แต่สิ่งที่สำคัญที่ทำให้ e-Learning มีความโดดเด่นและแตกต่างไปจากการเรียนทางไกลทั่วไป คือ การนำรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง มาใช้ประกอบการเรียนเพิ่มเติม ความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนให้มากยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อสอบถาม ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่นๆ

4. การทดสอบและการวัดผลการเรียน(Test and evaluation) โดยทั่วไปแล้ว การเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในระดับใดหรือเรียนด้วยวิธีใดก็ตามย่อมมีการทดสอบ และการวัดผลการเรียนซึ่งส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้การเรียนแบบ e-Learning เป็นการเรียนที่สมบูรณ์ การจัดการเรียนรู้แบบ e-Learning จะมีระบบการบริหารการเรียนที่สามารถวัดผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของบทเรียนออนไลน์ ผู้วิจัยสรุปว่า ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ 1)เนื้อหาของบทเรียน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด โดยผู้วิจัยเลือกเน้นในด้านของข้อความและการโต้ตอบ เนื่องจากผู้วิจัยสามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเองในรูปของตัวอักษร ภาพ เสียง และวีดิทัศน์ ที่ผลิตขึ้นมาอย่างง่าย ๆ 2) ระบบบริหารการเรียน เป็นการกำหนดลำดับขั้นตอนในการเรียนรู้ ตั้งแต่เริ่มต้นไปจนกระทั่งจบหลักสูตร โดยผู้สอนทำหน้าที่ในการเตรียมเนื้อหา รวมทั้งบริการต่างๆที่คอยสนับสนุนการเรียนรู้ 3) การติดต่อสื่อสารการเรียนทางไกล เป็นการนำรูปแบบการติดต่อแบบสองทางมาใช้ประกอบการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือต่างๆมา

ช่วยในการติดต่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนในชั้นเรียนคนอื่นๆ 4) การทดสอบและการวัดผลการเรียน นั่นคือ ผู้เรียนจะต้องสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเองได้ เมื่อจบการเรียนรู้ในเนื้อหาต่างๆ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบออนไลน์ (online Learning System)

ถนอมพร เลาทจรัสแสง (2551) ได้กล่าวถึงการเรียนด้วยระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่ง โดยทั่ว ๆ ไปจะครอบคลุมความหมายที่กว้างมากกล่าวคือ จะหมายถึงการเรียนในลักษณะใดก็ได้ ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กสทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ก็ได้ ซึ่งเนื้อหาสารสนเทศอาจอยู่ในรูปแบบการเรียนที่เราคุ้นเคยกันมาพอสมควร เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ อาจอยู่ในลักษณะที่ยังไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลายนัก เช่น การเรียนจากวีดิทัศน์ ตามอรรถาจารย์ (Video On-Demand) เป็นต้น

ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึงการเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่ง จะหมายถึงเฉพาะการเรียนเนื้อหาหรือสารสนเทศ ซึ่งออกแบบมาสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา และเทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนจากอีเลิร์นนิ่งนี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์หรือจากแผ่นซีดีรอมก็ได้ นอกจากนี้เนื้อหาสารสนเทศของอีเลิร์นนิ่งสามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

นอกจากนี้ยังได้กล่าวอีกว่าเป็นรูปแบบการเรียนที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองการเรียนในลักษณะทางไกล (Distance Learning) กล่าวคือเป็นรูปแบบการเรียนซึ่งผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางมาเรียนในสถานที่เดียวกันในเวลาเดียวกันโดยผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาจาก e-Learning Courseware ซึ่งหมายถึงสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการออกแบบ และพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการนำเสนอเนื้อหาความรู้ ในลักษณะของสื่อประสม (Multimedia) มีการเน้นความเป็น Non-Linear มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหา (Interaction) รวมทั้งมีแบบฝึกหัดและ แบบทดสอบให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ โดยเนื้อหาของอีเลิร์นนิ่ง Courseware จะมีการแบ่งไว้เป็นหน่วยๆ (Module) เมื่อศึกษาด้วยตนเองแล้ว ผู้เรียนมีหน้าที่ในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งการสอบถามปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนๆ ร่วมชั้นทางอิเล็กทรอนิกส์ (ซึ่งในที่นี้หมายถึงออนไลน์) หลังจากนั้นผู้สอนอาจนัดหมาย

ผู้เรียนมาพบ (ในชั้นเรียน หรือในลักษณะออนไลน์ก็ได้) แต่ไม่ใช่เพื่อการสอนเสริมแบบการเรียนทางไกล ในลักษณะเดิม หากผู้สอนสามารถใช้เวลาในการเน้นย้ำประเด็นสำคัญ ๆ ที่ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนมักเกิดปัญหา หรือตอบปัญหาที่ผู้เรียนพบจากการที่ได้ศึกษาด้วยตนเองแล้วก่อนที่จะมาเข้าชั้นเรียนนั่นเอง

การเรียนในลักษณะออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่ง สามารถนำมาปรับใช้กับการเรียนในลักษณะปรกติได้หากนำมาใช้อย่างถูกวิธี ผู้สอนก็ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนในลักษณะบรรยาย (Lecture) เป็นส่วนใหญ่อีกต่อไป และสามารถ ใช้เวลาในห้องเรียนให้มีประโยชน์สูงสุดเพราะอีเลิร์นนิ่ง สามารถนำมาใช้แทนที่หรือเสริมในส่วนของการบรรยายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเนื้อหาการเรียนซึ่งเน้นการท่องจำ (Verbal Information) และ ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) จะขอยกตัวอย่างวิชาเทคโนโลยีและการศึกษาร่วมสมัยที่ผู้เขียนสอนอยู่เพื่อให้เกิดความชัดเจนเช่น ในคาบแรกของการสอนผู้เขียนจำเป็นต้องสอนเนื้อหาให้ครอบคลุมทั้งความหมาย ขอบเขต บทบาทและพัฒนาการของเทคโนโลยีทางการศึกษา การที่จะให้ผู้เรียนเข้าใจในความหมายของคำว่าเทคโนโลยีการศึกษาที่แท้จริงอย่างชัดเจนแล้ว ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาในการสร้างความหมายตามความคิดของผู้เรียนเอง (Conceptualize) ซึ่งการได้มาซึ่งความคิดของตนเองนั้น เป็นไปไม่ได้เลยที่จะเกิดจากวิธีการสอนแบบบรรยายทั้งหมดในขณะเดียวกันหากผู้สอนใช้เวลาไปกับวิธีการสอนในลักษณะใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนพยายามสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคอนเซปต์นั้น ๆ ด้วยตนเอง เช่น การทำกิจกรรมเดี่ยว หรือกิจกรรมกลุ่ม หรือ การให้ผู้เรียนสรุปความจากเอกสาร หรือ การเชิญวิทยากรมาบรรยายเพิ่มเติมและสรุปประเด็นเป็นต้น ในกรณีนี้ผู้สอนก็จะเกิดปัญหาในการสอนไม่ทันให้ครบตามหัวข้อในคาบนั้นอีเลิร์นนิ่งจึงช่วยผู้สอนในการสอนเนื้อหาที่ไม่ต้องการการอธิบายเพิ่มเติมมากนัก เช่นในที่นี้ได้แก่พัฒนาการของเทคโนโลยีทางการศึกษา และช่วยทบทวนในเนื้อหาที่ไม่สามารถลงรายละเอียดได้

ดังนั้นอีเลิร์นนิ่งที่ออกแบบมาดี สามารถนำเสนอเนื้อหาบางหัวข้อแทนผู้สอนได้โดยที่ผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอนในชั้นเรียน และผู้สอนสามารถใช้เวลาในชั้นเรียนอย่างคุ้มค่ามากขึ้นเช่น การออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์แทน อย่างไรก็ตาม ผู้สอนบางคนอาจจะเห็นว่า การปรากฏตัวของครูในห้องเรียนเพื่อบรรยายเป็นสิ่งจำเป็นมากเพราะเมื่อ ผู้เรียนเกิดปัญหาก็สามารถที่จะตอบปัญหาหรือให้ผลป้อนกลับได้ทันที อย่างไรก็ตามให้ลองนึกกลับไปว่า ในชั้นเรียนที่ผู้สอนบรรยายในครั้งหนึ่ง ๆ นั้น มีผู้เรียนที่ถามคำถามสักกี่คนและกี่คำถามกัน ความจริงคือมีจำนวนน้อยมาก อีกทั้งการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีระบบ จะสามารถถ่ายทอดการสอนให้ใกล้เคียงกับการสอนได้จริงรวมทั้งสามารถที่จะนำสื่อประกอบที่ผู้สอนใช้จริง มาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยใช้สื่อในรูปแบบที่เหมาะสมและหลากหลายทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสำคัญในการสื่อความหมายให้ชัดเจนมากที่สุดและใช้นำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์เช่นเดียวกันกับอีเลิร์นนิ่งกับการสอนทางไกล การใช้เวลาในห้องเรียนของการสอนในลักษณะปรกตินี้ผู้สอนจะต้องปรับกลยุทธ์การสอนให้แตกต่างไปจากเดิม

กล่าวคือ ผู้สอนต้องใช้เวลาในห้องเรียนให้มีประโยชน์สูงสุดเช่น การเลือกกิจกรรม หรือ ภาระงาน ที่มีความหมายต่อความเข้าใจเนื้อหาการเรียนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือทำ หรือ การบรรยายเฉพาะส่วนของเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญๆ ที่ผู้เรียนมักจะพบปัญหาหรือ การใช้เวลาในการตอบปัญหาที่ผู้เรียนพบจากการที่ได้ศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น

การจัดระดับการถ่ายทอดเนื้อหาสำหรับอีเลิร์นนิ่งสามารถแบ่งได้คร่าว ๆ เป็น 3 ระดับด้วยกัน กล่าวคือ

1. ระดับเน้นข้อความออนไลน์ (Text Online) หมายถึง เนื้อหาของอีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะอยู่ในรูปของข้อความเป็นหลัก อีเลิร์นนิ่งในลักษณะนี้จะเหมือนกับการสอนบนเว็บ (WBI) ซึ่งเน้นเนื้อหาที่เป็นข้อความตัวอักษรเป็นหลัก ซึ่งมีข้อดีก็คือ การประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิตเนื้อหาและการบริหารจัดการคอร์ส

2. ระดับ Low Cost Interactive Online Course หมายถึง เนื้อหาของอีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะอยู่ในรูปของตัวอักษร ภาพ เสียงและวีดิทัศน์ ที่ผลิตขึ้นมาอย่างง่าย ๆ ประกอบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง ในระดับนี้จะต้องมีการพัฒนา CMS ที่ดี เพื่อช่วยผู้ใช้ในการปรับเนื้อหาให้ทันสมัยได้อย่างสะดวก

3. ระดับ High Quality Online Course หมายถึง เนื้อหาของอีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะอยู่ในรูปของมัลติมีเดียที่มีลักษณะมีอาชีพกล่าวคือ การผลิตต้องใช้ทีมงานในการผลิตที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบการสอน (Instructional Designers) และ ผู้เชี่ยวชาญการผลิตมัลติมีเดีย(Multimedia Experts) ซึ่งหมายถึงโปรแกรมเมอร์ (Programmers) นักออกแบบกราฟิก (Graphic Designers) หรือผู้เชี่ยวชาญในการผลิตแอนิเมชัน (Animation Experts) เป็นต้น อีเลิร์นนิ่งในลักษณะนี้จะต้องมีการใช้เครื่องมือ (Tools) เพิ่มเติมในการผลิตและเรียกดูเนื้อหาด้วย

นอกจากนี้ยังได้จัดระดับการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ประกอบกับการเรียนการสอน สามารถทำได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. สื่อเสริม (Supplementary) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในลักษณะสื่อเสริม กล่าวคือ นอกจากเนื้อหาที่ปรากฏในลักษณะอีเลิร์นนิ่งแล้ว ผู้เรียนยังสามารถศึกษาเนื้อหาเดียวกันนี้ในลักษณะอื่น ๆ เช่น จากเอกสาร (ซีดี) ประกอบการสอน จากวีดิทัศน์ (Videotape) ฯลฯ การใช้อีเลิร์นนิ่งในลักษณะนี้เท่ากับว่าผู้สอนเพียงต้องการจัดหาทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งสำหรับผู้เรียนในการเข้าถึงเนื้อหาเพื่อให้ประสบการณ์พิเศษเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนเท่านั้น

2. สื่อเติม (Complementary) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในลักษณะเพิ่มเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่นๆ เช่น นอกจากการบรรยายในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากอีเลิร์นนิ่ง ในความคิดของผู้เขียนแล้วในประเทศไทย หากสถาบันใดต้องการที่จะลงทุนในการนำอีเลิร์นนิ่ง ไปใช้กับการเรียน การสอนตามปกติ (ที่ไม่ใช่

ทางไกล) แล้ว อย่างน้อยควรตั้งวัตถุประสงค์ในลักษณะของสื่อเติม (Complementary) มากกว่าแค่ เป็นสื่อเสริม (Supplementary) เช่น ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากอีเลิร์นนิ่ง เพื่อ วัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนในบ้านเราซึ่งยัง ต้องการคำแนะนำจากครูผู้สอนรวมทั้งการที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดการปลูกฝังให้มีความใฝ่รู้โดย ธรรมชาติ

3. สื่อหลัก (Comprehensive Replacement) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในลักษณะ แทนที่การบรรยายในห้องเรียนผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดออนไลน์ในปัจจุบันอีเลิร์นนิ่งส่วน ใหญ่ในต่างประเทศจะได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นตัวหลักสำหรับแทนครูในการ สอนทางไกลด้วยแนวคิดที่ว่า มัลติมีเดียที่นำเสนอทางอีเลิร์นนิ่ง สามารถช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาได้ ใกล้เคียงกับการสอนจริงของครูผู้สอนโดยสมบูรณ์ได้

ถนอมพร เลหาจรัสแสง ได้กล่าวโดยสรุปเอาไว้ว่า การเรียนรายบุคคลผ่านสื่อ อีเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องที่มีมานานหลายสิบปีแล้ว แต่คำว่า การเรียนการสอนระบบออนไลน์ หรือ อีเลิร์นนิ่งกลับเป็นเรื่องที่นักการศึกษาในบ้านเราเพิ่งหันมาให้ความสนใจกันในขณะนี้ ทั้งนี้ส่วนหนึ่ง อาจเป็นเพราะในวงการศึกษาระบบสาธารณูปโภคและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากอีเลิร์ นนิ่งนี้เพิ่งจะมีความพร้อมและได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลายในเวลาไม่นาน กอปรกับราคาของ เทคโนโลยีเหล่านี้เพิ่งจะมีราคาลดลง อีเลิร์นนิ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้หลายระดับ ครูผู้สอนควรพิจารณานำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความพร้อม ความถนัด ความสนใจและความ ต้องการของตน แต่อย่างไรก็ดี ผู้สอนที่สนใจจะนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้กับการสอนในลักษณะสื่อเติม หรือ สื่อหลัก จะต้องให้ความร่วมมือในช่วงของการออกแบบและการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่ง สื่ออีเล็กทรอนิกส์ที่สามารถถ่ายทอดการสอนได้ใกล้เคียงกับการสอนจริงมากที่สุดเสียก่อน นอกจากนี้ ผู้สอนควรที่จะต้องมีการศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนจากอีเลิร์นนิ่งของตน เพื่อให้เกิดทั้งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อการศึกษาของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของถนอมพร เลหาจรัสแสง ดังกล่าวข้างต้นหมายถึงการเรียนในลักษณะใดก็ได้ ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทาง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กสทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) และได้จัดระดับเอาไว้ก็คือ 1) ระดับ เน้นข้อความออนไลน์ (Text Online) 2) ระดับ Low Cost Interactive Online Course 3) ระดับ High Quality Online Course นอกจากนี้ยังได้จัดระดับการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ประกอบการเรียน การสอน สามารถทำได้ 3 ระดับ 1) สื่อเสริม (Supplementary) 2) สื่อเติม (Complementary) 3) สื่อหลัก (Comprehensive Replacement)

ศยามน อินสะอาด (2561) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนระบบออนไลน์ หรืออีเลิร์นนิ่งของ เอทีเอ็กซ์ (2560) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนในลักษณะหรือรูปแบบใดก็ได้ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหา นั้น กระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรทัศน์ สัญญาณดาวเทียม เป็นต้น ซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาด เมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning) การเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือการเรียนด้วยวีดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้น ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่า อีเลิร์นนิ่งกับการเรียนการสอนหรือการอบรมที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web- Based Technology) ในการถ่ายทอด เนื้อหา รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการ งานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้ สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์หรือจากแผ่นซีดีรอมได้ และที่สำคัญอีกส่วนคือ เนื้อหาต่าง ๆ ของอีเลิร์นนิ่งสามารถนำเสนอ โดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

นอกจากนี้ยังได้อ้างถึงทัศนะของ ดวงแสง ณ นคร และ ศยามน อินสะอาด (2557) ที่กล่าวว่าอีเลิร์นนิ่ง หมายถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาศัยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่อยู่ในระบบ แอนะล็อกและดิจิทัลเพื่อนำเสนอเนื้อหาความรู้ในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้รวมถึงสื่อที่อยู่ในระบบ เครื่องข่ายด้วยอีเลิร์นนิ่งเป็นการนำเครื่องมือบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งในรูปแบบ ประสานเวลา (Synchronous) และไม่ประสานเวลา (Asynchronous) มาใช้ประโยชน์ในการจัดการ เรียนการสอนการติดต่อสื่อสารในรูปแบบประสานเวลา ได้แก่ Line, Chat, Video Conference แบบไม่ประสานเวลา ได้แก่ Webboard, Discussion Board, Blog, e-mail เป็นต้น และได้สรุปว่า อีเลิร์นนิ่ง คือ สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทั้งในรูปแบบออนไลน์อยู่บนเครือข่ายและ ออฟไลน์ที่ไม่ได้เชื่อมต่อเครือข่าย เป็นสื่อหรือตัวกลางที่ถ่ายทอดสารหรือความรู้ส่งผ่านไปสูผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

นอกจากนั้น ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของระบบออนไลน์ หรืออีเลิร์นนิ่ง ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญ 4 ประการไว้ดังนี้ คือ 1) ทุกสถานที่ ทุกเวลา (Anywhere, Anytime) ผู้เรียนสามารถ เข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้อย่างได้ตามความต้องการผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ตได้ ตลอดเวลา 2) มัลติมีเดีย (Multimedia) การนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบสื่อประสม ประกอบด้วยภาพนิ่ง ตัวอักษรและเสียง ภาพเคลื่อนไหว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสาระหรือเนื้อหาที่ส่งไปช่วยให้ เกิดความคงทนในการจดจำหรือการเรียนรู้ได้ดีขึ้น 3) มีเนื้อหาไม่เป็นเส้นตรง (Non-Linear) การ นำเสนอเนื้อหาที่มีลักษณะไม่เป็นเชิงเส้นตรงผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ตามความสามารถของ ผู้เรียน สามารถเรียนซ้ำหรือข้ามบทเรียนได้ 4) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ผู้เรียนต้องมี

ปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียน หรือมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้สอน โดยภายในบทเรียนอีเลิร์นนิ่งจะได้รับการออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถตอบโต้กับเนื้อหา รวมถึงตอบโต้กับแบบฝึกหัดและบททดสอบ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเองได้ อีเลิร์นนิ่งควรมีเครื่องมือให้ผู้เรียนได้เรียนแบบร่วมมือ (Collaboration Tools) เพื่อปรึกษา อภิปราย ซักถาม แสดงความคิดเห็นกับผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียน

ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนระบบออนไลน์อีเลิร์นนิ่งไว้ดังนี้คือ 1) เป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสื่อการสอน สื่อกิจกรรมที่ได้รับการออกแบบตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมประสบการณ์การเรียนรู้และนำไปใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง 2) ผู้เรียนเรียนรู้แบบกำกับตัวเอง อำนวยความสะดวกด้วยตนเอง ควบคุมระยะเวลาในการศึกษาความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ โดยเลือกเรียนเนื้อหาที่ง่ายหรือยากได้ตามความถนัดและเรียนซ้ำได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น 3) มีปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาจากสื่อมัลติมีเดียโต้ตอบ มีส่วนร่วมกับเนื้อหาและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4) มีความยืดหยุ่น การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาทุกอุปกรณ์ สามารถเข้าถึงได้ประหยัดค่าใช้จ่ายไม่ต้องเดินทางไกล 5) เรียนรู้ได้ทุกคน มีความเสมอภาคทางการศึกษา ทุกคนได้รับความรู้เหมือนกัน สามารถทบทวนศึกษาซ้ำได้ตลอดเวลา

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของสยามน อินสะอาด ดังกล่าวข้างต้น หมายถึงสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทั้งในรูปแบบออนไลน์อยู่บนเครือข่ายและออฟไลน์ที่ไม่ได้เชื่อมต่อเครือข่าย เป็นสื่อหรือตัวกลางที่ถ่ายทอดสาระหรือความรู้ส่งผ่านไปสู่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง เขายังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของอีเลิร์นนิ่ง ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการไว้ดังนี้ 1) ทุกสถานที่ ทุกเวลา (Anywhere, Anytime) 2) มัลติมีเดีย (Multimedia) 3) มีเนื้อหาไม่เป็นเส้นตรง (Non-Linear) 4) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) โดยได้จัดองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่งไว้ดังนี้ 1) เนื้อหา (Content) 2) ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System) 3) โหมดการติดต่อสื่อสาร (Modes of Communication) 4) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) และยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งไว้ดังนี้ 1) เป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้เรียนเรียนรู้แบบกำกับตัวเอง 3) มีปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาจากสื่อมัลติมีเดีย 4) มีความยืดหยุ่น 5) เรียนรู้ได้ทุกคน

Choojai (2013) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งว่าเป็นการเรียนการสอนในลักษณะหรือรูปแบบใดก็ได้ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหานั้น กระทำโดยการผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กชทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือสัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดเมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่าน

ดาวเทียม หรือการเรียนด้วยวีดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้น ในปัจจุบัน คนส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่า อีเลิร์นนิ่ง กับการเรียนการสอน หรือการอบรม ที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ หรือ จากแผ่นซีดีรอมก็ได้ และที่สำคัญอีกส่วนคือ เนื้อหาต่าง ๆ ของอีเลิร์นนิ่งสามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) คำว่าอีเลิร์นนิ่งนั้นมีคำที่ใช้ได้ใกล้เคียงกันอยู่หลายคำเช่น Distance Learning (การเรียนทางไกล) Computer Based Training (การฝึกอบรมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ หรือเรียกย่อ ๆ ว่า CBT) Online Learning (การเรียนทางอินเทอร์เน็ต) เป็นต้น

อีเลิร์นนิ่งเป็นคำใหม่พอสมควรที่มีความหมายถึงการอบรมด้วยระบบเครือข่าย หรือผ่านระบบเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายอินทราเน็ตในองค์กร ดังนั้นอีเลิร์นนิ่งจึงได้ผนวกเข้ากับโลกแห่งการศึกษา และวงจรธุรกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัจจุบันนี้บริษัทหลายบริษัทพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่ง เพื่ออบรมพนักงานขายของบริษัทให้ทราบและรู้จักผลิตภัณฑ์ใหม่ พร้อมเทคนิคการขาย มหาวิทยาลัยชั้นนำต่าง ๆ เช่น Stanford หรือ Harvard ก็นำระบบอีเลิร์นนิ่ง มาให้บริการนิสิต นักศึกษาจากทั่วโลก เพื่อสมัครเรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดให้บริการ Choojai ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่ง 4 ประการดังนี้

1. เป็นระบบจัดการการศึกษา (Management Education System) ไม่ว่าระบบใดในโลก ก็ต้องมีการจัดการ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม และประสานงาน ให้ระบบดำเนินไปอย่างถูกต้อง องค์ประกอบนี้สำคัญที่สุด เพราะทำหน้าที่ในการวางแผน กำหนดหลักสูตร ตารางเวลา แผนด้านบุคลากร แผนงานบริการ แผนด้านงบประมาณ แผนอุปกรณ์เครือข่าย แผนประเมินผลการดำเนินงาน และทำให้แผนทั้งหมด ดำเนินไปอย่างถูกต้อง รวมถึงการประเมิน และตรวจสอบ กระบวนการต่าง ๆ ในระบบ และหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้ระบบดำเนินต่อไปด้วยดี และไม่หยุดชะงัก

2. มีเนื้อหารายวิชาเป็นบทและเป็นขั้นตอน (Contents) หน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนคือ การเขียนคำอธิบายรายวิชา วางแผนการสอน ให้เหมาะสมกับเวลา ตรงกับความต้องการของสังคม สร้างสื่อการสอนที่เหมาะสม แยกบทเรียนเป็นบท มีการมอบหมายงานเมื่อจบบทเรียน และทำสรุปเนื้อหาไว้ตอนท้ายของแต่ละบท พร้อมแนะนำแหล่งอ้างอิงเพิ่มเติมให้ไปศึกษาค้นคว้า

3. สามารถสื่อเนื้อหาสาระระหว่างผู้เรียนและผู้สอน หรือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Communication) ทุกคนในชั้นเรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันเพื่อหาข้อมูลช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตอบข้อซักถาม เพื่อให้การศึกษาได้ประสิทธิภาพสูงสุดสื่อที่ใช้อาจเป็น E-mail, โทรศัพท์, Chat

Board, WWW Board หรือ ICQ เป็นต้น ผู้สอนสามารถตรวจงานของผู้เรียน พร้อมแสดงความ คิดเห็นต่องานของผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอและเปิดเผยผลการตรวจงาน เพื่อให้ทุกคนทราบว่าจะงานแต่ ละแบบมีจุดบกพร่องอย่างไร เมื่อแต่ละคนทราบจุดบกพร่องของตน จะสามารถกลับไปปรับปรุงตัว หรืออ่านเรื่องใดเพิ่มเติมเป็นพิเศษได้

4. มีการวัดผลการเรียน (Evaluation) งานที่อาจารย์มอบหมาย หรือแบบฝึกหัดท้ายบท จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ และเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น จนสามารถนำไปประยุกต์แก้ปัญหาใน อนาคตได้ แต่การจะผ่านวิชาใดไป จะต้องมีความรู้มาตรฐาน เพื่อวัดผลการเรียน ซึ่งเป็นการรับรองว่า ผู้เรียนผ่านเกณฑ์จากสถาบันใด ถ้าไม่มีการสอบก็บอกไม่ได้ว่าผ่านหรือไม่ เพียงแต่เข้าเรียนอย่างเดียว จะไม่ได้รับความเชื่อถือมากพอ เพราะเรียนอย่างเดียว ผู้สอนอาจสอนดี สอนเก่ง สื่อการสอนยอดเยี่ยม แต่ผู้เรียนนั่งหลับ หรือโดดเรียน ก็ไม่สามารถนำการรับรองว่าเข้าเรียนนั้น ได้มาตรฐาน เพราะ ผ่านการอบรม มิใช่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจากการสอบ ดังนั้นการวัดผลการเรียน จึงเป็นการสร้าง มาตรฐาน ที่จะนำผลการสอบไปใช้งานได้ ดังนั้นอีเลิร์นนิ่งที่ดีควรมีการสอบ ว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่

นอกจากนั้น Choojai (2013) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนระบบออนไลน์ หรืออีเลิร์นนิ่ง ดังนี้ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาและสะดวกในการเรียน การเรียนการสอน ผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งนั้นง่ายต่อการแก้ไขเนื้อหา และกระทำได้ตลอดเวลา เพราะสามารถกระทำ ได้ตามใจของผู้สอน นอกจากนี้ผู้เรียนก็สามารถเรียนโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ 2) เข้าถึงได้ง่าย ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่ายโดยมากจะใช้ Web Browser ของค่ายใดก็ได้ และใน ปัจจุบันนี้ การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มี ราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย 3) ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยกระทำได้ง่ายเนื่องจากผู้สอนหรือผู้ สร้างสรรค์งานอีเลิร์นนิ่ง จะสามารถเข้าถึง Server ได้จากที่ใดก็ได้การแก้ไขข้อมูลและการปรับปรุง ข้อมูล จึงทำได้ทันเวลาด้วยความรวดเร็ว 4) ประหยัดเวลาและค่าเดินทางผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยจำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน

Choojai (2013) ยังได้กล่าวถึงระดับของสื่อสำหรับการเรียนการสอนระบบ ออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งว่าเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาที่สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้ 1) ระดับเน้นข้อความออนไลน์ (Text Online) หมายถึง เนื้อหาของอีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะ อยู่ในรูปของข้อความเป็นหลัก อีเลิร์นนิ่งในลักษณะนี้จะเหมือนกับการสอนบนเว็บ (WBI) ซึ่งเน้น เนื้อหาที่เป็นข้อความตัวอักษรเป็นหลักซึ่งมีข้อดี ก็คือ การประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการผลิต เนื้อหาและการบริหารจัดการคอร์ส 2) ระดับ Low Cost Interactive Online Course หมายถึง เนื้อหาของ อีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะอยู่ในรูปของตัวอักษร ภาพ เสียงและวีดิทัศน์ ที่ผลิตขึ้นมาอย่าง ง่ายๆ ประกอบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง ในระดับนี้จะต้องมีการพัฒนา CMS ที่ดี เพื่อช่วยผู้ใช้

ในการปรับเนื้อหาให้ทันสมัยได้อย่างสะดวก 3) ระดับ High Quality Online Course หมายถึง เนื้อหาของอีเลิร์นนิ่งในระดับนี้จะอยู่ในรูปของมัลติมีเดียที่มีลักษณะมีออาชีพ กล่าวคือ การผลิตต้องใช้ทีมงานในการผลิตที่ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบการสอน (Instructional Designers) และผู้เชี่ยวชาญการผลิตมัลติมีเดีย (Multimedia Experts) ซึ่งหมายถึง โปรแกรมเมอร์ (Programmers) นักออกแบบกราฟิก (Graphic Designers) และ/หรือผู้เชี่ยวชาญในการผลิตแอนิเมชัน (Animation Experts) เป็นต้น อีเลิร์นนิ่ง ในลักษณะนี้จะต้องมีการใช้เครื่องมือ (Tools) เพิ่มเติมในการผลิตและเรียกดูเนื้อหาด้วย

และได้กล่าวถึงระดับการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ประกอบกับการเรียนการสอนว่าสามารถทำได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. สื่อเสริม (Supplementary) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่ง ไปใช้ในลักษณะสื่อเสริม กล่าวคือ นอกจากเนื้อหาที่ปรากฏในลักษณะอีเลิร์นนิ่งแล้ว ผู้เรียนยังสามารถศึกษาเนื้อหาเดียวกันนี้ ในลักษณะอื่นๆ เช่น จากเอกสาร (ซีดี) ประกอบการสอน จากวีดีทัศน์ (Videotape) ฯลฯ การใช้อีเลิร์นนิ่งในลักษณะนี้เท่ากับว่าผู้สอนเพียงต้องการ จัดหาทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งสำหรับผู้เรียนในการเข้าถึงเนื้อหาเพื่อให้ประสบการณ์พิเศษเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนเท่านั้น

2. สื่อเติม (Complementary) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้ในลักษณะเพิ่มเติมจากวิธีการสอนในลักษณะอื่น ๆ เช่น นอกจากการบรรยายในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากอีเลิร์นนิ่งในความคิดของผู้เขียนแล้วในประเทศไทย หากสถาบันใดต้องการที่จะลงทุนในการอีเลิร์นนิ่งไปใช้กับการเรียน การสอนตามปกติ (ที่ไม่ใช่ทางไกล) แล้วอย่างน้อยควรตั้งวัตถุประสงค์ในลักษณะของสื่อเติม (Complementary) มากกว่าแค่เป็นสื่อเสริม (Supplementary) เช่น ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากอีเลิร์นนิ่งเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนในบ้านเราซึ่งยังต้องการคำแนะนำจากครูผู้สอนรวมทั้งการที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดการปลูกฝังให้มีความใฝ่รู้โดยธรรมชาติ

3. สื่อหลัก (Comprehensive Replacement) หมายถึงการนำอีเลิร์นนิ่ง ไปใช้ในลักษณะแทนที่การบรรยายในห้องเรียนผู้เรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาทั้งหมดออนไลน์ ในปัจจุบันอีเลิร์นนิ่งส่วนใหญ่ในต่างประเทศจะได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นสื่อหลักสำหรับแทนครูในการสอนทางไกล ด้วยแนวคิดที่ว่า มัลติมีเดียที่นำเสนอทางอีเลิร์นนิ่ง สามารถช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาได้ใกล้เคียงกับการสอนจริงของครูผู้สอนโดยสมบูรณ์ได้

นอกจากนั้น Choojai ยังได้สรุปการเรียนการสอนระบบออนไลน์ หรืออีเลิร์นนิ่งดังนี้ว่า แม้ว่าการเรียนรายบุคคลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นเรื่องที่มีมานานหลายสิบปีแล้ว แต่คำว่าอีเลิร์นนิ่งกลับเป็นเรื่องที่นักการศึกษาในบ้านเราเพิ่งหันมาให้ความสนใจกันในขณะนี้ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะในวงการศึกษาระบบสาธารณูปโภคและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนจากอีเลิร์นนิ่งนี้เพิ่ง

จะมีความพร้อมและได้รับความนิยมนั้นที่แพร่หลายในเวลาไม่นาน กอปรกับราคาของเทคโนโลยีเหล่านี้เพิ่งจะมีราคาลดลงอีเลิร์นนิ่ง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้หลายระดับ ครูผู้สอนควรพิจารณานำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความพร้อม ความถนัด ความสนใจและความต้องการของตน แต่อย่างไรก็ดี ผู้สอนที่สนใจจะนำอีเลิร์นนิ่งไปใช้กับการสอนในลักษณะสื่อเติมหรือ สื่อหลัก จะต้องให้ความร่วมมือในช่วงของการออกแบบและการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถถ่ายทอดการสอนได้ใกล้เคียงกับการสอนจริงมากที่สุดเสียก่อน นอกจากนี้ ผู้สอนควรที่จะต้องมีการศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนจากอีเลิร์นนิ่งของตน เพื่อให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการศึกษของผู้เรียนอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของ Choojai ดังกล่าวข้างต้นหมายถึงรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการถ่ายทอดเรื่องราว และเนื้อหา โดยสามารถมีสื่อในการนำเสนอบทเรียนได้ตั้งแต่ 1 สื่อขึ้นไป และการเรียนการสอนนั้นสามารถที่จะอยู่ในรูปของการสอนทางเดียว หรือการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ได้โดยมีองค์ประกอบคือ 1) เป็นระบบจัดการการศึกษา (Management Education System) 2) มีเนื้อหารายวิชา เป็นบท และเป็นขั้นตอน (Contents) 3) สามารถสื่อเนื้อหาสาระระหว่างผู้เรียนและผู้สอน หรือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Communication) 4) มีการวัดผลการเรียน (Evaluation) มีการถ่ายทอดเนื้อหาที่สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกัน คือ 1) ระดับเน้นข้อความออนไลน์ (Text Online) 2) ระดับ Low Cost Interactive Online Course 3) ระดับ High Quality Online Course และยังมีประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่ง ดังนี้ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา และ สะดวกในการเรียน 2) เข้าถึงได้ง่ายผู้เรียนและผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่าย 3) ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยกระทำได้ง่าย 4) ประหยัดเวลา และค่าเดินทางผู้เรียน และยังสามารถนำไปใช้ได้ 3 ระดับคือ 1) สื่อเสริม (Supplementary) 2) สื่อเติม (Complementary) 3) สื่อหลัก (Comprehensive Replacement)

เว็บไซต์ Banthitablog (2017) ได้กล่าวถึงอีเลิร์นนิ่งว่าเป็นการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เช่น อินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต ดาวเทียม ดังนั้นจึงหมายถึงรวมถึงการเรียนทางไกล การเรียนผ่านเว็บ ห้องเรียนเสมือนจริง ซึ่งมีจุดเชื่อมโยงคือ เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้อีเลิร์นนิ่ง เป็นรูปแบบของเนื้อหาสาระที่สร้างเป็นบทเรียนสำเร็จรูปที่อาจใช้ซีดีรอมเป็นสื่อกลางในการส่งผ่าน หรือใช้การส่งผ่านเครือข่ายภายในหรืออินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจอยู่ในรูปแบบคอมพิวเตอร์ช่วยการฝึกอบรม (Computer Based Training : CBT) และการใช้เว็บเพื่อการฝึกอบรม (Web Based Training : WBT) หรือการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมก็ได้ การเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี ซึ่งครอบคลุมวิธีการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ อาทิ การเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์

(Computer-Based Learning) การเรียนรู้บนเว็บ (Web-Based Learning) ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classrooms) ความร่วมมือดิจิทัล (Digital Collaboration) เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท อาทิ อินเทอร์เน็ต (Internet) อินทราเน็ต (Intranet) เอ็กซ์ทราเน็ต (Extranet) การถ่ายทอดผ่านดาวเทียม (Satellite Broadcast) แถบบันทึกเสียงและ วิดีทัศน์ (Audio/Video Tape) โทรทัศน์ที่สามารถโต้ตอบกันได้ (Interactive TV) และซีดีรอม (CD-ROM) และยังสามารถอ้างอิงงานของ ถนอมพร (ต้นพิพัฒน์) เลขาธิการสสส มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้คำจำกัดความไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะแรกอีเลิร์นนิ่ง หมายถึงการเรียนเนื้อหา หรือสารสนเทศสำหรับการสอน หรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์และเสียง โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งใช้เทคโนโลยีการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนต่าง ๆ

2. ลักษณะที่สองอีเลิร์นนิ่งคือ การเรียนในลักษณะใดก็ได้ ซึ่งใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือสัญญาณโทรทัศน์ สัญญาณดาวเทียม

การเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นการศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) หรือ อินทราเน็ต (Intranet) ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียน ประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อ ปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น E-mail, Web-Board, Chat, Social Network การเรียนรู้แบบออนไลน์จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน, เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all: Anyone, Anytime and Anywhere)

ดังนั้น การเรียนการสอนระบบออนไลน์ออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่ง คือการเรียนการสอนในลักษณะหรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหานั้น กระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซ์ทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดเมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม, การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning), การเรียนออนไลน์ (On-Line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ การเรียนด้วยวิดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้นซึ่งในปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่า อีเลิร์นนิ่งกับการเรียน การสอน หรือการอบรม ที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดย

ผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่ง นี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ หรือ จากแผ่นซีดี-รอม ก็ได้ และที่สำคัญอีกส่วนคือ เนื้อหาต่าง ๆ ของอีเลิร์นนิ่ง สามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยี มัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology)

คำว่าอีเลิร์นนิ่ง นั้นมีคำที่ใช้ได้ใกล้เคียงกันอยู่หลายคำเช่น Distance Learning (การเรียนทางไกล) Computer Based Training (การฝึกอบรมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ หรือเรียกย่อ ๆ ว่า CBT) Online Learning (การเรียนทางอินเทอร์เน็ต) เป็นต้น ดังนั้น สรุปได้ว่า ความหมายของอีเลิร์นนิ่ง คือ รูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการถ่ายทอดเรื่องราว และเนื้อหา โดยสามารถมีสื่อในการนำเสนอที่เรียนได้ตั้งแต่ 1 สื่อขึ้นไป และการเรียนการสอนนั้นสามารถที่จะอยู่ในรูปของการสอนทางเดียว หรือการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ได้

นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่งไว้ดังนี้คือ 1) Anyone, Anywhere and Anytime คือ ผู้เรียนจะเป็นใครก็ได้ มาจากที่ใดก็ได้ และเรียนเวลาใดก็ได้ตามความต้องการของผู้เรียน เพราะโรงเรียนได้เปิดเว็บไซต์ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง 2) Multimedia สื่อที่นำเสนอในเว็บประกอบด้วย ข้อความภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ตลอดจนวีดิทัศน์ อันจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี 3) Non-Linear ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาที่นำเสนอได้ตามความต้องการ 4) Interactive ด้วยความสามารถของเอกสารเว็บที่มีจุดเชื่อมโยง (Links) ย่อมทำให้เนื้อหาที่มีลักษณะโต้ตอบกับผู้ใช้โดยอัตโนมัติอยู่แล้ว และผู้เรียนยังมีส่วนติดต่อกับวิทยากรผ่านระบบ E-mail, Web-Board, Chat, Social Network ก็ได้ทำให้ผู้เรียนกับผู้สอนสามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว

เว็บไซต์ Banthitablog (2017) ยังได้กล่าวถึงการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 4 ส่วน แต่ละส่วนจะต้องออกแบบให้เชื่อมสัมพันธ์กันเป็นระบบ และจะต้องทำงานประสานกันได้อย่างลงตัว คือ

1. เนื้อหาของบทเรียน ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

2. ระบบบริหารการเรียน เนื่องจากการเรียนแบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งนั้นเป็นการเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ระบบบริหารการเรียนที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง กำหนดลำดับของเนื้อหาในบทเรียน นำส่งบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังผู้เรียน ประเมินผลความสำเร็จของบทเรียน ควบคุม และสนับสนุนการให้บริการทั้งหมดแก่ผู้เรียน จึงถือว่าเป็นองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่ง ที่สำคัญมาก เราเรียกระบบนี้ว่า “ระบบบริหารการเรียน” (LMS : e-Learning Management System)

3. การติดต่อสื่อสาร การเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง ถือว่าเป็นการเรียนทางไกลอีกรูปแบบหนึ่ง แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้อีเลิร์นนิ่ง มีความโดดเด่นและแตกต่างไปจากการเรียนทางไกลทั่ว ๆ ไปก็คือการนำรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง มาใช้ประกอบในการเรียน เพื่อเพิ่มความสนใจ และความตื่นตัวของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อ

สอบถาม ปรัชญาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับครูผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) ประเภท Real-Time ได้แก่ Chat (Message, Voice) , White Board / Text Slide , Real-Time Annotations, Interactive Poll , Conferencing และอื่น ๆ 2) ประเภท Non Real-Time ได้แก่ Web-board , E-mail

4. มีการสอบ / วัดผลการเรียน โดยทั่วไปแล้วการเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในระดับใดหรือเรียนวิธีใด ก็ย่อมต้องมีการสอบ / การวัดผลการเรียน เป็นส่วนหนึ่งอยู่เสมอ เป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้การเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง เป็นการเรียนที่สมบูรณ์ กล่าวคือในบางวิชาจำเป็นต้องวัดระดับความรู้ก่อนเข้าสมัครเข้าเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในบทเรียนหรือหลักสูตรที่เหมาะสมมากที่สุด ซึ่งทำให้การเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อเข้าสู่บทเรียนในแต่ละหลักสูตรก็จะมี การสอบย่อยท้ายบท และการสอบใหญ่ก่อนที่จะจบหลักสูตร ระบบบริหารการเรียน จะเรียกข้อสอบที่จะใช้มากจากระบบบริหารคลังข้อสอบ (Test Bank System) ซึ่งเป็นส่วยย่อยที่รวมอยู่ในระบบบริหารการเรียน

นอกจากนั้นเว็บไซต์ Banthitablog (2017) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนในอีเลิร์นนิ่งเป็นรูปแบบการเรียนที่ใช้เว็บเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ และมีคำเรียกที่แตกต่างกันไป เช่น การเรียนการสอนผ่านเครือข่าย (Web-Based Instruction : WBI) การเรียนอย่างมีปฏิสัมพันธ์ด้วยเว็บ (Web-Based Interactive Environment) การศึกษาผ่านเว็บ (Web-Based Education) การนำเสนอ 멀티มีเดียผ่านเว็บ (Web-Based Multimedia Presentations) และการศึกษาที่ช่วยให้มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Education Aid) เป็นต้น

ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิ่งมีดังนี้คือ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน 2) สนับสนุนการเรียนการสอน 3) เกิดเครือข่ายความรู้ 4) เน้นการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตรงตามหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา 5) ลดช่องว่างการเรียนรู้ระหว่างเมืองและท้องถิ่น

ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์ จึงมีความยืดหยุ่นสูง ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่าปกติ มีความตั้งใจใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ ตรงกับระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ที่ปรึกษา และแนะนำแหล่งความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ผู้เรียนสามารถทราบผลย้อนกลับของการเรียน รู้ความก้าวหน้าได้จาก E-Mail การประเมินผลควรแบ่งเป็น การประเมินย่อย โดยใช้เว็บไซต์เป็นที่สอบ และการประเมินผลรวม ที่ใช้การสอบแบบปกติในห้องเรียน เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้เรียนเรียนจริงและทำข้อสอบจริงได้หรือไม่ อย่างไร

ประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งดังนี้ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา และสะดวกในการเรียน การเรียนการสอนผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งนั้นง่ายต่อการแก้ไขเนื้อหา และกระทำได้ตลอดเวลา

เพราะสามารถกระทำได้ตามใจของผู้สอน เนื่องจากระบบการผลิตจะใช้คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบหลัก นอกจากนี้ผู้เรียนก็สามารถเรียนโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ 2) เข้าถึงได้ง่าย ผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่าย โดยมากจะใช้ Web Browser ของค่ายใดก็ได้ และในปัจจุบันนี้ การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย 3) ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยกระทำได้ง่ายเนื่องจากผู้สอน หรือผู้สร้างสรรค์งานอีเลิร์นนิ่งจะสามารถเข้าถึง Server ได้จากที่ใดก็ได้การแก้ไขข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูล จึงทำได้ทันเวลาด้วยความรวดเร็ว 4) ประหยัดเวลา และค่าเดินทาง ผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยจำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องประจำก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลามาก การเรียน การสอน หรือการฝึกอบรมด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้ จะสามารถประหยัดเวลาถึง 50% ของเวลาที่ใช้ครูสอน หรืออบรม

วิธีจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีเลิร์นนิ่ง เป็นในปัจจุบันใช้กันอยู่ 3 ลักษณะ คือ 1) ใช้เป็นสื่อเสริม โดยการสร้างเว็บเพจโครงการสอน เนื้อหาวิชาบางส่วน หรือทั้งหมด แจกแหล่งอ้างอิง แหล่งค้นคว้า ให้นักศึกษาทราบ ตอบคำถามที่นักศึกษาถามเข้ามาบ่อย ๆ (Frequently Ask Question – FAQ) แจก E-mail ให้ผู้เรียนส่งงาน 2) ใช้เป็นทางเลือก โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนแบบวิธีเข้าชั้นเรียนปกติ หรือเรียนผ่านระบบ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ดังนั้นเว็บเพจรายวิชาต้องมีความสมบูรณ์ใกล้เคียงกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน นั่นคือจะต้องมีความละเอียดมากกว่า ในระดับที่ใช้เป็นสื่อเสริม 3) ใช้สอนทดแทนการเรียนการสอนปกติ เป็นระดับสูงสุดที่คาดหวังในการทำอีเลิร์นนิ่ง โดยผู้เรียนสามารถเรียน ทำแบบฝึกหัด และทดสอบตนเองได้ในระบบออนไลน์ โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม ในการประเมินผลออนไลน์ ยังต้องอาศัยความซื่อสัตย์ของผู้เรียน จึงยังคงนำมาใช้ได้ยาก ข้อสอบอาจอยู่ในกระดาษ หรืออยู่ในคอมพิวเตอร์ก็ได้

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของเว็บไซต์ Banthitablog ดังกล่าวข้างต้น ได้กล่าวถึงข้อบ่งชี้ในประเด็นหลักของอีเลิร์นนิ่ง ไว้ดังนี้ คืออีเลิร์นนิ่งคือการเรียนการสอนในลักษณะ หรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหานั้น กระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กซทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรศัพท์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้น และยังคงกล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของการเรียนรู้แบบออนไลน์ 1) Anyone, Anywhere and Anytime 2) Multimedia 3) Non-Linear 4) Interactive พร้อมทั้งกล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่งว่า 1) เนื้อหาของบทเรียน 2) ระบบบริหารการเรียน 3) การติดต่อสื่อสาร และยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ คือ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน 2) สนับสนุนการเรียนการสอน 3) เกิดเครือข่ายความรู้ 4) เน้นการเรียนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตรงตามหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา 5) ลดช่องว่างการเรียนรู้ระหว่างเมืองและท้องถิ่น โดยมีประโยชน์ของดังนี้คือ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา และสะดวกในการเรียน 2) เข้าถึงได้ง่าย

3) ปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยกระทำได้ง่าย 4)ประหยัดเวลา และค่าเดินทาง 5) ประหยัดเวลา และค่าเดินทาง

Aei (2012) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งว่าเป็นการเรียนการสอนในลักษณะ หรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหาที่กระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครื่องฉายอินเทอร์เน็ท อินทราเน็ต เอ็กชทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดเมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม, การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning) การเรียนออนไลน์ (On-Line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือการเรียนด้วยวีดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้น

ในปัจจุบัน คนส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่าอีเลิร์นนิ่งกับการเรียน การสอน หรือการอบรม ที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ หรือ จากแผ่นซีดีรอมก็ได้ และที่สำคัญอีกส่วนคือเนื้อหาต่าง ๆ ของอีเลิร์นนิ่งสามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) คำว่าอีเลิร์นนิ่งนั้นมีคำที่ใช้ได้ใกล้เคียงกันอยู่หลายคำเช่น Distance Learning (การเรียนทางไกล) Computer Based Training (การฝึกอบรมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ หรือเรียกย่อ ๆ ว่า CBT) Online Learning (การเรียนทางอินเทอร์เน็ต) เป็นต้น ดังนั้นสรุปได้ว่าความหมายของอีเลิร์นนิ่ง คือ รูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยเครื่องฉายคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการถ่ายทอดเรื่องราวและเนื้อหา โดยสามารถมีสื่อในการนำเสนอบทเรียนได้ตั้งแต่ 1 สื่อขึ้นไป และการเรียนการสอนนั้นสามารถที่จะอยู่ในรูปของการสอนทางเดียว หรือการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ก็ได้

Aei ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่ง ที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ

1. เนื้อหา (Content) สำหรับการเรียนการศึกษาแล้วไม่ว่าจะเรียนอย่างไรก็ตามเนื้อหาถือว่าเป็น สิ่งที่สำคัญที่สุดอีเลิร์นนิ่งก็เช่นกัน

2. ระบบบริหารการเรียน หรือ LMS ซึ่งย่อมาจาก e-Learning Management System ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารและการกำหนดลำดับของเนื้อหาในบทเรียนแล้วนำส่งผ่านเครื่องฉายคอมพิวเตอร์ไปยังผู้เรียน ซึ่งรวมไปถึงขั้นตอนการประเมินผล ควบคุม และสนับสนุนการให้บริการทั้งหมดแก่ผู้เรียน ระบบบริหารการเรียนจะทำหน้าที่ตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มเข้ามาเรียน โดยจัดเตรียมหลักสูตร บทเรียนทั้งหมดเอาไว้พร้อมที่จะให้ผู้เรียนได้เข้ามาเรียน เมื่อผู้เรียนได้เริ่มต้นบทเรียนแล้วระบบจะเริ่มทำงานโดยส่งบทเรียนตามคำขอของผู้เรียนผ่านเครื่องฉายคอมพิวเตอร์ไป

แสดงที่ Web Browser ของผู้เรียน จากนั้นระบบก็จะติดตามและบันทึกความก้าวหน้า รวมทั้งสร้างรายงานกิจกรรมและผลการเรียนของผู้เรียนในทุกหน่วยการเรียนอย่างละเอียด จนกระทั่งจบหลักสูตร

3. การติดต่อสื่อสาร มีเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ติดต่อสอบถาม ปรีกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตัวผู้เรียนกับครู อาจารย์ผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนคนอื่น ๆ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้ 1) ประเภทช่วงเวลาเดียวกัน (Synchronous) ได้แก่ Chat 2) ประเภทช่วงเวลาต่างกัน (Asynchronous) ได้แก่ Web-board, E-mail

4. การสอบ/วัดผลการเรียน โดยทั่วไปแล้วการเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในระดับใด หรือเรียนวิธีใด ก็ย่อมต้องมีการสอบ/การวัดผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งอยู่เสมอ การสอบ/วัดผลการเรียนจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะทำให้การเรียนแบบอีเลิร์นนิ่งเป็นการเรียนที่สมบูรณ์ บางวิชาจำเป็นต้องวัดระดับความรู้ก่อนสมัครเข้าเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในบทเรียน หลักสูตรที่เหมาะสมกับตนมากที่สุด ซึ่งจะทำให้การเรียนที่จะเกิดขึ้นเป็นการเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อเข้าสู่บทเรียนในแต่ละหลักสูตรก็จะมี การสอบย่อยท้ายบท และการสอบใหญ่ก่อนที่จะจบหลักสูตร

Aei ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งดังนี้ 1) สะดวกในการเรียนเพราะผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาที่ต้องการได้ตามสะดวก และสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ที่สามารถเข้าถึงระบบอีเลิร์นนิ่งได้ 2) เข้าถึงได้ง่ายผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่าย โดยมากจะใช้ Web Browser ของค่ายใดก็ได้ และในปัจจุบันนี้ การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย แต่จะต้องสร้างหน้าจอบทเรียนค้นหาและเข้าถึงสื่อการสอนได้ง่าย 3) ประหยัดเวลา และค่าเดินทางผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยจำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องประจำก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลามาก การเรียน การสอน หรือการฝึกอบรมด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้ จะสามารถประหยัดเวลาถึง 50% ของเวลาที่ใช้ครูสอน หรืออบรม 4) สามารถเรียนซ้ำได้ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจในบทเรียนก็สามารถที่จะเรียนซ้ำก็รอบก็ได้โดยไม่เป็นภาระแก่ผู้สอน

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงข้อเสียของอีเลิร์นนิ่งไว้ดังนี้คือ 1) ในกรณีเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว จะทำให้ผู้เรียนและผู้สอนขาดปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยที่ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือสอบถามผู้สอนในขณะนั้นได้ 2) ต้องมีการวางแผนจัดหาเทคโนโลยีเพื่อให้การรองรับ เช่น ซอฟต์แวร์ในการผลิตสื่อการสอน สมรรถนะของระบบโครงข่ายคอมพิวเตอร์ รูปแบบของหน้าจอบ Web เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกต่อผู้เรียน เป็นต้น 3) ไม่เหมาะกับเนื้อหาที่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงบ่อย เพราะการจัดทำสื่อการสอนแต่ใหม่ละครั้งใช้ต้นทุนทั้งเงินและเวลา 4) เหมาะกับผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูง และ Aei ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาาระบบอีเลิร์นนิ่งดังนี้

1. Analysis ขั้นตอนการวิเคราะห์บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Courseware) เป็นขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) โดยขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ องค์ประกอบทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาบทเรียน ผู้เรียน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน และยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ แบ่งออกได้ดังนี้ 1) การวิเคราะห์หลักสูตร หลักสูตรหรือกลุ่มวิชาที่ต้องการสร้างบทเรียน ทั้งนี้บางวิชาจำเป็นที่จะต้องใช่วิธีการสอนแบบดั้งเดิม แต่บางวิชาสามารถสร้างเนื้อหาให้เข้าไปอยู่ในการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่งได้ 2) การวิเคราะห์เนื้อหา เนื้อหาของสื่อการสอนต้องสอดคล้องกับหลักสูตรและไม่มากจนเกินไปจนทำให้ผู้เรียนรู้สึกน่าเบื่อ และเนื้อหาของบทเรียนต้องเป็นการใช้ความสามารถของสื่อการสอนได้อย่างคุ้มค่า 3) การวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อใช้กำหนดเป้าหมายของสื่อการสอน ช่วยให้สามารถออกแบบสื่อการสอนให้เหมาะสม เช่น ช่วงอายุผู้เรียน ความสามารถในการเรียนรู้ ระดับการศึกษา เป็นต้น

2. Design ขั้นตอนการออกแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ขั้นตอนนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์โดยออกมาในลักษณะของแบบร่างการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) แบบร่างนี้เป็นเอกสารการออกแบบที่ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์การเรียนการสอน กลยุทธ์ในการเรียนการสอน เนื้อหาบทเรียน โดยใช้เอกสารนี้ในการสื่อสารกับทีมงานในการทำงานร่วมกันให้ประสบความสำเร็จ การออกแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีปฏิสัมพันธ์และการเชื่อมโยง การปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสิ่งสำคัญจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ความสนใจที่จะเรียนอีเลิร์นนิ่ง การโต้ตอบกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ และการเชื่อมโยงเนื้อหาที่ดีนั้น จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น

3. Development ขั้นการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นขั้นตอนของการผลิตตามเอกสารการออกแบบเป็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่ง โดยเริ่มจากเขียน Storyboard ตามเอกสารการออกแบบที่ได้รับการตรวจสอบเนื้อหาที่ถูกต้องแล้ว การเขียน Storyboard เป็นการอธิบายหน้าจอของการเรียนการสอนในแต่ละหน้าว่าผู้เรียนจะเห็น ได้ยินหรือว่ามีปฏิสัมพันธ์อะไรกับบทเรียนออนไลน์ Online e-Learning บ้าง Storyboard จะเป็นเครื่องมือในการทำงานของกราฟิก ทีมตัดต่อเสียง/ภาพ และโปรแกรมเมอร์ในการผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ และบทเรียนอีเลิร์นนิ่งที่เสร็จสมบูรณ์ต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและรูปแบบที่ต้องการสื่อความหมายจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเพื่อนำไปใช้

4. Implementation ขั้นตอนการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ ขั้นตอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการเรียนการสอน โดยนำบทเรียนอีเลิร์นนิ่งลงระบบ ทำการตรวจสอบการใช้งานของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์และระบบ พร้อมกับมีฝ่ายเทคนิคให้การช่วยเหลือ

ผู้เรียนในการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่งไม่ว่าจะเป็นด้านโปรแกรมหรือว่าเครื่องมือการใช้งานบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง

5. Evaluation ในขั้นนี้จะเป็นการประเมินความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง ในขั้นนี้อาจจะมีการตั้งคณะกรรมการที่นำหน้าที่ในการประเมินผล การวัดผลอาจจะใช้แบบสอบถามถึงความพึงพอใจของผู้เรียน รวมทั้งการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เนื้อหาที่เรียน

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของ Aei (2012) ดังที่กล่าวไว้ในเบื้องต้นเป็นการเรียน การสอนในลักษณะ หรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหา นั้นกระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครื่องฉายอินเทอร์เน็ท อินทราเน็ต ฯ และยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งดังนี้ 1) สะดวกในการเรียนเพราะผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตาม เวลาที่ต้องการได้ตามสะดวก และสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ที่สามารถเข้าถึงระบบอีเลิร์นนิ่งได้ 2) เข้าถึง ได้ง่ายผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่าย โดยมากจะใช้ Web Browser ของค่ายใดก็ได้ 3) ประหยัดเวลา และค่าเดินทางผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใด ก็ได้ 4) สามารถเรียนซ้ำได้ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจในบทเรียนก็สามารถที่จะเรียนซ้ำ ก็รอบก็ได้โดยไม่เป็นภาระแก่ผู้สอนและยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่ง ที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ 1) เนื้อหา (Content) 2) ระบบบริหารการเรียน 3) การติดต่อสื่อสาร 4) การสอบ/วัดผลการเรียน และยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาระบบอีเลิร์นนิ่งดังนี้ 1) Analysis ขั้นตอนการวิเคราะห์บทเรียน อิเล็กทรอนิกส์ 2) Design ขั้นตอนการออกแบบบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 3) Development ขั้นตอนการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ 4) Implementation ขั้นตอนการนำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ 5) Evaluation ในขั้นนี้จะเป็นการประเมินความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนการสอนแบบอีเลิร์นนิ่ง

Petsringern (2016) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งว่าเป็น “นวัตกรรมการศึกษา (Education Innovation)” หมายถึง นวัตกรรมที่จะช่วยให้การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมศึกษามากมายหลายอย่าง ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอยู่แพร่หลาย แล้ว และประเภทที่กำลังเผยแพร่ เช่น การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aids Instruction) การใช้แผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) สื่อหลายมิติ (Hypermedia) และ อินเทอร์เน็ต (Internet) เหล่านี้เป็นต้น (วารสารออนไลน์ บรรณปัญญา .htm) อีเลิร์นนิ่ง (Electronic learning) คือ การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความหมายของอีเลิร์นนิ่งถูกตีความต่างกันไปตาม ประสบการณ์ของแต่ละคน แต่มีส่วนที่เหมือนกันคือใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนาตลอดเวลา ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สำหรับผู้เขียนให้ความหมายของอีเลิร์นนิ่งว่า

เป็น "การใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตเข้ามาส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน ให้เกิดประสิทธิผล" คำว่า E นั้นย่อมาจาก Electronic ส่วนคำว่า Learning มีความหมายตรงตัวว่าการเรียนรู้ เมื่อนำมารวมกันหมายถึงการเรียนรู้โดยใช้ Electronic หรือ Internet เป็นสื่อ คำที่มีความหมายใกล้เคียงเช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI = Computer Assisted Instruction) หรือ การสอนบนเว็บ (WBI = Web-based Instruction)

คำว่ารูปแบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งคือ การเรียน การสอนในลักษณะ หรือรูปแบบใดก็ได้ ซึ่งการถ่ายทอดเนื้อหานั้น กระทำผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต เอ็กชทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรศัพท์ หรือ สัญญาณดาวเทียม (Satellite) ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งการเรียนลักษณะนี้ได้มีการนำเข้าสู่ตลาดเมืองไทยในระยะหนึ่งแล้ว เช่นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยซีดีรอม การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือการเรียนด้วยวิดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้น ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่าอีเลิร์นนิ่งกับการเรียน การสอน หรือการอบรม ที่ใช้เทคโนโลยีของเว็บ (Web Based Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมถึงเทคโนโลยีระบบการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนด้านต่าง ๆ โดยผู้เรียนที่เรียนด้วยระบบ อีเลิร์นนิ่งนี้สามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะออนไลน์ หรือ จากแผ่นซีดีรอมก็ได้ และที่สำคัญอีกส่วนคือ เนื้อหาต่าง ๆ ของอีเลิร์นนิ่ง สามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงโต้ตอบ (Interactive Technology) คำว่าอีเลิร์นนิ่ง นั้นมีคำที่ใช้ได้ใกล้เคียงกันอยู่หลายคำเช่น Distance Learning (การเรียนทางไกล) Computer Based Training (การฝึกอบรมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ หรือเรียกย่อ ๆ ว่า CBT) Online Learning (การเรียนทางอินเทอร์เน็ต) เป็นต้น อีเลิร์นนิ่งหมายถึง การศึกษาที่เรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยตัวเอง การเรียนรู้จะเป็นไปตามปัจจัยภายใต้ทฤษฎีแห่งการเรียนรู้สองประการคือ เรียนตามความรู้ความสามารถของผู้เรียนเอง และการตอบสนองในความแตกต่างระหว่างบุคคล (เวลาที่แต่ละบุคคลใช้ในการเรียนรู้) การเรียนจะกระทำผ่านสื่อบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้สอนจะนำเสนอข้อมูลความรู้ให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาผ่านบริการ World Wide Web หรือเว็บไซต์ โดยอาจให้มีปฏิสัมพันธ์ (สนทนาโต้ตอบ ส่งข่าวสาร) ระหว่างกัน โดยจะมีการเรียนรู้ในสามรูปแบบคือ ผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียนอีกคนหนึ่ง หรือผู้เรียนหนึ่งคนกับกลุ่มของผู้เรียน

นอกจากนี้ Petsringern ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่งมีดังนี้

1. เป็นระบบจัดการการศึกษา (Management Education System) ทำหน้าที่ควบคุมและประสานงาน ให้ระบบดำเนินไปอย่างถูกต้อง องค์ประกอบนี้สำคัญที่สุด เพราะทำหน้าที่ในการวางแผน กำหนดหลักสูตร ตารางเวลา แผนด้านบุคลากร แผนงานบริการ แผนด้านงบประมาณ แผนอุปกรณ์เครือข่าย แผนประเมินผลการดำเนินงาน และทำให้แผนทั้งหมด ดำเนินไปอย่างถูกต้อง

2. มีเนื้อหารายวิชา เป็นบท และเป็นขั้นตอน (Contents) หน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอนคือ การเขียนคำอธิบายรายวิชา วางแผนการสอนให้เหมาะสมกับเวลา ตรงกับความต้องการของสังคม สร้างสื่อการสอนที่เหมาะสม แยกบทเรียนเป็นบท มีการมอบหมายงานเมื่อจบบทเรียน และทำสรุปเนื้อหาไว้ตอนท้ายของแต่ละบท พร้อมแนะนำแหล่งอ้างอิงเพิ่มเติมให้ไปศึกษาค้นคว้า

3. สามารถสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Communication) ทุกคนในชั้นเรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันเพื่อหาข้อมูล ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตอบข้อซักถาม สื่อที่ใช้อาจเป็น E-mail, โทรศัพท์, Chat Board, WWW Board หรือ ICQ เป็นต้น ผู้สอนสามารถตรวจงานของผู้เรียน พร้อมแสดงความคิดเห็นต่องานของผู้เรียนได้อย่างสม่ำเสมอ

4. วัดผลการเรียน (Evaluation) งานที่อาจารย์มอบหมาย หรือแบบฝึกหัดท้ายบท จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ และเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น จนสามารถนำไปประยุกต์ แก้ปัญหาในอนาคตได้ และจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อวัดผลการเรียน ซึ่งเป็นการรับรองว่าผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

Petsringern ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งการเรียนการสอนโดยผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งนั้นเป็นทางเลือกทางการศึกษาอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจได้ อีกทั้งยังมีอิสระในการเรียนโดยที่ผู้เรียน ไม่จำเป็นต้องอยู่แต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถเรียนได้ในทุกสถานที่ตามที่ต้องการ เพราะในยุคปัจจุบันนั้นเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงได้ทั่วทุกมุมโลก ดังนั้นไม่ว่าเราจะตรงส่วนใดของโลก เรานั้นก็สามารถเข้าถึงการศึกษาได้

Petsringern ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งมีดังนี้ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเนื้อหา และสะดวกในการเรียนการสอนผ่านระบบอีเลิร์นนิ่ง นั้นง่ายต่อการแก้ไขเนื้อหา และกระทำได้ตลอดเวลา เพราะสามารถกระทำได้ตามใจของผู้สอน เนื่องจากระบบการผลิตจะใช้คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบหลัก นอกจากนี้ผู้เรียนก็สามารถเรียนโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ 2) เข้าถึงได้ง่ายผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ง่ายโดยมากจะใช้ Web Browser ของค่ายใดก็ได้ ผู้เรียนสามารถเรียนจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใดก็ได้ และในปัจจุบันนี้ การเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกระทำได้ง่ายขึ้นมาก และยังมีค่าเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่มีราคาต่ำลงมากกว่าแต่ก่อนอีกด้วย 3) ปรับปรุงให้ทันสมัยได้ง่ายเนื่องจากผู้สอน หรือผู้สร้างสรรค์งานอีเลิร์นนิ่ง จะสามารถเข้าถึง Server ได้จากที่ใดก็ได้ การแก้ไขข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูล จึงทำได้ทันเวลาด้วยความรวดเร็ว 4) ประหยัดเวลา และค่าเดินทางผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยจำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์เครื่องประจำก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลามาก การเรียน การสอน หรือการ

ฝึกอบรมด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งนี้ จะสามารถประหยัดเวลาถึง 50% ของเวลาที่ใช้ครูสอน หรืออบรม 5) ข้อมูลไม่สูญหาย เนื่องจากการเรียนด้วยระบบอีเลิร์นนิ่งสามารถเก็บบันทึกข้อมูลไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ทำให้ง่ายต่อการค้นหาและการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ 6) มีอิสระในการเลือกเรียนการเรียน โดยผ่านระบบอีเลิร์นนิ่งนั้นเราสามารถ เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และยังสามารถเลือกอาจารย์ผู้สอน ได้หลายท่านอีกด้วย ดังนั้นการเรียนนี้ จึงมีความอิสระต่อผู้เรียนแต่ก็มีข้อจำกัดในบางเรื่อง เช่น เรื่องของเวลา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนระบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิ่งตามทัศนะของ Petsringern (2016) ดังที่กล่าวไว้ในเบื้องต้นมีดังนี้ 1) เป็นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนา และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีตลอดเวลา 2) เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3) เป็นการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตเข้ามาส่งเสริมการเรียน การสอน ให้เกิดประสิทธิผลและ Petsringern ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอีเลิร์นนิ่งดังนี้ว่า 1) เป็นระบบจัดการการศึกษา (Management Education System) 2) มีเนื้อหารายวิชา เป็นบท และเป็นขั้นตอน (Contents) 3) สามารถสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Communication) 4) วัดผล การเรียน (Evaluation) และยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของอีเลิร์นนิ่งมีดังนี้ 1) ยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยน เนื้อหา และสะดวกในการเรียนการสอน 2) เข้าถึงได้ง่ายผู้เรียน และผู้สอนสามารถเข้าถึงอีเลิร์นนิ่งได้ ง่าย 3) ปรับปรุงให้ทันสมัยได้ง่ายเนื่องจากผู้สอน 4) ประหยัดเวลา และค่าเดินทางผู้เรียนสามารถ เรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ 5) ข้อมูลไม่สูญหาย 6) มีอิสระในการเลือกเรียน การเรียนโดยผ่านระบบอีเลิร์นนิ่ง

2.4 บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

2.4.1 ประวัติความเป็นมาการก่อตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมื่อปีพุทธศักราช 2436 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ตั้งวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงพระราชทานว่า มหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเป็นการศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร ทรงอุทิศพระราชทรัพย์บำรุงประจำปี และก่อสร้างสถานศึกษาของมหาวิทยาลัย

ครั้งเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2439 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราช ดำเนินเปิดมหามกุฏราชวิทยาลัย พระองค์ทรงอุปถัมภ์ด้วยทรงพระราชทานพระราชทรัพย์บำรุง ประจำปี อาศัยพระราชประสงค์ดังกล่าวแล้วนั้น สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส จึงทรงตั้งพระวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยขึ้น 3 ประการดังนี้ 1) เพื่อเป็น

สถานศึกษาของพระภิกษุสามเณร 2) เพื่อเป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและของต่างประเทศ 3) เพื่อเป็นสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา

เมื่อกิจการของมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ดำเนินการแล้วปรากฏว่า พระวัดอุปประสงค์เหล่านั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจตลอดมาเพื่อที่จะให้พระวัดอุปประสงค์เหล่านั้นได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2488 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะที่ทรงเป็นนายกกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัยพร้อมทั้งพระเถรานุเถระจึงได้ประกาศแต่งตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงในรูปมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้นโดยอาศัยนามว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม 2) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ 3) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและนอกประเทศ 4) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน 5) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการค้นคว้าได้ตอบ หรืออธิบายได้อย่างกว้างขวางแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ 6) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เป็นกำลังสำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมแก่กาลสมัย 7) เพื่อความเจริญก้าวหน้าและคงอยู่ตลอดกาลนานของพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ปัจจุบันเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันแห่งนี้เริ่มเปิดให้มีการอบรมศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีวิทยาเขตอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศรวม 7 แห่ง คือ 1) วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชวิทยาลัย อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 3) วิทยาเขตอีสาน บ้านโนนชัย อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น 4) วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวง อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ 5) วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช วัดพระมหาธาตุ อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 6) วิทยาเขตร้อยเอ็ด บ้านดงลาน อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 7) วิทยาเขตศรีล้านช้าง วัดศรีสุทธารวาส อำเภอมือง จังหวัดเลย 3 วิทยาลัยคือ 1) มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา 2) วิทยาลัยศาสนศาสตร์กาฬสินธุ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 3) วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร จังหวัดยโสธร

2.4.2 ประวัติความเป็นมา

วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชวิทยาลัย เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 โดยพระเดชพระคุณพระเทพโมลี (ประจวบ กนตจาโร) (ปัจจุบันคือ สมเด็จพระพุทธชินวงศ์) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เจ้าอาวาสวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชวิทยาลัย เป็นองค์ประธานเปิด

การศึกษา มีนักศึกษารุ่นแรก จำนวน 11 รูป และเป็นวิทยาเขตแห่งแรกของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

ความสำคัญของการศึกษาของคณะสงฆ์ในปัจจุบันนี้จะต้องอนุวัติให้ทันกับความเจริญของโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จากพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฐายีมหาเถร) วัดมกุฏกษัตริยาราม ขณะทรงดำรงตำแหน่งนายกสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย มีพระประสงค์ที่จะขยายการศึกษาของคณะสงฆ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2513-2514 ได้ทรงจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ร่างหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และประกาศใช้เป็นหลักสูตรหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ.2514 สมัย ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อกระทรวงประกาศใช้หลักสูตรแล้ว พระองค์ท่านได้เปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแห่งแรกขึ้น ชื่อว่า โรงเรียนวชิรมกุฏ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหลังวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร เป็นสาขาแห่งหนึ่งของสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักสูตร พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ในปีเดียวกันนี้ นายฉับ คุณนายสงวน ชูจิตตารมย์ ได้มีจิตศรัทธาถวายที่ดินจำนวน 186 ไร่ ที่ ตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ต่อมาได้มีผู้บริจาคซื้อถวายเพิ่มเติมเป็น 736 ไร่) ให้เป็นที่ตั้งสถานศึกษาของคณะสงฆ์ ขยายการศึกษาออกไปสู่ชนบทและเปิดทำการสอนพระภิกษุสามเณรขึ้นได้ทรงวางวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้ไว้ 6 ประการ คือ 1) เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ 2) เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร 3) เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนวิชาการทางพระพุทธศาสนาของชาวต่างประเทศ 4) เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการชั้นสูงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา 5) เพื่อเป็นสถานที่อบรมในด้านการศึกษาปฏิบัติธรรม 6) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาฝึกอบรมพระภิกษุผู้จะปฏิบัติศาสนกิจในระดับสูง เช่น งานด้านการปกครอง การเผยแผ่ การสาธารณูปการ เป็นต้น ขณะที่ทรงเตรียมการจะดำเนินงานภายหลังชาวบ้านเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จสิ้นแล้ว แต่พระดำริดังกล่าวยังไม่ทันสัมฤทธิ์ผล พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์เสียก่อน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2514 ต่อมาปี พ.ศ. 2516 พระเถรานุเถระผู้มีบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกหลายรูป เช่น

- 1) สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ฯ วัดบวรนิเวศวิหาร
- 2) สมเด็จพระญาณวโรดม (ประยูร สุนตงฺกุโร) วัดเทพศิรินทราวาส
- 3) สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (ประจวบ กนฺตจาโร) วัดมกุฏกษัตริยาราม
- 4) พระเทพเมธาจารย์ (สุวรรณ กณฺจโน) วัดมกุฏกษัตริยาราม
- 5) พระธรรมวราจารย์ (แบน กิตติสาโร) วัดบวรนิเวศวิหาร
- 6) พระธรรมเจติยาจารย์ (วิริยงค์ สิริธโร) วัดธรรมมงคล

7) พระเทพปัญญาภวี่ (บรรจง กลลิต) วัดมกุฏกษัตริยาราม

โดยร่วมกันก่อตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้นั้น เริ่มแรกใช้ชื่อว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สาขาวังน้อย เป็นที่รู้จักกันของประชาชนโดยทั่วไปว่า วิทยาลัยสงฆ์วังน้อย ในปี พ.ศ.2519 ได้ขอตั้งเป็นวัดชื่อ วัดชุกิจิตรธรรมาราม เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์สกุลชุกิจิตรมย์ผู้ถวายที่ดินเพื่อการก่อตั้งครั้งแรก ต่อมาเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2520 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระนามาภิไธย ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ว่ามทวชิราลงกรณราชวิทยาลัย และทรงพระราชทานพระนามาภิไธยย่อว่า ม.ว.ก. ภายใต้สิมาธรรมจักร พร้อมทั้งพระราชทานสุภาชิตว่า วชิรูปมจิตโต สียา (พึงเป็นผู้มีจิตแกร่งประดุจเพชร) ให้เป็นตราประจำวิทยาลัย

ด้านการบริหาร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ภายใต้พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2540 ได้แบ่งส่วนงานการบริหารงานของวิทยาเขตออกเป็น 3 ส่วนงาน คือ 1) สำนักงานวิทยาเขต 2) ศูนย์บริการวิชาการ 3) วิทยาลัยศาสนศาสตร์

ปัจจุบันวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีบุคลากรทำหน้าที่บริหารงานประจำ วิทยาเขตประกอบด้วย

- 1) พระกิตติสารสุธี รองอธิการบดี
- 2) ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายคฤหัสถ์
- 3) พระครูพิศิษฐ์ธรรมนิเทศ ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
- 4) พระมหาไชยวรรณ อากาศโร ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต
- 5) พระครูวิภัชธรรมวิจิตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

และจำนวนบุคลากรประจำวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย รวมทั้ง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 26 รูป/คน โดยเป็นพระภิกษุ จำนวน 9 รูป และคฤหัสถ์ จำนวน 17 คน

ด้านการศึกษา

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ หลักสูตรศาสนบัณฑิตใช้อักษรย่อว่า ศน.บ.โดยใช้ระบบการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยได้เปิดการเรียนการสอนตามลำดับดังต่อไปนี้ ในปี 2526 ได้เปิดสอนวิชาศาสนาบังคับและวิชาพื้นฐานทั่วไป ใน 2 ระดับชั้น คือ ศาสนศาสตร์ปีที่ 1 และปีที่ 2 ส่วนชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ต้องเข้าไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร (รุ่นที่ 4 เป็นรุ่นสุดท้ายที่เข้าไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร)

ในปี 2531 เปิดการเรียนการสอน 2 คณะคือ 1) คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2) คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยา ในปี 2534 เปิดการเรียนการสอน

สอน 3 คณะคือ 1) คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2) คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยา 3) คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในปี 2542 เปิดการเรียนการสอนครบ 4 คณะคือ 1 คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2) คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา 3) คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 4) คณะศาสนาและปรัชญา วิชาเอกปรัชญา

ในปี 2545 เปิดการสอนเพิ่มอีก 1 สาขาวิชา คือ 1) คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง ปัจจุบันได้เปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนี้ ก) คณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย ข) คณะศึกษาศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทบริหารการศึกษา 2) วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย ค) คณะสังคมศาสตร์ เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1) วิชาเอกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วิชาโทการให้คำปรึกษาและการแนะแนว 2) วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง วิชาโทพุทธศาสตร์ 3) วิชาเอกรัฐศาสตร์การปกครอง วิชาโทสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ง) คณะศาสนาและปรัชญา เปิดสอนวิชาเอกดังต่อไปนี้ 1) วิชาเอกปรัชญา วิชาโทศาสนาเปรียบเทียบ

ในปี 2548 วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ได้ขออนุมัติเปิดศูนย์การศึกษาปราจีนบุรี ที่วัดป่าทรงคุณ ตำบลดงพระราม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีนักศึกษารุ่นแรกจำนวน 23 รูป และนักศึกษารายวิชาชีพครู จำนวน 23 คน

ในปี 2549 ขออนุมัติเปิดโครงการบัณฑิตศึกษา (ระดับปริญญาโท) ได้เปิดสอนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 3 สาขาวิชาดังนี้ 1) สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา 2) สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง 3) สาขาวิชาการจัดการศึกษา (บริหารการศึกษาในปัจจุบัน)

ปัจจุบันในระดับปริญญาตรีมีการเรียนการสอน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (คณะศึกษาศาสตร์) สาขาวิชาการปกครอง (คณะสังคมศาสตร์) และสาขาวิชาปรัชญา (คณะศาสนาและปรัชญา)

ปรัชญา/ปณิธาน

ความเพียรเลิศ อุตทนเยี่ยม เปี่ยมกตัญญู รู้สัจจะ

วัตถุประสงค์หลัก

1.ผลิตบัณฑิตพระภิกษุ สามเณรให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาเพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ

2. ผลิตบัณฑิตคฤหัสถ์ทุกคนให้เป็นคนดี คือ คิดดี พูดดี และทำดีตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนาบริการวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาแก่สังคมให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

3. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้มีความเข้มแข็งทางสังคมศาสตร์และมีคุณภาพทั้งด้านความรู้และความประพฤติ
4. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท
5. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งสมานฉันท์ความเอื้ออาทรต่อกันและความสามัคคีโดยใช้หลักสารานียธรรมและพรหมวิหารธรรม
6. สร้างระบบการบริหารองค์การให้เป็นองค์การที่มีลักษณะของความเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางพระพุทธศาสนาและมีมาตรฐานระดับสากล

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย เป็นสถานศึกษาและปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ฝึกอบรมปฏิบัติจิตภาวนา ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มุ่งจะผลิตบุคลากรทางพระพุทธศาสนาที่ประกอบด้วยความรู้ดีทั้งทางธรรมและทางโลก ความสามารถดีในการคิด พูด ทำ มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ สามารถควบคุมกายวาจาใจให้สงบเย็นมีอุตมคติและมีอุตมการณ์มุ่งอุทิศตนบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม

เอกลักษณ์มหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย

อัตลักษณ์ บัณฑิตมีความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติและนานาชาติ

เอกลักษณ์ บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติและนานาชาติ

สถานที่ตั้ง

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ตั้งอยู่บนถนนพหลโยธิน ระหว่างกิโลเมตรที่ 73 - 74 สายกรุงเทพมหานคร- สระบุรี ภายในวัดชูจิตธรรมาราม เลขที่ 57 หมู่ที่ 1 ตำบลสนับทึบ อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ 13170 หมายเลขโทรศัพท์ที่จะติดต่อ วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 0-3574-5037-8 โทรสาร 0-3574-5037

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาลัย วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาครั้งนี้มีผลการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสังเขป ดังนี้

สุวัฒน์ บรรณลือ (2563) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนก่อนเรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 1.1) การวิเคราะห์ผู้เรียน 1.2) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) ขั้นตอนระหว่างเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ 2.1) ประเมินเนื้อหาวิชา 2.2) จัดการเรียนการสอน และ 3) ขั้นตอน การประเมินผล 2. การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และกลุ่มที่เรียนในชั้นเรียนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น แสดงว่าการเรียนการสอนออนไลน์สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้เท่ากับการเรียนในชั้นเรียน แบบปกติ

สิริพร อินทสนธิ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) กับการเรียนการสอนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ ซึ่งการระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียน เป็นการสอนออนไลน์ ซึ่งมีการเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดปัญหาได้ ในระหว่างเรียน ซึ่งในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บนั้นอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้พูดคุยและปรับกระบวนการเรียน การสอนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์หลัก ๆ ได้แก่ Line Zoom YouTube และ Google Classroom ส่วนโปรแกรม Camtasia Studio ผู้สอนใช้สำหรับตัดต่อวิดีโอเพื่อใช้ในการสอน และใช้โปรแกรม TeamViewer เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บเกิดปัญหา การเขียนโปรแกรมขัดข้องขึ้นในระหว่างเรียน แม้ผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่คนละพื้นที่กัน ซึ่งจากการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บไม่ค่อยพบปัญหาในการเรียนออนไลน์เกิดขึ้นมากนัก เนื่องจากเป็นรายวิชาปฏิบัติที่สามารถอัดคลิปวิดีโอและนำขึ้นไปเผยแพร่บน YouTube และให้นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาได้ตลอดเวลาทั้งในเวลา เรียนและนอกเวลา ซึ่งผู้สอนเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์สามารถที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนที่ยังอยู่ใน สถานการณ์ไวรัสโคโรนาที่กำลังแพร่ระบาดได้อย่างดี และเหมาะกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาปฏิบัติผ่านทางคอมพิวเตอร์

ไชยสิทธิ์, วิสุทธิชัย และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับ นิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนิสิตบรรพชิตและคฤหัสถ์ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาคปกติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ ตำราประกอบการสอนจำนวน 5 บทเรียน แบบทดสอบผลการเรียนรู้แต่ละบทเรียน (Formative tests) และแบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนการสอน (Pretest-Posttest) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน ใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการสอบย่อยในแต่ละบท (Formative tests) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลของการศึกษา พบว่า นิสิตมีทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นหลังการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิต 30 คน มีผลการทดสอบย่อยในแต่ละบทผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 88.24 สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิต ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจภายในและภายนอก การเลือกรูปแบบการสอนที่เหมาะสมและบทบาทของผู้สอน

เรืองริน เจนวิทยารักษ์ และคณะ(2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยส่วนใหญ่่นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์มากกว่า 9 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสื่อออนไลน์ที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุดคือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 100และส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนตัวเพื่อการเข้าถึงสื่อออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 79.5 2) ความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน นักศึกษามีความต้องการใช้สื่อออนไลน์หลากหลายช่องทาง เช่น YouTube, Facebook หรือ Instagram ในการฝึกบทเรียนออนไลน์ และต้องการให้ผู้สอนนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน และ 3) ค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยจากผลการวิจัยพบแนวทางที่โดดเด่นที่เหมาะสมแก่นักศึกษา คือ แอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะการฟังเพลงภาษาอังกฤษ คือ YouTube และแอปพลิเคชันที่เหมาะสม สำหรับการพูดคุย ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติคือ Facebook รวมไปถึง

แนวทางของครูผู้สอน คือ การนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น

ยุพเรศ ขาวฉำ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More โดยใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1)กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More โดยใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการสอนปกติ พบว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ 2)สื่อการสอนแบบออนไลน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More มีประสิทธิภาพ 80.17/80.25 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 3)ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เรื่องหลักการแก้ปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนหลังเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 และ 4)แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

สามมิติ สุขบรรจง(2554) ได้ทำการวิจัย ศึกษาการพัฒนาบทเรียน e-Learning รายวิชาการแสดงและสื่อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการศึกษา จำนวน 2 คน จากการเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน จากนิสิตวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 50 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) การตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) รายวิชา การแสดงและสื่อ จากการวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 3 ครั้ง พบว่า การทดลองครั้งที่ 1 บทเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82/84 การทดลองครั้งที่ 2 บทเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.2/85.2 และการทดลองครั้งที่ 3 บทเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.2/86.8 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพของกระบวนการวัดผลคะแนนแบบฝึกหัดภายในหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 5 หน่วย เฉลี่ยเท่ากับ 83.47 และประสิทธิภาพของการวัดผลคะแนนแบบทดสอบหลังการเรียนของหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 5 ชุด เฉลี่ยเท่ากับ 85.47 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์(e-Learning) พบว่า ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และรวมหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด นิสิตในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยหลังใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์(e-Learning) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์(e-Learning) พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่ออยู่ในเกณฑ์ระดับมาก และพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจระดับมากในทุกๆด้าน โดยมีคะแนนรวมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านวิธีการเรียนการ

สอน ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ด้านรูปแบบบทเรียนและเว็บไซต์ และด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประกอบการเรียนการสอนตามลำดับ

จตุพร ตันตริงลี (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้หลักการของ ADDIE model วิชา การใช้โปรแกรมกราฟิก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด จำนวน 30 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 3 ส่วน คือ 1) ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวม อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย (X)=4.25 และ S.D.=0.68 2) ผลการประเมินความพึงพอใจโดยนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดี (X)=4.29 และ S.D.=0.60 และ 3) ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียน และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลการวิเคราะห์อยู่ในระดับ 81.20/87.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อนุชา คชะชาชัย(2554) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 ด้วยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัย พบว่า 1)การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่องระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา มีประสิทธิภาพ 82.00/81.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา ก่อนเรียนได้คะแนนร้อยละ 38.33 และหลังเรียนได้คะแนน ร้อยละ 81.00 โดยผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 42.67 3) ผลงานผังมโนทัศน์ของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา มีค่าเฉลี่ย (X)=4.74 อยู่ในระดับดีมาก และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา โดยมีค่าเฉลี่ย (X)=4.60 , S.D. = 0.53 อยู่ในระดับมากที่สุด

จรัส จันทิพย์ (2552) ได้ศึกษาการออกแบบการสอนบนเว็บตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง สารอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพร้าววิทยาคมอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ และผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การออกแบบบนเว็บ รวม 9 ท่าน เห็นว่าเป็นบทเรียนที่มีความเหมาะสม และนักเรียนจำนวน

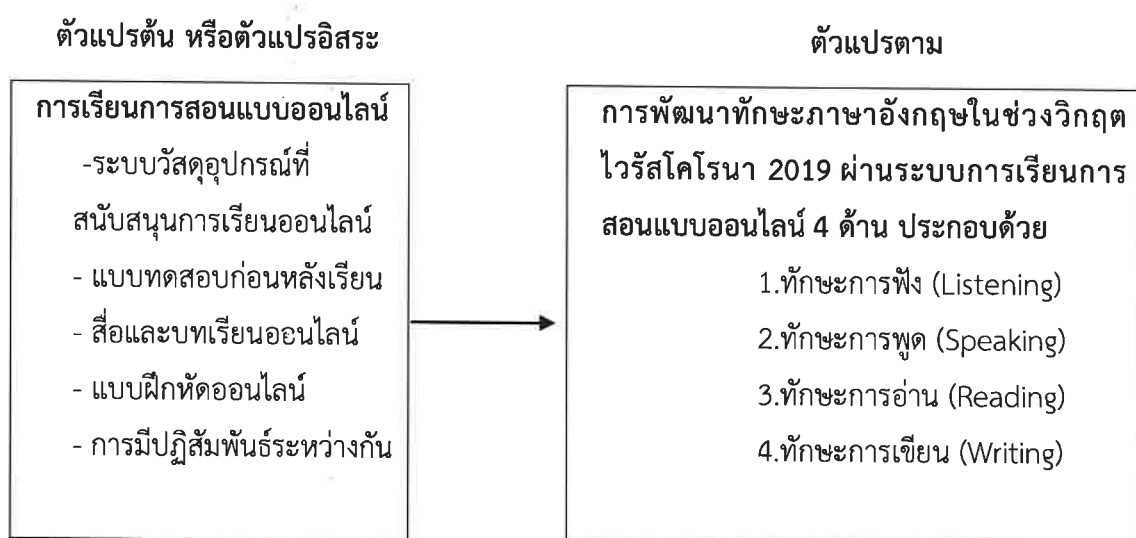
30 คน ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมของการใช้บทเรียนการสอนบนเว็บ เห็นว่าบทเรียนบนเว็บมีความเหมาะสมสำหรับใช้เป็นบทเรียน เรื่องสารอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียน ร้อยละ 93.33 เห็นว่าการเข้าไปศึกษาเนื้อหาในบทเรียนมีความสะดวก รวดเร็ว มีแหล่งข้อมูลให้ศึกษาเพิ่มเติมเพียงพอ และนักเรียนทุกคนต้องการที่จะเรียนด้วยบทเรียนการสอนบนเว็บในวิชาอื่นๆ

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้นส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียน เป็นการสอนออนไลน์ ซึ่งมีการเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดปัญหาได้ในระหว่างเรียน การสอนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์หลัก ๆ ได้แก่ Line Zoom YouTube และ Google Classroom สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ ภายในและภายนอก การเลือกรูปแบบการสอนที่เหมาะสมและบทบาทของผู้สอน

2.6 สรุปกรอบแนวความคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดของ สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ. 2556)



ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน(Current Problem) ซึ่งไม่สามารถหาคำตอบได้จากเอกสาร จึงจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงซึ่งทันต่อสถานการณ์ กับประชากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยใช้แบบการวิจัย คือ Crass Sectional Study ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บ วิธีการหรือการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง
- 3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย
- 3.4 เครื่องมือวิจัย
- 3.5 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.8 ระยะเวลาในการทำวิจัย

ซึ่งในแต่ละหัวข้อนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง

เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง โดยการใช้การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542) วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 16 รูป/คน (งานทะเบียนและวัดผล, วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย, 2563)

3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย มี 2 ประเภท คือ

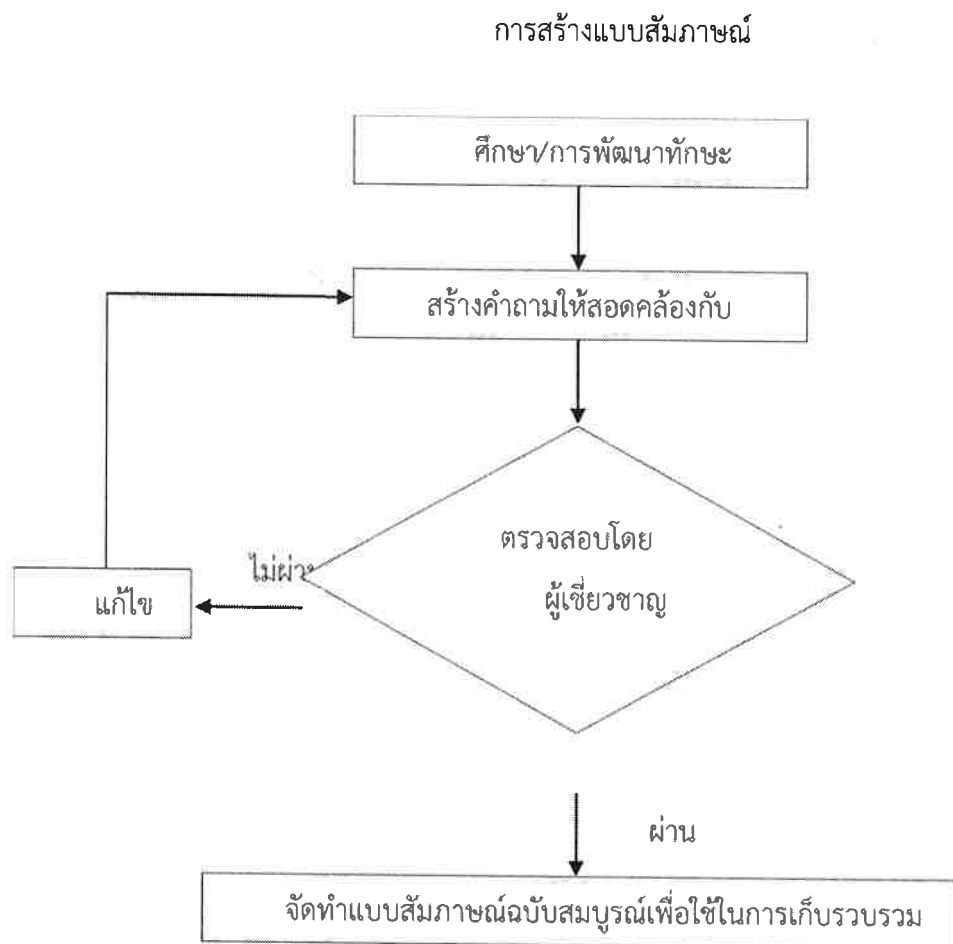
ในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลสำหรับการวิจัย 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้แก่ ข้อมูลที่เก็บมาจากภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือการวิจัยที่ยังไม่มีการจัดกระทำใดๆ กับข้อมูล นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่ได้จากการสนทนา การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เช่น เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ ข้อมูลที่มีผู้จัดกระทำไว้ หรือรวบรวมเรียบเรียงไว้แล้ว เช่น ตำรา บทความวิจัย บทความวิชาการ นโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ รายงานประจำปี เอกสารราชการ และรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย รายละเอียดและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัยมีดังนี้



3.5 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้
 คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยไว้ดังนี้

1. ระดมความคิดออกแบบเครื่องมือการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือวิจัยแต่ละประเภท
3. ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย
4. หลังจากสร้างเครื่องมือแล้วได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content) จำนวน 3 รูป/คน ดังนี้

- 1) พระครูวิภัชธรรมวิจิตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
- 2) พระมหาสายัณห์ เปมสีโล,ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
- 3) ผศ.ดร.จำริญ พริกบุญจันทร์ อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขข้อความให้ถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความตรงตามเนื้อหา และมีความสอดคล้องเหมาะสมของคำถาม (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมของคำถาม
 ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมของคำถาม
 ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความเหมาะสมของคำถาม

6. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังต่อไปนี้

3.6.1 มีหนังสือไปถึงนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1,2 และ 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.2 อธิบายและชี้แจงพร้อมทั้งของความร่วมมือและขอเวลาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

3.6.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางวิชาการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

3.6.4 ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เทคนิคการสังเกตการณ์ช่วยในการดูความ
จริงใจของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยและแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และประเมินผล ที่วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีแล้ววิเคราะห์ข้อมูล สำหรับตอบปัญหาการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1.วิเคราะห์แบบอุปนัย
- 2.วิเคราะห์โดยการจำแนกข้อมูล
 - การกระทำ
 - กิจกรรมต่างๆ
- 3.วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล
- 4.วิเคราะห์เชิงวัฒนธรรม
- 5.วิเคราะห์เชิงเนื้อหา

3.8 ระยะเวลาในการทำวิจัย

เวลาที่ใช้วิจัยตลอดโครงการ 1 ปี วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ถึง วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย(Research Objectives) ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2. เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 3. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ นักศึกษา จำนวน 16 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับตอบปัญหาวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 16 รูป/คน พบว่า นักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 13 รูป/คน เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน มีอายุตั้งแต่ 18 - 21 ปี และศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1-3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอน

ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ได้ให้ข้อมูล ดังนี้

1.ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า การเรียนการสอนระบบออนไลน์ คือ การที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่คนละพื้นที่ ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีการนำเสนอในรูปแบบข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และยังเป็นการเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ โน้ตบุ๊ก ผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ อีกทั้งมีการเรียนการสอนผ่านระบบหรือสื่ออินเทอร์เน็ต ทั้งมีการโต้ตอบและแบบไม่ได้ตอบ ระบบออนไลน์ยังทำให้ง่ายต่อการศึกษา เพราะไม่ได้เรียนในห้องก็สามารถเรียนจากที่อื่นได้ เพราะมีแอปพลิเคชันต่างๆที่ใช้ได้ง่ายผ่านโทรศัพท์ก็ได้

2.ประเภทของวีคีสอนผ่านสื่อออนไลน์ และแต่ละประเภทมีโปรแกรมความสำคัญ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า สำหรับวิธีการเรียนการสอนออนไลน์ในปัจจุบัน ประเภทของสื่อออนไลน์นั้นได้มีการเลือกใช้แพลตฟอร์มหลากหลายมากทั้งในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น Zoom Cloud Meetings, Google Meet, Google Hangouts Meet, Webinar, Microsoft Teams, Facebook Live และ Line เป็นต้น ซึ่งแต่ละโปรแกรมมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไปอยู่ที่ผู้ใช้จะนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 Zoom Cloud Meetings เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอนแต่ไม่สามารถที่จะ จัดเก็บงานที่มอบหมายหรือการบ้านแต่สามารถวิดีโอคอล (VDO Call) สามารถแชร์เนื้อหาได้หลากหลาย โดยสามารถแชร์ภาพหน้าจอให้กับคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกันได้โดยที่ผู้ใช้สามารถเข้ากลุ่มประชุมได้โดยผ่าน เบอร์โทรศัพท์ อีเมล สามารถรองรับการใช้งานได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และมือถือใช้งานได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายรองรับการใช้งานได้ถึง 100 คน ซึ่งแอปที่ใช้งานฟรีสามารถใช้งานได้ 40 นาทีต่อการสร้างห้องประชุม 1 ห้อง จากนั้นผู้ใช้ก็เข้ามาใช้งานต่ออีกได้(คะเนิง บัวพูล, 2563)

2.2 Google Meet เหมาะกับการเรียนการสอน เครื่องมือการประชุมทางวิดีโอ ใช้งานได้จริงและปลอดภัย โดยคุณสามารถดำเนินการประชุมทางวิชาชีพและวิชาการได้ เปิดโอกาสให้คุณ สร้างการประชุมที่มีผู้เข้าร่วม 100 คนหรือ 250 ผู้เข้าร่วมขึ้นอยู่กับเวอร์ชันที่คุณใช้ใน Google Workspace ไม่ต้องกังวลเรื่องโฆษณา ในระหว่างการพัฒนาการประชุมของคุณ บัญชีด้วยเข้าถึง Google Jamboard และ Google ปฏิทิน เปิดโอกาสให้มีการแชร์หน้าจอ (เอกสาร, งานนำเสนอ Power Point, สเปรดชีต, PDF, รูปภาพ, วิดีโอ ฯลฯ) มันยังมีตัวเลือกในการแชร์แท็บจากเบราว์เซอร์ของคุณอีกด้วย มีอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานง่าย การอัปเดตจะคงที่และเป็นไปโดยอัตโนมัติ คุณเก็บเซสชันในไดรฟ์ของคุณ ที่ประชุมมี คำบรรยาย ที่จะเติมเต็มการประชุมของคุณ ส่วนข้อจำกัด มีฟังก์ชันที่สามารถใช้ได้โดย เท่านั้น บัญชีการสมัคร Google,บางสิ่งเป็น (บันทึกเซสชัน ดำเนินการถ่ายทอดสด

แขทส่วนตัว) มีการควบคุมที่จำกัด เพื่อวัดเวลา El ตัวกรองเสียง มันขาดนิดหน่อย และLa รับจำนวน จำกัดแม้จะมีการสมัครสมาชิกแบบชำระเงิน

2.3 Google Hangouts Meet เหมาะกับการประชุม เนื่องจากใช้แบนด์วิดท์ (bandwidth) น้อย มีเมมูน้อย ทำให้ผู้ใช้งานไม่สับสน สามารถที่จะวิดีโอ แชร์ หน้าจอกันได้ สามารถ บันทึกวิดีโอขณะประชุมได้ สามารถใช้ได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และบนมือถือ หากผู้สร้างห้องใช้ Gmail จะเป็น Hangouts จะ Call ได้ 25 คน หากผู้สร้างห้องใช้ G suit จะเป็น Hangouts Meet สามารถ วิดีโอคอลได้ถึง 250 คน และเมื่อจบการประชุมระบบจะส่งประวัติการสนทนาและวิดีโอที่บันทึกไปยัง Email (ครูเชียงราย, 2563)

2.4 Webinar คือการสัมมนาหรือการประชุมออนไลน์ผ่านเว็บที่รวมสื่อการ นำเสนอ การศึกษา การฝึกอบรมทางอินเทอร์เน็ต คล้ายกับการนำเสนอแบบเดียวกันกับของอาจารย์ผู้สอนหรือผู้ พุด แต่อาจต้องมีค่าใช้จ่ายสำหรับการสัมมนาทางเว็บ สามารถที่จะบันทึกข้อมูลวิดีโอ และดูข้อมูล ย้อนหลังได้ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2563)

2.5 Microsoft Teams ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอน แบบเต็มรูปแบบ มีการส่งงาน ส่งการบ้าน ครูตรวจงาน และให้คะแนน มีวิดีโอคอล แชร์หน้าจอได้ บันทึก ข้อมูลระหว่างการสอน ได้ และสามารถเข้ามาดูย้อนหลัง ได้ ใช้บนเครื่องคอมพิวเตอร์หรือบนมือถือได้ หาก ต้องการใช้ในการ เรียนการสอนโปรแกรมนี้ถือว่า เหมาะสมอย่างยิ่งตัวหนึ่ง (ครูเชียงราย, 2563)

2.6 Facebook Live เป็น แอปพลิเคชันที่หลายคน ค่อนข้างคุ้นเคย จะมีการสร้าง กลุ่มไว้ให้ผู้เรียนเข้ามาในกลุ่ม จากนั้นผู้สอนทำกิจกรรมในกลุ่ม Live สอน มอบหมายงาน สิ่งที่พูดคุย กัน ไฟล์งานต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถดูย้อนหลังได้ และปัจจุบัน Facebook Group มีฟังก์ชันในการสร้าง หน่วยการเรียนรู้ได้ ซึ่งสะดวกต่อ การจัดหมวดหมู่และเนื้อหาในการเรียนการสอน (พนิดา ทรงรัมย์ และคณะ, 2561)

2.7 Line เป็นแอปพลิเคชันที่ ทุกคนน่าจะเคยใช้งาน สามารถรองรับสมาชิกได้ถึง 200 คน สามารถแสดงหน้าจอสูงสุด 4 - 10 คน และสามารถกดเลือกบุคคลที่อยากจะให้แสดงแบบเต็ม หน้าจอได้ตามความต้องการขณะเดียวกันมี Feature อื่น ๆ ใน LINE Chat ที่จะช่วยเสริมให้การสื่อสาร ในกลุ่ม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเรื่องการแชร์ไฟล์ ผ่าน LINE บนคอมพิวเตอร์ที่สามารถแชร์ไฟล์ ในกลุ่ม ขณะทำงาน ได้มากถึง 1 GB ต่อวัน รวมถึงฟีเจอร์อื่น ๆ มากมาย เช่น “ประกาศ” เพื่อแปะ ข้อความสำคัญในแชตให้ทุกคนในกลุ่มได้รับทราบโดยทั่วกัน “Note” และ “Keep” ที่สามารถเก็บข้อมูล ได้หลายรูปแบบทั้งอัลบั้ม รูปภาพ วิดีโอ ลิงก์ไฟล์ไว้ใน Group chat นั้นๆ เป็นต้น (วัชรวิชัย นันจันท์, 2558)

3. วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการเรียนแบบออนไลน์ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 นักศึกษาส่วนใหญ่ พบว่า วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการเรียนแบบออนไลน์ ส่วนใหญ่นักศึกษาจะใช้อุปกรณ์ ดังนี้

3.1 โทรศัพท์มือถือ หรือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ คืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการสื่อสารสองทางผ่าน โทรศัพท์มือถือในปัจจุบันนอกจากจากความสามารถพื้นฐานของโทรศัพท์แล้ว ยังมีคุณสมบัติพื้นฐานของโทรศัพท์มือถือที่เพิ่มขึ้นมา เช่น การส่งข้อความสั้นเอสเอ็มเอส ปฏิทิน นาฬิกา ปลุก ตารางนัดหมาย เกม การใช้งานอินเทอร์เน็ต บลูทูธ อินฟราเรด กล้องถ่ายภาพ เอ็มเอ็มเอส วิทยุ เครื่องเล่นเพลง และ จีพีเอส เป็นต้น

3.2 โน้ตบุ๊ก เป็นหนึ่งในอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้เรียนออนไลน์ นอกจากใช้เรียน ใช้ทำรายงาน ยังมีโปรแกรมอื่น ๆ ให้เลือกใช้งาน รวมถึงมีแป้นคีย์บอร์ดในตัว ช่วยให้พิมพ์งานได้สะดวก

3.3 ไอแพดหรือแท็บเล็ต อุปกรณ์ไอทีที่ถูกเรียกว่า คอมพิวเตอร์ย่อส่วนที่นอกจากมีราคาถูกลงกว่าโน้ตบุ๊กเมื่อเทียบกับสเปคเครื่องที่ใกล้เคียงกัน ยังสามารถใช้งานได้ถนัดกว่า

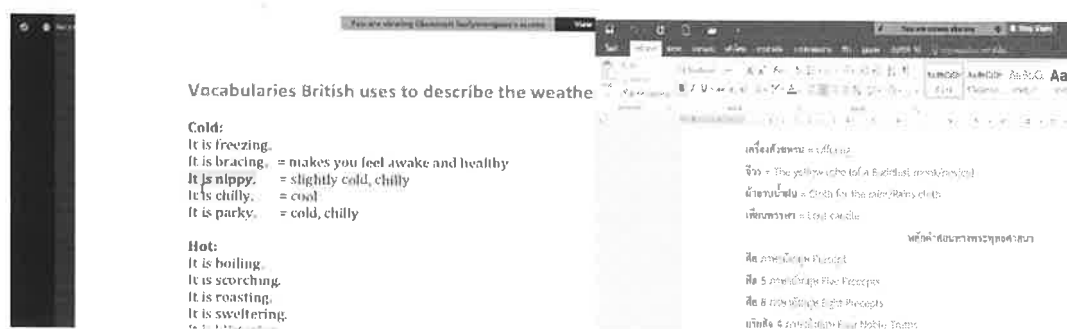
3.4 หูฟังสำหรับเรียนออนไลน์ เป็นอุปกรณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการเรียนออนไลน์ เพราะหูฟังช่วยให้เราฟังบทเรียนได้อย่างชัดเจน

3.5 อินเทอร์เน็ต แม้อินเทอร์เน็ตจะไม่ใช่อุปกรณ์ แต่ก็เป็นอีกสิ่งที่ต้องมี เมื่อเริ่มต้นเรียนออนไลน์ เพราะถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ตผู้เรียนก็ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ อาจกลายเป็นผู้ตกหล่นจากการศึกษาในที่สุด นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตที่ใช้เรียนออนไลน์ ควรมีความเสถียรเพื่อให้สามารถเรียนออนไลน์ที่บ้านได้อย่างราบรื่น

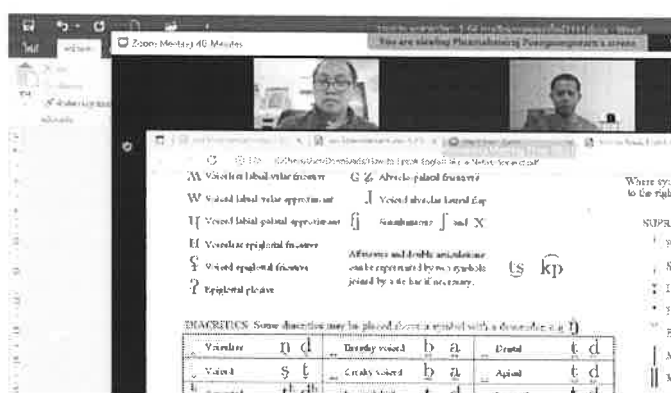
3.6 ปากกาและสมุดจด แน่นอนว่า เวลาเรียนเราต้องมีสมุดไว้จดเนื้อหาหรือประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อไว้หาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง เก็บไว้ซักถามผู้สอน หรือไว้ทบทวนความรู้หลังเลิกเรียนวิชานั้น ๆ ฉะนั้นในการเรียนออนไลน์แม้ต้องใช้งานอุปกรณ์ไอทีเป็นหลัก แต่ของใช้พื้นฐานอย่างปากกาหรือสมุดก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่นกัน

4. สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ที่นักศึกษาชอบมากที่สุด และมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียนในรายวิชา พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จะชอบสื่อที่มีความทันสมัยหลากหลาย และเข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป การ์ตูนแอนิเมชัน ข้อความกราฟิก เสียงพูด ดนตรี ประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ รวมทั้งสื่อที่ใช้ควรมีการเชื่อมโยงกับเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะอาจเลือกใช้สื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เช่น ข่าวสารสถานการณ์เด่น ดารานักแสดง เครื่องสำอางค์ออนไลน์ เป็นต้น ร่วมกับเทคนิคการถ่ายทอดผ่านสื่ออย่างเหมาะสม จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ได้ แต่สิ่งสำคัญสำหรับการนำสื่อมาใช้ นั่น ผู้สอนควรมีการวางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งนำสื่อไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สื่อการสอนมี

ประสิทธิภาพสอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ส่วนสื่อที่นับว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียนในรายวิชานั้น ผู้เรียนชอบการออกแบบสื่อการเรียนการสอน แบบ Power Point โดยออกแบบขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน ความเข้มของตัวอักษร ปริมาณเนื้อหาที่เหมาะสม มีรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้นๆ โดยเลือกจากรูปภาพจริงที่ผ่านการขออนุญาตในการนำรูปมาใช้เป็นสื่อการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งมีวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและภาพข่าวที่เป็นประเด็นที่เด่น เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น

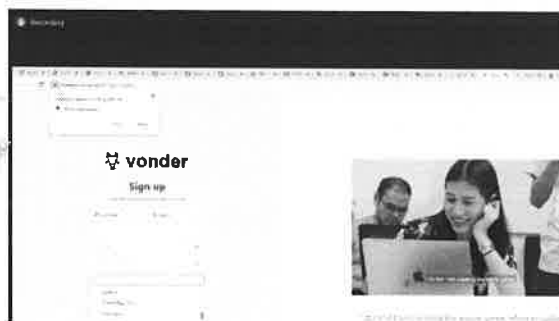


5. สื่อการสอนออนไลน์ หรือบทเรียนออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จะชอบสื่อออนไลน์ ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ทักษะการฟัง นักศึกษาก็จะชอบดูคลิปข่าวสั้นๆ วิดีโอที่เกี่ยวกับสารคดี เป็นต้น ส่วนทักษะการพูด ส่วนมากจะเน้นสื่อรูปภาพของดารานักฟุตบอล จากนั้นก็จะวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ และทักษะการอ่าน นักศึกษาส่วนมากจะชอบอ่านนิทานหรือเรื่องสั้น และข่าวซุบซิบของดารา เป็นต้น ส่วนทักษะการเขียน จะเน้นไปที่การเขียนการทำงานในชีวิตประจำวัน การเขียนตามภาพ เป็นต้น



6. ก่อนที่ท่านจะเข้าไปศึกษาเรียนรู้สื่อการสอนออนไลน์ ท่านมีการทดสอบความรู้ตนเองก่อนและหลังเรียนทุกครั้ง พบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จะเข้าไปทดสอบตนเองก่อนและหลังเรียนในระบบออนไลน์ ส่วนมากจะเป็นไวยากรณ์ และทักษะการฟังบทสนทนาในรูปแบบวิดีโอ ทำให้เกิดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดีขึ้น โดย

การสังเกตและทดสอบการพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนต่างชาติ มีการสนทนาที่หลากหลายขึ้น และในประโยคและคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น



7. ท่านใช้สื่อการสอนออนไลน์สำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา ท่านมีความก้าวหน้าในด้านความรู้เพิ่มมากขึ้น พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความก้าวหน้าในด้านความรู้ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้สื่อการสอนออนไลน์ เริ่มจากการฟัง YouTube, Tik Tok การฝึกหัดการพูด การฟังจากประโยคสั้นๆ การฟังเพลง การดูคลิปสั้น ทำให้ทราบและเดาความหมายของการนำเสนองานนั้นๆ ได้ อีกทั้งอาจารย์มีการบรรยายเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชาทำให้มีการค้นคว้าเพิ่มเติมในรายวิชาที่ต้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สามารถถาม ตอบอาจารย์เป็นภาษาอังกฤษได้มากขึ้น



8. สื่อการสอนออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนในระยะระหว่างสอนแบบออนไลน์ โดยเมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนด้วยสถานการณ์เด่นในปัจจุบัน เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน รวมทั้งมีเกมส์ให้ผู้เรียนเล่น ให้ผู้เรียนมีการพูดคุยและแชร์ประสบการณ์ ช่วยกระตุ้นและดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจการเรียนเพิ่มขึ้น การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียน เนื้อหาการเรียน และเชื่อมโยงเนื้อหาในหัวข้อที่ผ่านมากับหัวข้อปัจจุบัน ช่วยเป็นการทบทวนและเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนในเนื้อหาปัจจุบัน การสังเกตผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนเปิดกล้องจากคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ช่วยเป็นการประเมินผู้เรียนในระหว่างเรียน เช่น การถามคำถามในชั้นเรียน การสุ่ม ผู้เรียนให้ยกตัวอย่างในหัวข้อนั้นๆ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับผู้เรียน ซึ่งทำให้เกิดความ

เข้าใจที่ตรงกันเพิ่มขึ้น และ การสรุปผลการเรียน ปัญหาอุปสรรคการเรียน ข้อเสนอแนะอื่นๆ ก่อนการจบหัวข้อการเรียน ช่วยเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนครั้งถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปว่า การเรียนการสอนระบบออนไลน์ คือ การที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่คนละพื้นที่ ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับวิธีการเรียนการสอนออนไลน์ในปัจจุบัน มีการเลือกใช้แพลตฟอร์มหลากหลายมากทั้งในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น Zoom Cloud Meetings, Google Meet, Google Hangouts Meet, Webinar, Microsoft Teams, Facebook Live และ Line เป็นต้น วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการเรียนแบบออนไลน์ ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ และโน้ตบุ๊ก ซึ่งเป็นหนึ่งในอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้เรียนออนไลน์ ส่วนใหญ่ชอบสื่อที่มีความทันสมัยหลากหลาย และเข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป การ์ตูน แอนิเมชัน ข้อความกราฟิก เสียงพูด ดนตรีประกอบ ในขณะที่เดียวกันการทดสอบตนเองก่อนและหลังเรียนในระบบออนไลน์ ส่วนมากจะเป็นไวยากรณ์ และทักษะการฟังบทสนทนาในรูปแบบวิดีโอ และมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนในระยะระหว่างสอนแบบออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนด้วยสถานการณ์เด่นในปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน รวมทั้งมีเกมส์ให้ผู้เรียนเล่นให้ผู้เรียนมีการพูดคุยและแชร์ประสบการณ์ ช่วยกระตุ้นและดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจการเรียนเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยสามารถนำมาสรุปได้ดังนี้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้และไม่เพียงพอ หรือผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนไม่สามารถจัดการสอนออนไลน์แบบถ่ายทอดสดได้ แต่มีการใช้ระบบ Zoom Cloud Meetings, Google Meet ,Line และ Facebook ในการเรียนการสอนอยู่ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขตามสาเหตุ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสิ่งเหล่านี้สถานศึกษาควรมีการจัดบริการพื้นที่สำหรับเรียนรู้ในอาคารหรือในห้องสมุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะเข้าไปใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้ได้ รวมทั้งการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมที่รัฐควรจัดสรร เช่น ห้องสมุดชุมชน อินเทอร์เน็ตชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้งานและศึกษาความรู้

เพิ่มเติม ด้านผู้สอนควรมีการวางแผนรูปแบบการสอน เช่น การบันทึกวิดีโอ การออกแบบกิจกรรมการสอน ที่ให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วนำ ความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับผู้สอนและสมาชิกในชั้นเรียนต่อไปได้

สรุปว่า การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 2019 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ สำหรับสถาบันทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวด้วยการออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งวางแผนการรับมือกับภาวะหยุดชะงักทางการศึกษา (Education Disruption) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้ตามปกติและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งควรวิเคราะห์ถึงปัจจัยและความเป็นไปได้ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้มีความราบรื่นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าเทคโนโลยีของประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย แต่ยังมีผู้เรียนอีกจำนวนไม่น้อยในพื้นที่ห่างไกล ที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออาจมีปัญหาทางด้านภาระค่าใช้จ่าย ทำให้พลาดการเรียนรู้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อรองรับสังคมในยุค 5G ให้กับผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลได้เรียนรู้เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆ ลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นพลเมืองที่ดีที่จะพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าต่อไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การระบาดของโควิด -19 เกิดการเปลี่ยนแปลงกับโลกครั้งสำคัญ ส่งผลให้สถาบันการศึกษาและบุคคลทั่วโลกต้องปรับตัว เกิดการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว และมีการสร้างสรรค์เนื้อหาการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการเรียนทางไกลให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้นได้เข้าถึงเนื้อหา เพื่อให้การเรียนการสอนในช่วงที่ต้องมีการเว้นระยะห่างระหว่างกันได้ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น และเพื่อให้เกิดการเข้าถึงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน การพัฒนาทางด้านภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้เรียน เพราะการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เช่น Line ,Google Meet และ โปรแกรม Zoom Cloud Meeting เป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย ไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถที่จะสร้างเนื้อหา บันทึกข้อมูล ส่งงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการใช้ Google Classroom และ YouTube มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละบทเรียน เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ทักษะการฟังนักศึกษา ก็จะชอบดูคลิปข่าวสั้นๆ วิดีโอที่เกี่ยวกับสารคดี เป็นต้น ส่วนทักษะการพูด ส่วนมากจะเน้นสื่อรูปภาพของดารานักฟุตบอล จากนั้นก็จะวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ และทักษะการอ่าน นักศึกษาส่วนมากจะชอบอ่านนิทานหรือเรื่องสั้น และข่าวขบขันของดารานัก เป็นต้น ส่วนทักษะการเขียน จะเน้นไปที่การเขียนการทำงานในชีวิตประจำวัน การเขียนตามภาพ เป็นต้น ซึ่งมีข้อดีคือผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา และลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19

แต่ในระหว่างเรียนผู้สอนก็พบปัญหาที่เกิดจากการเรียนออนไลน์ คือความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตของทั้งผู้เรียนและผู้สอนที่บางครั้งก็ช้า เกิดการรับฟังเนื้อหาที่ไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียนซึ่งในรายวิชาเกี่ยวกับการสนทนาภาษาอังกฤษ และโครงสร้างภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติมีข้อผิดพลาดได้ง่าย การจะเข้าถึงอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาต้องเสียเวลาค่อนข้างมาก หากเป็นการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อนในห้องจะเป็นผู้ช่วยผู้สอนได้เป็นอย่างมากเนื่องจากจะช่วยกันดูข้อผิดพลาดของการใช้ทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของเพื่อนที่นิ่งช้า ๆ ซึ่งจะเกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียนมากกว่าการเรียนแบบออนไลน์ จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 16 รูป/คน ทุกคนเห็นว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วง

วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์เหมาะกับช่วงสถานการณ์โควิด การคิดค้นพัฒนาการเรียนรู้สิ่งใหม่ โควิด -19 จะเป็นการเตือนให้เราเกิดการตั้งรับ ตื่นตัว และสร้างสรรค์นวัตกรรม ทางเทคโนโลยีให้มีความยืดหยุ่น ปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการเรียนการสอนออนไลน์ในอนาคตนั้นไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัวอีกต่อไป

ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบใดก็ตาม สิ่ง que เห็นได้ชัดเจน คือการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องยอมรับและเรียนรู้ไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งในการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้สอนเห็นว่าการเรียนการสอนออนไลน์ยังไม่สามารถทดแทน การเรียนการสอนแบบห้องเรียนจริง ๆ ได้ ไม่ใช่ทุกวิชาจะสามารถเปลี่ยนมาสอนแบบออนไลน์ได้ทั้งหมด ต้องคำนึงถึง ความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอน เพราะห้องเรียนออนไลน์ยังทดแทนไม่ได้ คือ "การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกัน" ทั้งอาจารย์ ผู้สอน ทั้งผู้เรียน และระหว่างผู้เรียน ซึ่งถือเป็นหัวใจของการเรียน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2. เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย และ 3. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย และสมมติฐานการวิจัยคือ นักศึกษา มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มาก น้อยเพียงใด จึงนับได้ว่าเป็นผู้เหมาะแก่การให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 16 รูป/คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content) จำนวน 3 ท่าน โดยมีการสรุปผลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 16 รูป/คน พบว่า นักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 13 รูป/คน เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน มีอายุตั้งแต่ 18 - 21 ปี และศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 1-3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และตอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับความก้าวหน้าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ดังต่อไปนี้

1.ระบบวัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนออนไลน์ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า การที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่คนละพื้นที่ ผู้เรียนสามารถเข้ามาเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ การเรียนการสอนระบบออนไลน์ ซึ่งมีระบบวัสดุอุปกรณ์สำหรับวิธีการเรียนการสอนออนไลน์ในปัจจุบัน ได้มีการเลือกใช้แพลตฟอร์มหลากหลายมากทั้งในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็น Zoom Cloud Meetings, Google Meet, Google Hangouts Meet, Webinar, Microsoft Teams, Facebook Live และ Line เป็นต้น และมีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการเรียนแบบออนไลน์ ส่วนใหญ่นักศึกษาจะใช้อุปกรณ์ ได้แก่ 1) โทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2) โน้ตบุ๊ก เป็นหนึ่งในอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้เรียนออนไลน์ นอกจากใช้เรียน ใช้ทำรายงาน ยังมีโปรแกรมอื่น ๆ ให้เลือกใช้งาน รวมถึงมีแป้นคีย์บอร์ดในตัว ช่วยให้พิมพ์งานได้สะดวก 3) ไอแพดหรือแท็บเล็ต อุปกรณ์ไอทีที่ถูกเรียกว่า คอมพิวเตอร์ย่อส่วนที่นอกจากมีราคาถูกกว่าโน้ตบุ๊กเมื่อเทียบกับสเปคเครื่องที่ใกล้เคียงกัน ยังสามารถใช้งานได้ถนัดกว่า 4) หูฟังสำหรับเรียนออนไลน์ เป็นอุปกรณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการเรียนออนไลน์ เพราะหูฟังช่วยให้เราฟังบทเรียนได้อย่างชัดเจน 5) อินเทอร์เน็ต แม้อินเทอร์เน็ตจะไม่ใช้อุปกรณ์ แต่ก็เป็นอีกสิ่งที่ต้องมี เมื่อเริ่มต้นเรียนออนไลน์ เพราะถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ตผู้เรียนก็ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ อาจกลายเป็นผู้ตกหล่นจากการศึกษาในที่สุด นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตที่ใช้เรียนออนไลน์ ควรมีความเสถียรเพื่อให้สามารถเรียนออนไลน์ที่บ้านได้อย่างราบรื่น และ 6) ปากกาและสมุดจด แน่นอนว่า เวลาเรียนเราต้องมีสมุดไว้จดเนื้อหาหรือประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อไว้หาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง เก็บไว้ซักถามผู้สอน หรือไว้ทบทวนความรู้หลังเลิกเรียนวิชานั้น ๆ ฉะนั้นในการเรียนออนไลน์แม้ต้องใช้งานอุปกรณ์ไอทีเป็นหลัก แต่ของใช้พื้นฐานอย่างปากกาหรือสมุดก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่นกัน

2. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า การเข้าไปทดสอบตนเองก่อนและหลังเรียนในระบบออนไลน์ ส่วนมากจะเป็นไวยากรณ์ และทักษะการฟังบทสนทนาในรูปแบบวิดีโอ ทำให้เกิดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดีขึ้น

3. สื่อและบทเรียนออนไลน์ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่า บทเรียนออนไลน์ หรือ e-Learning คือรูปแบบการเรียนการสอนที่ถ่ายทอดเนื้อหาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อเทคโนโลยี ซึ่งเน้นไปที่การเชื่อมต่อข้อมูล ความ

ยึดหยุ่นทางการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมถึงผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันเอง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered) และการเรียนในลักษณะตลอดชีวิต (Life-long learning) ส่วนใหญ่ จะชอบสื่อที่มีความทันสมัยหลากหลาย และเข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วีดีโอ คลิป การ์ตูนแอนิเมชัน ข้อความกราฟิก เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ รวมทั้งสื่อที่ใช้ควรมีการเชื่อมโยงกับเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะอาจเลือกใช้สื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เช่น ข่าวสารสถานการณ์เด่น ดารานักแสดง เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น ร่วมกับเทคนิคการถ่ายทอดผ่านสื่ออย่างเหมาะสม จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ได้ แต่สิ่งสำคัญสำหรับการนำสื่อมาใช้ นั้น ผู้สอนควรมีการวางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งนำสื่อไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สื่อการสอนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ส่วนสื่อที่นับว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียนในรายวิชานั้น ผู้เรียนชอบการออกแบบสื่อการเรียนการสอน แบบ Power Point โดยออกแบบขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน ความเข้มของตัวอักษร ปริมาณเนื้อหาที่เหมาะสม มีรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้นๆ โดยเลือกจากรูปภาพจริงที่ผ่านการขออนุญาตในการนำรูปมาใช้เป็นสื่อการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความ เข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งมีวีดีโอที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและภาพข่าวที่เป็นประเด็นที่เด่น เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น

4. แบบฝึกหัดออนไลน์ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ พบว่าการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นมีหลาย รูปแบบ เช่น การสร้างสื่อการสอน การจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่กระตุ้นแรงจูงใจของผู้เรียนผู้เรียน รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยใน ขั้นตอนวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้เรียนทำแบบทดสอบผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ Notebook Tablet SmartPhone ที่เชื่อมต่อระบบ Internet ผู้เรียนทราบผลการสอบทันทีและผู้สอน ได้รับรายงาน (Report) ผลการสอบและบันทึกผล เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ฯลฯ เหมาะกับการนำมาประยุกต์ใช้กับการทำข้อสอบก่อนเรียน หลังเรียนเพื่อวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือจัดกิจกรรมการสอบ แบบเกมส์เพื่อเพิ่มความสนุกสนานในการเรียนได้ อีกทั้งช่วยให้สถาบันการศึกษาประหยัด ค่าใช้จ่าย จากการเตรียมสอบ เช่น ค่ากระดาษ ค่าพิมพ์และเป็นการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเกิด ประโยชน์ช่วยให้ผู้สอนลดเวลาในการทำข้อสอบและจัดชุดทดสอบลง อีกทั้งจะทราบจุดบกพร่อง การเรียนของนักเรียนแต่ละคนในแต่ละเนื้อหา ว่านักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนเรื่องใด เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข กระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น ในด้านของผู้เรียนเอง ก็จะได้ทราบข้อมูลและประเมินตนเองได้ว่าไม่เข้าใจเนื้อหาตรงส่วนใดเพื่อจะได้กลับไปทบทวน และทำความเข้าใจในเนื้อหานั้นอีกครั้งหนึ่ง เสมือนการสร้างแรงจูงใจในการเรียนและให้ผู้เรียน ต้องเตรียมพร้อมในการเรียนอยู่เสมอ

5.การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนในระยะเวลาห่างสอนแบบออนไลน์ โดยเมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนมีการกระตุ้นผู้เรียนด้วยสถานการณ์เด่นในปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน รวมทั้งมีเกมส์ให้ผู้เรียนเล่น ให้ผู้เรียนมีการพูดคุยและแชร์ประสบการณ์ ช่วยกระตุ้นและดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจการเรียนเพิ่มขึ้น การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียน เนื้อหาการเรียน และเชื่อมโยงเนื้อหาในหัวข้อที่ผ่านมากับหัวข้อปัจจุบัน ช่วยเป็นการทบทวนและเตรียมความพร้อม สำหรับการเรียนในเนื้อหาปัจจุบัน การสังเกตผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนเปิดกล้องจากคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ ช่วยเป็นการประเมินผู้เรียนในระหว่างเรียน เช่น การถามคำถามในชั้นเรียน การสุ่มผู้เรียนให้ยกตัวอย่างในหัวข้อนั้นๆ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับผู้เรียน ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันเพิ่มขึ้น และ การสรุปผลการเรียน ปัญหาอุปสรรคการเรียน ข้อเสนอแนะอื่นๆ ก่อนการจบหัวข้อการเรียน ช่วยเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนครั้งถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์มากขึ้น โดยวิเคราะห์จากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จะชอบสื่อออนไลน์ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอ คลิป เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ เช่น ทักษะการฟังนักศึกษา ก็จะชอบดูคลิปข่าวสั้นๆ วิดีโอที่เกี่ยวกับสารคดี เป็นต้น ส่วนทักษะการพูด ส่วนมากจะเน้นสื่อรูปภาพของดารานักฟุตบอล จากนั้นก็จะวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ และทักษะการอ่าน นักศึกษาส่วนมากจะชอบอ่านนิทานหรือเรื่องสั้น และข่าวซุบซิบของดารานัก เป็นต้น ส่วนทักษะการเขียน จะเน้นไปที่การเขียนการทำงานในชีวิตประจำวัน การเขียนตามภาพ เป็นต้น โดยการสังเกตและทดสอบการพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อชาวต่างชาติ มีการสนทนาที่หลากหลายขึ้น และในประโยคและคำศัพท์ที่เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยสามารถนำมาสรุปได้ดังนี้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียน

จากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้และไม่เพียงพอ หรือผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้งาน อินเทอร์เน็ต รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนไม่สามารถจัดการสอนออนไลน์แบบถ่ายทอดสดได้ แต่มีการใช้ระบบ Zoom Cloud Meetings, Google Meet ,Line และ Facebook ในการเรียนการสอนอยู่ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขตามสาเหตุ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสิ่งเหล่านี้สถานศึกษาควรมีการจัดบริการพื้นที่สำหรับเรียนรู้ในอาคารหรือในห้องสมุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะเข้าไปใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้ได้ รวมทั้งการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมที่รัฐควรจัดสรร เช่น ห้องสมุดชุมชน อินเทอร์เน็ตชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้งานและศึกษาความรู้เพิ่มเติม ด้านผู้สอนควรมีการวางแผนรูปแบบการสอน เช่น การบันทึกวิดีโอ การออกแบบกิจกรรมการสอน ที่ให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วนำ ความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับผู้สอนและสมาชิกในชั้นเรียนต่อไปได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ มีข้อค้นพบ (Finding Factors) ที่มีคุณค่าเห็นสมควรนำมาวิจัย โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ดังมีรายละเอียด

1.ทักษะการฟัง (Listening) คือ ทักษะการคาดเดานั้นเป็นทักษะที่สำคัญในการฟัง สถานการณ์ที่ผู้พูดและเบาแสบแลล่วนช่วยทำให้เราตีความสารที่ถูกพูดออกมา การเน้นให้ผู้เรียนฟังเสียงของภาษานั้นโดยเฉพาะสามารถเพิ่มทักษะการฟังได้ วิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการฟังคือให้พยายามทำความเข้าใจคำพูดของคนที่มีที่มาหลากหลาย การฟังที่เข้มข้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจสำเนียงที่ใช่และการออกเสียงที่ถูกต้องได้ดีกว่า ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษส่วนมากมีความก้าวหน้าในด้านความรู้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟังนักศึกษา ก็จะชอบดูคลิปข่าวสั้นๆ วิดีโอที่เกี่ยวกับสารคดี ส่วนใหญ่จะใช้สื่อการสอนออนไลน์ เริ่มจากการฟัง YouTube, Tik Tok การฟังจากประโยคสั้นๆ การฟังเพลง การดูคลิปสั้น ทำให้ทราบและเดาความหมายของการนำเสนอานนั้นๆได้ อีกทั้งอาจารย์มีการบรรยายเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชาทำให้มีการค้นคว้าเพิ่มเติมในรายวิชาที่ต้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สามารถถาม ตอบอาจารย์เป็นภาษาอังกฤษได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพร อินทสนธิ์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษารายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) กับการเรียนการสอนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ ซึ่งการระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบ การศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอน

จากการเรียนในห้องเรียน เป็นการสอนออนไลน์ ซึ่งมีการเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงความเสถียรของ สัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดปัญหาได้ ในระหว่างเรียน ซึ่งในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บนั้นอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้พูดคุยและปรับกระบวนการเรียน การสอนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์หลัก ๆ ได้แก่ Line Zoom YouTube และ Google Classroom ส่วนโปรแกรม Camtasia Studio ผู้สอนใช้สำหรับตัดต่อวิดีโอเพื่อใช้ในการสอน และใช้โปรแกรม TeamViewer เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บเกิดปัญหา การเขียนโปรแกรมขัดข้องขึ้นในระหว่างเรียน แม้ผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่คนละพื้นที่กัน ซึ่งจากการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บไม่ค่อยพบปัญหาในการเรียนออนไลน์เกิดขึ้นมากนัก เนื่องจากเป็นรายวิชาปฏิบัติที่ สามารถอัดคลิปวิดีโอและนำขึ้นไปเผยแพร่บน YouTube และให้นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาได้ตลอดเวลาทั้งในเวลา เรียนและนอกเวลา ซึ่งผู้สอนเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์สามารถที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนที่ยังอยู่ในสถานการณ์ไวรัสโคโรนาที่กำลังแพร่ระบาดได้ดี และเหมาะกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาปฏิบัติผ่านทางคอมพิวเตอร์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองริน เจนวิทยา รัช และคณะ(2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของ นักศึกษาศาสาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยส่วนใหญ่่นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์มากกว่า 9 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสื่อออนไลน์ที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุดคือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 100และส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนตัวเพื่อการเข้าถึงสื่อออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 79.5 2) ความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน นักศึกษามีความต้องการใช้สื่อออนไลน์หลากหลายช่องทาง เช่น YouTube, Facebook หรือ Instagram ในการฝึกบทเรียนออนไลน์ และต้องการให้ผู้สอนนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน และ 3) ค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยจากผลการวิจัยพบแนวทางที่โดดเด่นที่เหมาะสมแก่นักศึกษา คือ แอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะการฟังเพลงภาษาอังกฤษ คือ YouTube และแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการพูดคุย ติดต่อกับสื่อสารกับชาวต่างชาติคือ Facebook รวมไปถึงแนวทางของครูผู้สอน คือ การนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น

2.ทักษะการพูด (Speaking) คือภาษานั้นเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร พวกเราสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อแสดงความคิดและเรียนรู้ความคิดของผู้อื่นเช่นเดียวกัน วิธีการพูดและการท่องจำภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมหลักๆ แล้วจะเน้นอยู่ที่เสียง เสียงสัมผัสและวรรณยุกต์ ทักษะนี้สามารถ

พัฒนาได้โดยการทำความเข้าใจลักษณะของปริภาษา (para-linguistic attribute) เช่น คุณภาพของเสียง ระดับความดังของเสียง น้ำเสียง การปรับเสียง การออกสำเนียง การออกเสียง เป็นต้น ทักษะนี้สามารถพัฒนามากขึ้นได้จากตัวช่วยของการอภิปรายและการสนทนา นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ มีความก้าวหน้าในด้านความรู้ภาษาอังกฤษ ในส่วนทักษะการพูด ส่วนมากจะเน้นสื่อรูปภาพของดาราหรือนักฟุตบอล จากนั้นก็จะวิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ตนเองชอบหรือไม่ชอบ การฝึกหัดการพูดในสื่อ YouTube, Tik Tok อีกทั้งอาจารย์มีการบรรยายเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชา ทำให้มีการค้นคว้าเพิ่มเติมในรายวิชาที่ต้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สามารถถาม ตอบอาจารย์เป็นภาษาอังกฤษได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองริน เจนวิทยารักษ์ และคณะ(2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์มากกว่า 9 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสื่อออนไลน์ที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุดคือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 100 และส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนตัวเพื่อการเข้าถึงสื่อออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 79.5 2) ความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน นักศึกษามีความต้องการใช้สื่อออนไลน์หลากหลายช่องทาง เช่น YouTube, Facebook หรือ Instagram ในการฝึกบทเรียนออนไลน์ และต้องการให้ผู้สอนนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน และ 3) ค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยจากผลการวิจัยพบแนวทางที่โดดเด่นที่เหมาะสมแก่นักศึกษา คือ แอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะการฟังเพลงภาษาอังกฤษ คือ YouTube และแอปพลิเคชันที่เหมาะสม สำหรับการพูดคุย ติดต่อบุคคลกับชาวต่างชาติคือ Facebook รวมไปถึงแนวทางของครูผู้สอน คือ การนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร อินทสนธิ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) กับการเรียนการสอนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ ซึ่งการระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบ การศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียน เป็นการสอนออนไลน์ ซึ่งมีการเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดปัญหาได้ในระหว่างเรียน ซึ่งในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บนั้นอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้พูดคุยและปรับกระบวนการเรียนการสอนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์หลัก ๆ ได้แก่ Line Zoom YouTube และ Google Classroom ส่วนโปรแกรม Camtasia Studio

ผู้สอนใช้สำหรับตัดต่อวิดีโอเพื่อใช้ในการสอน และใช้โปรแกรม TeamViewer เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บเกิดปัญหาการเขียนโปรแกรมขัดข้องขึ้นในระหว่างเรียน แม้ผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่คนละพื้นที่กัน ซึ่งจากการเรียนออนไลน์ใน รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บไม่ค่อยพบปัญหาในการเรียนออนไลน์เกิดขึ้นมากนัก เนื่องจากเป็นรายวิชาปฏิบัติที่สามารถอัดคลิปวิดีโอและนำขึ้นไปเผยแพร่บน YouTube และให้นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาได้ตลอดเวลาทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลา ซึ่งผู้สอนเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์สามารถที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนที่ยังอยู่ใน สถานการณ์ไวรัสโคโรนาที่กำลังแพร่ระบาดได้อย่างดี และเหมาะสมกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาปฏิบัติผ่านทางคอมพิวเตอร์

3.ทักษะการอ่าน (Reading) คือ การอ่านนั้นช่วยให้พัฒนาภาษาอังกฤษในทุกๆ ด้าน กล่าวคือ คำศัพท์ การสะกด ไวยากรณ์และการเขียน สิ่งเหล่านี้จะช่วยคุณพัฒนาไหวพริบในการสร้างโครงสร้างภาษาที่ถูกต้องได้ จากนั้นสมองของคุณจะคุ้นชินกับมันและสร้างประโยคที่คล้ายๆ กันออกมาใช้ การใช้เทคนิคการอ่านแบบskimming (Skimming) และ การอ่านแบบscanning (Scanning) นั้นเป็นการอ่านอย่างรวดเร็วซึ่งมีประโยชน์อย่างมาก ในขณะที่อ่านอยู่การขีดเส้นใต้เน้นคำไปด้วยก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ทักษะการอ่านนี้นั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนจับเนื้อหาและข้อสรุปได้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ศัพท์เทคนิคเฉพาะและคำศัพท์ใหม่ๆ ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ บทความ หนังสือและนิตยสาร เป็นต้น นักศึกษาส่วนมากจะชอบอ่านนิทานหรือเรื่องสั้น และข่าวซุบซิบของดารา ข่าวกันเทิง ข่าวกีฬา ในสื่อออนไลน์ Facebook, Line เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองริน เจนวิทยารักษ์ และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยส่วนใหญ่ักศึกษาใช้สื่อออนไลน์มากกว่า 9 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งสื่อออนไลน์ที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุดคือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 100และส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่วนตัวเพื่อการเข้าถึงสื่อออนไลน์คิดเป็นร้อยละ 79.5 2) ความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน นักศึกษามีความต้องการใช้สื่อออนไลน์หลากหลายช่องทาง เช่น YouTube, Facebook หรือ Instagram ในการฝึกบทเรียนออนไลน์ และต้องการให้ผู้สอนนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน และ 3) ค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยจากผลการวิจัยพบแนวทางที่โดดเด่นที่เหมาะสมแก่นักศึกษา คือ แอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการฝึกทักษะการฟังเพลงภาษาอังกฤษ คือ YouTube และแอปพลิเคชันที่เหมาะสม สำหรับการพูดคุย ติดต่อดสื่อสารกับชาวต่างชาติคือ Facebook รวมไปถึงแนวทางของครูผู้สอน คือ การนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพเรศ ขาวจ๋า (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการ

จัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More โดยใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการสอนปกติ ผลการวิจัย พบว่า 1)กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More โดยใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการสอนปกติ พบว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ 2)สื่อการสอนแบบออนไลน์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More มีประสิทธิภาพ 80.17/80.25 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 3)ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เรื่องหลักการแก้ปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนหลังเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 และ 4)แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนด้วยสื่อการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

4.ทักษะการเขียน (Writing) คือ การเขียนทำให้ผู้เรียนได้เห็นหลักฐานของความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและพวกเขายังสามารถวัดความพัฒนาของพวกเขาได้อีกด้วย ทักษะนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ โครงสร้างและส่วนเติมเต็มมากยิ่งขึ้น การที่เขียนที่ไรที่นั่น ผู้เรียนต้องมีทักษะการเขียนที่ดีและวิธีการเขียนที่หลากหลาย การเขียนที่สร้างสรรค์และมืองค์ประกอบนั้นถือว่ามีความสำคัญมาก สิ่งที่ผู้เรียนควรเน้นเมื่อจะเริ่มเขียนคือความสอดคล้องและความต่อเนื่องกัน นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษส่วนมาก มีความก้าวหน้าในด้านความรู้ภาษาอังกฤษ ในส่วนทักษะการเขียน จะเน้นไปที่การเขียนการทำงานในชีวิตประจำวัน การเขียนตามภาพ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร อินทสนธิ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) กับการเรียนการสอนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ ซึ่งการระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียน เป็นการสอนออนไลน์ ซึ่งมีการเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงความเสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั้งของผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดปัญหาได้ ในระหว่างเรียน ซึ่งในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บนั้นอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้พูดคุยและปรับกระบวนการเรียน การสอนให้อยู่ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์หลัก ๆ ได้แก่ Line Zoom YouTube และ Google Classroom ส่วนโปรแกรม Camtasia Studio ผู้สอนใช้สำหรับตัดต่อวิดีโอเพื่อใช้ในการสอน และใช้โปรแกรม TeamViewer เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บเกิดปัญหา การเขียนโปรแกรมขัดข้องขึ้นในระหว่างเรียน แม้ผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่คนละพื้นที่กัน ซึ่งจากการเรียนออนไลน์ในรายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บไม่ค่อยพบปัญหาในการเรียนออนไลน์เกิดขึ้นมากนัก เนื่องจากเป็นรายวิชาปฏิบัติที่

สามารถอัปโหลดวิดีโอและนำขึ้นไปเผยแพร่บน YouTube และให้นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาได้ตลอดเวลาทั้งในเวลา เรียนและนอกเวลา ซึ่งผู้สอนเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์สามารถที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนที่ยังอยู่ใน สถานการณ์ไวรัสโคโรนาที่กำลังแพร่ระบาดได้ดี และเหมาะกับรายวิชาที่เป็นเนื้อหาปฏิบัติผ่านทางคอมพิวเตอร์

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพร้อมทั้งการอภิปราย ตามหลักตรรกวิทยาที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัย มาเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ โดยข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง 2 แห่ง ควรเป็นหน่วยงานทางจิตวิญญาณ ที่มีบทบาทและรูปแบบเข้าไปช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่เยาวชนหรือนักเรียน นักศึกษาที่เน้นในเรื่อง ICT มีการสอนแบบออนไลน์มากเกินไป จนเกิดผลกระทบต่อความเครียดทางอารมณ์ มหาวิทยาลัยสงฆ์ จะมีบทบาทและรูปแบบอะไรเป็นที่พึ่งทางใจของกลุ่มประชากรเหล่านั้น ช่วยบรรเทาทุกข์ให้ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เช่น ช่วยให้กำลังใจ ให้ธรรมะ ให้สติ เป็นต้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้สังคมอยู่เป็นสุขร่มเย็น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

5.3.2.1. ควรทำวิจัยในประเด็นของบทบาทของมหาวิทยาลัยสงฆ์กับการพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ การบูรณาการสื่อการสอนออนไลน์กับรายวิชาทางพระพุทธศาสนา

5.3.2.2 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในช่วงวิกฤตของสถานการณ์โควิด 19 กับสถานการณ์ปกติว่าจะมีการแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร

5.3.2.3. ควรทำวิจัยในประเด็นของกระบวนการเรียนการสอน การเตรียมการสอน การสอน และการประเมินผลมีความแตกต่างจากการสอนในสถานการณ์ปกติอย่างไร

บรรณานุกรม

- จตุพร ตันติรังสี,(2554),การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้หลักการของ ADDIE Model วิชาการใช้โปรแกรมกราฟิก, สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2563 จาก www.thailis.or.th,
- จรัล จันทิพย์ (2552),การออกแบบการสอนบนเว็บตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง สารอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563 จาก <http://repository.cmu.ac.th/>
- ไชยสิทธิ์, วิสุทธิชัย และคณะ (2562),การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรมราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่, สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2563 จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JBS/article/view/150332>
- ฐาปนี ธรรมเมธา. (2557). อีเลิร์นนิ่ง : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ E-Learning. สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2563, จาก <https://bit.ly/2YDuuhO>
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง(2545). หลักการออกแบบและการสร้างเว็บเพื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2551). ความหมายของ E-Learning. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://www.kroobannok.com/1586>
- นรฤกษ์ สุทธิสังข์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสารานุกรม 6 กับบทบาทผู้นำของผู้บริหารในองค์กร. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563, จาก <https://bit.ly/2RrX53D>
- ปฎิภาณ สุประดิษฐ์. (2558).E-Learning คืออะไร?. สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://bit.ly/2Yt8c37>
- ปรเมธี วิมลศิริ. (2559). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคตประเทศไทยเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2559, จาก <https://bit.ly/2ALKHK2>
- ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ. (2555). E-Learning. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562, จาก <http://elg2320.blogspot.com/>
- ผกาวรรณ จันทร์เพิ่ม. (2557). E-Learning กับการเรียนการสอน. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2562, จาก <https://bit.ly/2mxZApY>
- พงศ์กรตอทเน็ต. (2559). E-Learning นวัตกรรมเพื่อคุณภาพการศึกษาในสังคมแห่งการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562, จาก <https://bit.ly/2ntf7Hu>
- ไพฑูรย์ ศรีฟ้า และคมสัน เพชรคอน (2552) .คู่มือการใช้ LECTURE MAKEK โปรแกรมสร้างสื่อมัลติมีเดียอย่างง่ายภายใน 5 นาที.กรุงเทพฯ : เดอะแชนป์มิเดีย.

- พลาฏินา วงศ์เลขา. (2556). *การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ในยุคไอที*. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2562, จาก <https://bit.ly/2mwRnCb>
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย. (2561). *รายงานการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร ระดับปริญญาตรี เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี (วิชาชีพ) (2558)*. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561. (อัดสำเนา)
- รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล(2558),*การพัฒนารูปแบบการการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคโดยวิธีการการสอนที่เน้นภาระงานและโครงการเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี*, เอกสารประกอบการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ ปี พ.ศ. 2558 หน้า 227
- เรืองริน เจนวิทยารักษ์ และคณะ(2562) ,*พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของ นักศึกษสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2563
จาก <http://dspace.nstru.ac.th:8080/dspace/handle/123456789/2420>
- วาทีต จันทสุริยะวงศ์. (2528). ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม. *วารสารสังคมพัฒนา*, (6), 49-57.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. (E-book)*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิฑูล ทาษา. (2559). *การพัฒนาอีเลิร์นนิ่งเพื่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : กรณีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- ศตวรรษ สิทธิฤทธิ. (2558). *E-Learning*. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2562, จาก <https://bit.ly/2ZtGhMM>
- ศยามน อินสะอาด. (2561). *การออกแบบบทเรียน E-Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง*. กรุงเทพฯ : วี.พริ้นท์.
- ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (ม.ป.ป.). *อีเลิร์นนิ่ง*. สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2562, จาก <https://elearning.wu.ac.th/>
- สรารุช สุธีรวงศ์ .(2554). *ผลการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสืบค้น วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อความสามารถด้านไอซีทีต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศิลปากร)

- สามมิติ สุขบรรจง(2554). *การพัฒนาบทเรียน E-Learning รายวิชา การแสดงและสื่อ (รายงานการวิจัย)*.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานการศึกษาออนไลน์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (2553). *อีเลิร์นนิ่ง*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2562, จาก <http://elearning.spu.ac.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม
แห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2562, จาก <https://bit.ly/2RFUk0s>
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. (2560). *เทรนด์การเรียนรู้ของคนรุ่นใหม่ในยุคดิจิทัล*. สืบค้นเมื่อ
24 กันยายน 2562, จาก <https://bit.ly/2LOOHQ7>
- สุชาติ สามสวัสดิ์. (2555). *E-Learning กับการศึกษาไทย (E-Learning with Thai Education)*. สืบค้น
เมื่อ 24 กันยายน, จาก <http://www.ranod.ac.th/image/por.pdf>
- สุศักดิ์ ปาเฮ. (2560). *สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). แพร์ : หจก. แพร์ไทยอุตสาหกรรม
พิมพ์. 2560.
- สมิตานัน หงสสาร ผู้สื่อข่าวพิเศษบีบีซีไทย (2020) *ไวรัสโคโรนา : เมื่อการเรียนการสอนต้องดำเนินต่อไป
ห้องเรียนออนไลน์คือคำตอบ?* . สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2564
<https://www.bbc.com/thai/thailand-51975231>
- สุวัฒน์ บรรลือ. (2563), *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี* , สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2563 จาก [https://rerujournal.reru.ac.th/wp-
content/uploads/2018/03/OK-27-](https://rerujournal.reru.ac.th/wp-content/uploads/2018/03/OK-27-)
- สิริพร อินทสนธิ์. (2563), *โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษารายวิชาการเขียน
โปรแกรมเว็บ,วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)* สืบ
ค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2563 จาก <file:///C:/Users/Teacher/Desktop/>
- ยุพเรศ ขาวฉ่ำ (2559), *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less, Learn More โดย
ใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ร่วมกับการสอนปกติ*, สืบค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2563 จาก
<http://www.repository.rmutt.ac.th/handle/123456789/2987>
- อติชาติ หาญชาญชัย. (2557). *ระบบ E-Learning*. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562, จาก
<https://bit.ly/2Yw0ZPN>
- อ่อนนุช สิทธิพรณตระกูล. (2558). *ความสำคัญของ E-Learning*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2562, จาก
<https://bit.ly/33azpGr>
- อัจฉรา อ่อนเจริญ. (2558). *ประโยชน์ของ "E-Learning" และข้อดีและข้อจำกัดของ "E-Learning"*. สืบ
ค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2562, จาก <https://bit.ly/2MAmUhq>

อิศเรษฐ์ เจริญคง. (2557). *E-Learning ในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 13 พฤษภาคม 2562, จาก <https://bit.ly/2KiukDe>

อนุชา คชะชัย(2554), *การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องระบบต่างๆในร่างกาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอู่ตะเภา*, สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563 จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/28136>

Aei, A. (2012). *E-Learning*. Retrieved April 20, 2018, from http://www.uplus-solution.com/content.php?ct_id=38

Paris Jitpentom/BBC THAI.(2020) *เรียนออนไลน์ : จากอนุบาล 1 ถึงอาชีวศึกษา วันแรกของการเรียนทางไกลในยุคโควิด-19 เป็นอย่างไร*. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2564 <https://www.bbc.com/thai/thailand-52703005>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย



ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและไบนินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย ว.๑๙/๒๕๖๔

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายงานการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อข้อเสนอการวิจัย: การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
(Enhancing English Language Skills During the Coronary Virus Crisis 2019 Using Online-based Learning for Students of Program in Teaching English at Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus)

รหัสข้อเสนอการวิจัย: -

สถาบันที่สังกัด: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหลัก: ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

- | | |
|---|----------------------------------|
| ๑. แบบเสนอโครงการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ |
| ๒. เอกสารชี้แจงข้อมูลผู้เข้าร่วมการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ |
| ๓. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย | ฉบับที่ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ |
| ๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล | ฉบับที่ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ |

(พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หมายเลขใบรับรอง: ว.๑๙/๒๕๖๔

วันที่ให้การรับรอง: ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

วันหมดอายุใบรับรอง: ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕



มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

ที่ อว ๘๐๐๗/ว.๑๙

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล / นักวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย เพื่อทำการวิจัยในเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณาข้อเสนอการวิจัยของท่านแล้ว มีความเห็นว่า ข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการนี้ มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนด ไม่ต้องแก้ไขปรับปรุงแต่ประการใด จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

จึงเจริญพรมมาเพื่อแก้ไขและดำเนินการต่อไป.

ขอเจริญพร

(พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ.)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

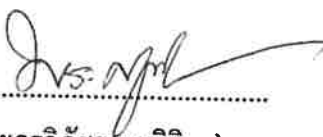
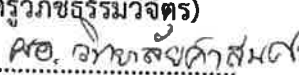
ภาคผนวก ข
แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายงานวิจัย

เรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์
 ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ในความคิดเห็นของท่าน
 ยินดีอย่างยิ่ง ชัดข้อง

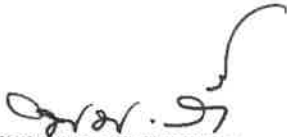
ลงชื่อ.....
 (พระครูวิภัชธรรมวิจิตร)
 ตำแหน่ง.....

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

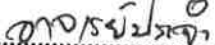
รายงานวิจัย

เรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์
 ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ในความคิดเห็นของท่าน
 ยินดีอย่างยิ่ง ขัดข้อง

ลงชื่อ.....

(พระมหาสายัณห์ เปรมสีโล,ดร.)

ตำแหน่ง.....

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

รายงานวิจัย

เรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์
 ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ในความคิดเห็นของท่าน
 ยินดีอย่างยิ่ง ขัดข้อง

ลงชื่อ.....

(ผศ.ดร.จรัสญ์ พริกบุญจันทร์)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

การตอบแบบสอบถามชุดนี้จะไม่มีผลกระทบต่อหรือเกิดความเสียหายต่อท่าน เนื่องจากแบบสอบถามชุดนี้ใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น

2. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามให้ตอบแบบอิสระปลายเปิด

3. ในการตอบแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ โปรดตอบทุกข้อและทุกตอน ตามสภาพความเป็นจริงเพราะข้อมูลที่ถูกต้องจะส่งผลให้งานวิจัยมีผลสรุปที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

ผู้วิจัยหวังในความร่วมมือจากท่านด้วยดี และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สำราญ ศรีคำมูล

หัวหน้าคณะผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษที่ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

ให้นักศึกษาอ่านรายการในแต่ละข้ออย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นปีที่ศึกษา

1) ปีที่ 1

2) ปีที่ 2

3) ปีที่ 3



แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล โครงการวิจัยเชิงคุณภาพ

ขอความกรุณาท่านได้กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลอย่างละเอียดลึกซึ้ง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะปกปิดเป็นความลับ แต่จะนำมาวิเคราะห์เชิงวิชาการในภาพรวม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรือไม่ ? อย่างไร อธิบาย?

.....

.....

.....

2. ท่านรู้จักสื่อออนไลน์ประเภทใดบ้าง? แต่ละประเภทมีความสำคัญอย่างไรบ้าง ?

.....

.....

.....

3. ท่านมีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการเรียนแบบออนไลน์ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 อะไรบ้าง?

.....

.....

.....

4. ท่านชอบสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ประเภทใดมากที่สุด และมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทเรียนในรายวิชาที่ท่านเรียนหรือไม่ ? อย่างไร อธิบาย?

.....

.....

.....

5. ท่านใช้สื่อการสอนออนไลน์ หรือบทเรียนออนไลน์อะไรในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา อธิบาย?

.....

.....

.....

6. ก่อนที่ท่านจะเข้าไปศึกษาเรียนรู้สื่อการสอนออนไลน์ ท่านมีการทดสอบความรู้ตนเองก่อนและหลังเรียนทุกครั้งหรือไม่? มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร อธิบาย?

.....
.....
.....

7. ท่านใช้สื่อการสอนออนไลน์สำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา ท่านมีความก้าวหน้าในด้านความรู้เพิ่มมากขึ้นหรือไม่? อย่างไร อธิบาย?

.....
.....
.....

8. ท่านใช้สื่อการสอนออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา ท่านมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากขึ้นหรือไม่? อย่างไร อธิบาย?

.....
.....
.....

9. ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

9.1 ท่านได้พบเห็นประเด็นปัญหาและอุปสรรค ในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา อะไรบ้าง?

.....
.....
.....

9.2 ท่านมีข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนแบบออนไลน์อะไรบ้าง

.....
.....
.....

ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....ชั้นปีการศึกษา.....

ที่อยู่.....โทร.....

สถานที่ให้ข้อมูล.....วันที่.....

ระหว่างเวลา.....น.

ขอขอบคุณที่ให้ข้อมูล

.....
(.....)

ผู้สัมภาษณ์

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย)

ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยอธิการบดี / อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

3. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี : ศาสนศาสตร์บัณฑิต (ศน.บ.) คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2540

ปริญญาโท : M.A.(Linguistics), Delhi University, India. 2543

ปริญญาเอก : Ph.D. (Ancient Indian & Asia Studies), Magadh University, India. 2553

ปริญญาเอก : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ศษ.ด. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2562

4. ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2543 - 46 : อาจารย์อัตราจ้าง สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์

พ.ศ. 2546 - 48 : ผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (สมศ.)

พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน : อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

6. ผลงานทางวิชาการ

พ.ศ.2557 : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำ วิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้ร่วมโครงการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติการติดตามส่งเสริมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมือง สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ 2544

7.2 ผู้ร่วมโครงการวิจัย ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการในเทศบาลตำบลลำตา
เสา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2549

7.3 หัวหน้าโครงการวิจัย การนำหลักสันโดษมาประยุกต์ใช้ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ของประชาชน
ตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2551

7.4 หัวหน้าโครงการวิจัย การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการเรียน วิชา
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2552

- 7.5 ผู้ร่วมโครงการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2559
- 7.6 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับพระสงฆ์เพื่อส่งเสริมวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2560
- 7.7 ผู้ร่วมโครงการวิจัย รูปแบบการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตไทยในประเทศอินเดีย 2560
- 7.8 หัวหน้าโครงการ การประยุกต์ใช้หลักธรรมในการพัฒนากิจกรรมเสริมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2561
- 7.9 ผู้ร่วมโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาปรัชญา : ศึกษารายกรณี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2561
- 7.10 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2563

8. วุฒิบัตร/เกียรติบัตรที่ได้รับ

รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ด้านการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ สกสศ. จ.พระนครศรีอยุธยา 2553

9. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ถนนพหลโยธิน ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร.0-6264-51246 โทร 0-35745038 ต่อ